

27/1993. (IX. 23.) KHVM rendelet

a víziközeledés rendjéről

A hajózásról szóló 1973. évi 6. törvényerejű rendelet 31. §-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, figyelemmel a hajózással kapcsolatos államigazgatási jogkörök meghatározásáról szóló, 1049/1977. (XII. 21.) MT határozattal módosított 1005/1973. (III. 11.) MT határozat 6. pontjában foglaltakra — a belügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A Magyar Köztársaság területén a víziközeledés rendjét az e rendelet *mellékleteként* közzétett Hajózási Szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) tartalmazza. A Szabályzat I. Része a Duna Bizottság által 1990. április 25-én, Budapesten elfogadott szabályozáson (Dunai Hajózás Alapvető Rendelkezései) alapul.

2. §

(1) A rendelet hatálybalépését követő

a) 30. naptól kell alkalmazni:

- a sárga kettőskúp (3.31 cikk)
 - a fekete gömb (3.36-bis ¹cikk)
 - a zöld kettőskúp (3.41 cikk)
 - az „A” kódlobogó (10.01 cikk) és
 - a vízszintes vörös sávval ellátott fehér lobogó (10.01 cikk)
- új, illetőleg módosított jelzéseit és jeleit;

b) 60. naptól kell alkalmazni:

- a rádiótelefon készülékre (10.07 cikk 1.)
 - a hajózási jelzőfények színére (4. Melléklet) és
 - a hajózási jelzőfények fényerejére és láthatóságára (5. Melléklet)
- vonatkozó előírásokat.

(2) 1994. január 1-jétől kell alkalmazni:

- a megengedett zajszintre (4.01 cikk 5.) és
 - a víztisztító berendezésre [9.08 cikk 3. d)]
- vonatkozó előírásokat.

(3) 1994. január 1-jétől a Balaton, a Velencei-tó, a Fertő tó és a Ráckevei (Soroksári) Dunaág vízterületére az e rendelet hatálybalépése előtt kiadott

- kisgéphajó,

¹ bis — olyan nemzetközileg elfogadott jelölés, amely biztosítja a folyamatos számozást módosítás és kiegészítés esetében is.

— motorcsónak és

— motoros vízi sporteszköz

üzemeltetési engedélyek érvényüket veszítik; ezt követően az ilyen vízijárművek ezeken a vízterületeken csak a Közlekedési Főfelügyelet által kiadott új engedély alapján közlekedhetnek.

(4) A motoros és vitorlás kishajók fajtájának — a Szabályzat 9.01 cikk *d)*—*e)* pontja szerinti — besorolását a soron következő hatósági szemle alkalmával, de legkésőbb 1994. december 31-ig kell elvégezni.

3. §

Ez a rendelet 1993. október 1-jén lép hatályba; egyidejűleg hatályát veszti a víziközlekedés rendjéről szóló 8/1979. (V. 15.) KPM rendelet és a módosítására kiadott 4/1982. (VI. 1.) KPM, a 16/1984. (IX. 12.) KM, a 11/1985. (X. 21.) KM és a 9/1988. (IX. 9.) KM rendeletek, továbbá a hajózással összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 14/1983. (VI. 30.) KPM rendelet 7. §-a.

Melléklet a 27/1993. (IX. 23.) KHVM rendelethez

HAJÓZÁSI SZABÁLYZAT

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS BELVÍZI HAJÓZÁSI SZABÁLYOK

1. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.01 cikk — Fogalommeghatározások

A Szabályzat alkalmazásában:

a) hajó — belvízi hajó, beleértve a kishajót és kompot, továbbá az úszó munkagép és a tengeri hajó;

b) géphajó — saját gépi berendezéssel hajtott hajó;

c) vitorlás hajó — vitorlával haladó hajó. A vitorlával haladó és egyidejűleg saját gépi hajtó berendezését is használó hajót géphajónak kell tekinteni;

d) kishajó — bármely hajó, amelynek hajótesten mért hossza 20 m-nél kisebb, kivéve:

— azt a kishajót, amely kishajónak nem tekinthető hajót vontat, tol, vagy mellévelt alakzatban továbbít,

— a kompot,

— azt a hajót, amelyen 12 főnél több utas szállítását engedélyezték;

- e) úszó munkagép — gépi berendezéssel ellátott és belvízen, víziúton, illetve kikötőben történő munkavégzésre szolgáló úszó létesítmény (pl. szívókotró, vedersoros kotró, elevátor, cölöpverő, úszódaru);
- f) úszómű — helyváltoztatásra általában nem szolgáló úszó létesítmény (pl. fürdőhajó, úszódokk, kikötőponton, csónakház);
- g) úszóanyagok köteléke — tutaj, továbbá helyváltoztatásra szolgáló és hajónak, illetve úszóműnek nem tekinthető egyéb létesítmény, kötelék vagy eszköz;
- h) komp — olyan hajó, amely a víziúton történő átkelésre szolgál, és amelyet az illetékes hatóságok kompnak minősítenek;
- i) tolt bárka — tolással való továbbításra tervezett, illetve erre külön felszerelt hajó;
- j) hajón szállítható bárka — tengeri hajó fedélzetén való szállításra, illetve belvízi hajózásra tervezett tolt bárka;
- k) karaván — vontatott karaván, tolt karaván, illetve mellévett alakzat;
- l) vontatott karaván — egy vagy több hajóból, úszóműből vagy úszóanyagok kötelékéből összeállított, egy vagy több géphajó által vontatott kötelék. A géphajó (vontató) a karaván részét képezi;
- m) tolt karaván — hajókból álló merev kötelék, amelyek közül legalább az egyik a karavánt továbbító (tolóhajó), géphajó előtt helyezkedik el;
- n) mellévett alakzat — olyan, egymáshoz oldalukkal csatolt hajókból álló kötelék, amelyek közül egyik sem helyezkedik el az alakzatot továbbító géphajó előtt;
- o) veszteglőnek kell tekinteni a hajót, az úszóanyagok kötelékét vagy az úszóművet, ha az közvetlenül vagy közvetve horgonyon vagy a parthoz kikötve áll;
- p) menetben levőnek kell tekinteni a hajót, az úszóanyagok kötelékét vagy az úszóművet, ha az nem áll közvetlenül vagy közvetve horgonyon vagy a parthoz kikötve, illetve nincs zátonyon fennakadva. A menetben levő hajó, úszóanyagok köteléke vagy az úszómű tekintetében az „Állj”, a parthoz viszonyított megállást jelenti;
- q) halászzal foglalkozó hajó — olyan hajó, amelynek műveletképességét az általa vontatott kerítőháló, horogsor, vonóháló vagy egyéb halászeszköz gátolja, azonban ez nem foglalja magába az olyan hajót, amelyet a vontatott horogsor vagy egyéb halászeszköz a műveletképességében nem akadályoz;
- r) a fehér fény,
a vörös fény,
a zöld fény,
a sárga fény és
a kék fény
olyan fény, amely színét tekintve megfelel a Szabályzat 4. Mellékletében foglaltaknak;
- s) az erős fény,
a közepesen erős fény és
a szokásos fény
olyan fény, amelynek fényerőssége megfelel a Szabályzat 5. Mellékletében foglaltaknak;
- t) villogó fény — percenként 50—60-szor ritmikusan felvillanó fény;
- u) rövid hang — kb. 1 másodpercig tartó hang,
hosszú hang — kb. 4 másodpercig tartó hang.
A két egymást követő hang közötti időtartam kb. 1 másodperc;
- v) nagyon rövid hangok sorozata — legalább hat, egyenként 1/4 másodperc időtartamú, 1/4 másodperc időtartamú szünettel elválasztott hangból álló sorozat;

v-bis) harangkongatás — egy kettős harangütés;

w) háromtónusú hangjelzés — három, egymást követő, különböző magasságú, összesen kb. 2 másodperc időtartamú, háromszor ismétlődő jelzés. A hangok frekvenciájának 165—297 Hz tartományban kell lennie, a legmagasabb és a legalacsonyabb hang közötti különbségnek pedig legalább két egész hangközt kell kitennie. Minden egyes három hangból álló sorozatnak a legmélyebb hangon kell kezdődnie és a legmagasabb hangon kell befejeződnie;

x) éjszaka — a napnyugta és a napkelte közötti időtartam;

y) nappal — a napkelte és a napnyugta közötti időtartam;

z) biztonságos sebesség — olyan sebesség, amelynél a hajó, karaván vagy mellévett alakzat az adott körülmények és viszonyok között szükséges távolságon belüli megállással elkerülheti az összeütközést;

z-bis 1) korlátozott látási viszonyok — olyan látási viszonyok, amikor a láthatóságot köd, homály, hóesés, zápor vagy egyéb ok korlátozza;

z-bis 2) hajóút — a víziútnak az adott vízállásnál hajózásra használt és jelzésekkel kitűzött része.

1.02 cikk — A hajó vezetője

1. Hajót, illetve úszóanyagok kötelékét — kivéve a tolt karavánban levő hajót, továbbá az 1.08 cikk második mondatában említett hajót, de beleértve a tolt karavánt továbbító tolohajót — az ehhez szükséges képesítéssel rendelkező személynek (a továbbiakban: vezető) kell vezetnie.

2. Karavánt a szükséges képesítéssel rendelkező vezetőnek kell vezetnie. A vezető személyének meghatározása az alábbiak szerint történik:

a) ha a karavánban csak egy géphajó van, a karaván vezetője a géphajó vezetője;

b) ha a vontatott karaván élén két vagy több géphajó nyomdokvonalban halad, a karaván vezetője az elől haladó hajó vezetője;

c) ha a vontatott karaván élén két vagy több géphajó nem nyomdokvonalban halad, és közülük az egyik biztosítja a fő vonóerőt, a karaván vezetője ennek a géphajónak a vezetője;

d) egyéb esetekben a karaván vagy a mellévett alakzat vezetőjét kellő időben ki kell jelölni.

3. A hajó vezetőjének a hajózás ideje alatt a hajón, továbbá az úszó munkagép vezetőjének a munkavégzés ideje alatt is az úszó munkagépen kell tartózkodnia.

4. A vezető felelős a hajón, a karavánban vagy az úszóanyagok kötelékén a Szabályzatban foglalt rendelkezések megtartásáért. A karavánban levő vontatott hajók vezetői kötelesek a karaván vezetőjének utasításait végrehajtani, azonban ilyen utasítások nélkül is meg kell tenniük hajóik biztonságos vezetése érdekében a körülmények által megkívánt valamennyi szükséges intézkedést. Ugyanezek az előírások vonatkoznak a mellévett alakzat hajóinak azokra a vezetőire, akik a mellévett alakzatnak nem vezetői.

5. Az úszóművet kiképzett személy felügyelete alatt kell tartani. Ez a személy felel a Szabályzat rendelkezéseinek az úszóművön történő megtartásáért.

1.03 cikk — A személyzet és a hajón tartózkodó más személyek kötelezettségei

1. A személyzet tagjai kötelesek végrehajtani a hajó vezetőjének a hatáskörében adott utasításait. A személyzet tagjainak elő kell segíteniük a Szabályzat és más vonatkozó rendelkezések megtartását.
2. A hajón tartózkodó minden más személy is köteles végrehajtani a hajó vezetőjének a hajózás biztonsága vagy a hajó rendjének fenntartása érdekében adott utasításait.

1.04 cikk — Kötelező gondosság

1. A hajó vezetőjének a Szabályzat külön rendelkezése hiányában is meg kell tennie a kötelező gondosságból és a bevált szakmai gyakorlatból fakadó valamennyi óvóintézkedést, hogy elkerülje:
 - az emberéletet fenyegető veszélyt,
 - a hajóban, úszóműben, úszóanyagok kötelékében, partban és a hajóútban vagy annak közelében levő bármilyen műtárgyban, illetve berendezésben okozott kárt,
 - a hajózási akadály előidézését és
 - a víz szennyezését.
2. Az 1. pontban foglalt rendelkezések arra a személyre is vonatkoznak, akire úszómű felügyeletét bízta.

1.05 cikk — A hajó vezetése rendkívüli körülmények között

A hajó vezetője a közvetlenül fenyegető veszély elhárítása érdekében köteles minden olyan, a körülmények által megkövetelt intézkedést is megtenni, amelyek egyébként nem felelnek meg a Szabályzat előírásainak.

1.06 cikk — A víziút használata

A hajó, karaván és úszóanyagok köteléke hosszának, szélességének, tetőpont (fixpont) magasságának, merülésének és sebességének meg kell felelnie a víziút és a műtárgyak műszaki jellemzőinek.

1.07 cikk — Legnagyobb terhelés, megengedett utaslétszám

1. A hajót nem szabad úgy megterhelni, hogy a merülési vonala a merülési jel alsó éle felett legyen.
2. A rakomány elhelyezése nem veszélyeztetheti a hajó stabilitását és nem zavarhatja a kilátást a kormányállásból.
3. A személyhajón az utasok száma nem haladhatja meg az illetékes hatóság által engedélyezett létszámot.

1.08 cikk — A hajó és az úszóanyagok kötelékének személyzete

A hajónak és az úszóanyagok kötelékének — kivéve a tolt karavánban levő hajót, de beleértve a tolt karavánt továbbító tolóhajót — a hajón tartózkodó személyek, valamint a hajózás biztonságához elegendő számú és képesített személyzettel kell rendelkeznie. A gép nélküli, egymás mellé csatolt hajókon és a merev csatolásban vontatott hajókon a személyzettől el lehet tekinteni, ha az egymás mellé csatolt és/vagy mereven csatolt kötelék elegendő számú és képesített személyzettel rendelkezik a hajón tartózkodó személyek, továbbá a hajózás biztonságához.

1.09 cikk — A hajó vezetése

1. Hajózás közben a kormányrudat, illetve kormánykereket legalább 16 éves kort betöltött, képesített személynek kell kezelnie.
2. A kormányos részére biztosítani kell, hogy a kormányállásba érkező vagy onnan kiinduló minden közlést és parancsot megkaphasson, illetve továbbadhasson. Ehhez elegendően széles sávban közvetlen kilátással kell rendelkeznie valamennyi irányba, és számára a hangjelzéseknek hallhatóaknak kell lenniük. Ha a megfelelő közvetlen kilátás nem valósítható meg, a kormányos számára biztosítani kell éles és torzításmentes, kellő látómezejű optikai berendezés használatának lehetőségét.

1.10 cikk — Hajóokmányok

1. A nemzetközi forgalomban részt vevő hajónak — a tengeri hajó kivételével — a következő okmányokkal kell rendelkeznie:
 - a) hajóbizonyítvány;
 - b) köbözési bizonyítvány (csak az áruszállításra szolgáló hajó részére);
 - c) személyzeti jegyzék (kivéve azt a hajót, amelyiken nincs személyzet);
 - d) hajónapló (csak a géphajók részére), továbbá a nemzetközi szerződések, illetve egyezmények alapján megkövetelt, hajózásra vonatkozó egyéb okmányok.
2. A kishajót az 1. ponttól eltérően nem kötelező a *b)* és *d)* pontokban foglalt okmányokkal ellátni, továbbá nem szükséges a kedvtelési célú kishajón a *c)* pontban foglalt okmány, az *a)* pont szerinti okmányt pedig a hajózásra jogosító nemzeti okmány pótolhatja.
3. Az úszóanyagok kötelékén hajózásra jogosító nemzeti okmánynak kell lennie.
4. A Szabályzat, illetve más alkalmazott előírások alapján a hajón tartandó okmányokat az illetékes hatóságok képviselőinek felszólítására be kell mutatni.
5. Nem kötelező a hajóbizonyítvány és a köbözési bizonyítvány őrzése az olyan tolt bárkán, amelyet az alábbi adatokat tartalmazó fémtáblával láttak el:

Lajstromozási szám: Hajóbizonyítvány száma: Illetékes hatóság: Érvényes: -ig

Ezeket az adatokat a táblába jól olvashatóan kell bevésni vagy beütni. A betűk és a számok magassága legalább 0,006 m, a fémtábla szélessége legalább 0,06 m, a hosszúsága legalább 0,12 m legyen. A táblát a bárka jobb oldalán, a far közelében, jól látható helyen, szilárdan kell felerősíteni.

A fémtáblán feltüntetett és a bárka hajóbizonyítványában levő adatok azonosságát az illetékes hatóság a táblába beütött bélyegzővel igazolja. A hajóbizonyítványt és a közbizonyítványt a bárka tulajdonosánál kell őrizni.

1.11 cikk — Hajózási szabályzatok

A Szabályzat, továbbá a víziút adott szakaszán hatályos helyi szabályzat és az 1.22 cikk szerinti átmeneti rendelkezések egy-egy példányának — a kishajó és a személyzet nélküli hajó kivételével — valamennyi hajón rendelkezésre kell állnia.

1.12 cikk — Veszélyt jelentő tárgy a hajón, tárgy elvesztése, akadályok

1. A hajóról és az úszóanyagok kötelékéről nem nyúlhat ki olyan tárgy, amely más hajó, úszóanyagok köteléke, úszómű és a víziúton vagy annak közvetlen környékén levő létesítmény számára veszélyt jelenthet.
2. A horgony felemelt állapotban nem nyúlhat a hajó fenéksíkja, gerincvonala vagy az úszóanyagok kötelékének alsó síkja alá.
3. Ha a hajó vagy úszóanyagok köteléke olyan tárgyat veszít el, amely a hajózás számára akadályt vagy veszélyt jelenthet, a vezetőnek haladéktalanul értesítenie kell a legközelebbi illetékes hatóságot, a lehető legpontosabban megjelölve a tárgy elvesztésének helyét, továbbá lehetőség szerint köteles megjelölni ezt a helyet.
4. Ha a hajó a hajóutat elzáró ismeretlen akadályt észlel, a vezetőnek haladéktalanul értesítenie kell a legközelebbi illetékes hatóságot, a lehető legpontosabban megjelölve az akadály észlelésének helyét.

1.13 cikk — A víziút jeleinek védelme

1. Tilos a víziút jeleit (pl. táblát, úszótalpat, úszót, bóját) a hajó vagy úszóanyagok kötelékének kikötésére, illetve műveletezésre igénybe venni, e jeleket megrongálni, vagy rendeltetésszerű használatra alkalmatlanná tenni.
2. Ha a hajó vagy úszóanyagok köteléke a víziút jelzőrendszerének részét képező tárgyat, illetve berendezést elmozdított vagy megrongált, a vezető köteles erről a legközelebbi illetékes hatóságot haladéktalanul értesíteni.
3. A vezető köteles haladéktalanul értesíteni a legközelebbi illetékes hatóságot a jelzőberendezéseket érintő minden eseményről vagy rendellenességről (pl. fényjel hibája, úszójel elmozdulása, jel sérülése).

1.14 cikk — Műtárgy megrongálása

Ha a hajó vagy úszóanyagok köteléke műtárgyat (pl. zsilip, híd) rongál meg, a vezető köteles erről a legközelebbi illetékes hatóságot haladéktalanul értesíteni.

1.15 cikk — Idegen tárgy és anyag víziútba dobásának vagy folytatásának tilalma

1. Tilos a víziútba dobni, ejteni, önteni vagy folytatni olyan tárgyat, illetve anyagot, amely a hajózás, illetőleg a víziút egyéb használói számára akadályt vagy veszélyt jelenthet.

2. Tilos a víziútba dobni, önteni vagy folytatni olajat és olajhulladékot, illetve ezek vízzel képzett elegyét. Az ilyen anyag véletlen kidobásakor vagy kidobásának veszélye esetén a vezető köteles haladéktalanul értesíteni a legközelebbi illetékes hatóságot, a lehető legpontosabban megjelölve az esemény jellegét és helyét.

1.16 cikk — Mentés és segítségnyújtás

1. A hajón levő személyek biztonságát fenyegető eseménynél a vezetőnek minden rendelkezésére álló eszközt fel kell használnia e személyek mentése érdekében.
2. A vezető, aki emberéletet veszélyeztető vagy a hajóút elzárásának veszélyével fenyegető káresetet szenvedett hajó vagy úszóanyagok köteléke közelében tartózkodik, köteles a saját hajójának biztonsága által megengedett mértékben haladéktalanul segítséget nyújtani.

1.17 cikk — Zátanyon fennakadt vagy elsüllyedt hajó

1. A zátanyon fennakadt vagy elsüllyedt hajó, illetve a zátanyon fennakadt vagy szétszakadt úszóanyagok köteléke vezetőjének az eseményről a legrövidebb időn belül értesítenie kell a legközelebbi illetékes hatóságot. A zátanyon fennakadt vagy elsüllyedt hajó vezetője vagy a személyzetének egy tagja köteles mindaddig a hajón vagy a káreset helyének közelében maradni, amíg az illetékes hatóságok a helyük elhagyására engedélyt nem adnak.
2. Ha a hajóútban vagy annak közelében a hajó zátanyon fennakadt vagy elsüllyedt, illetve az úszóanyagok köteléke zátanyon fennakadt, a hajó vagy úszóanyagok kötelékének vezetője köteles — kivéve, ha erre nyilvánvalóan nincs szükség — a legrövidebb időn belül a 3.27 és 3.41 cikkben említett jelzések elhelyezésének kötelezettsége mellett, a legmegfelelőbb helyeken és a baleset helyétől kell távolságban figyelmeztetni a közeledő hajókat és az úszóanyagok kötelékeit, hogy azok a szükséges intézkedéseket kellő időben megtehessék.
3. Ha a baleset zsilipen való áthaladáskor történt, a hajó vezetője köteles a zsilip kezelőszemélyzetét a történetekről haladéktalanul értesíteni.
4. Ha az 1. és 2. pontban említett hajó, karaván vagy mellévett alakzat része, az e pontokban foglalt kötelezettségek a karaván, illetve a mellévett alakzat vezetőjét terhelik.

1.18 cikk — A hajóút felszabadítására vonatkozó kötelezettség

1. Ha a zátanyon fennakadt vagy elsüllyedt hajó, a zátanyon fennakadt úszóanyagok köteléke, vagy a hajó vagy úszóanyagok köteléke által elvesztett tárgy a hajóút teljes vagy részleges elzárását idézi elő, vagy az ilyen veszély fennáll, a hajó vagy úszóanyagok kötelékének vezetője köteles minden intézkedést megtenni, hogy a hajóutat a legrövidebb időn belül felszabadítsa.
2. Ez a kötelezettség terheli a süllyedéssel fenyegetett vagy műveletképtelenné vált hajó vezetőjét is.
3. Ha az 1. és 2. pontban említett hajó, karaván vagy mellévett alakzat része, az e pontokban foglalt kötelezettségek a karaván, illetve a mellévett alakzat vezetőjét terhelik.

1.19 cikk — Különleges rendelkezések

1. A vezető, továbbá az úszómű felügyeletével megbízott személy köteles végrehajtani az illetékes hatóságoknak a hajózás biztonsága vagy a hajózás rendje érdekében kiadott rendelkezéseit.
2. Az illetékes hatóságok külön rendelkezéssel megtilthatják a hajó indulását, ha
 - a) a hajó nem rendelkezik hajóbizonyítvánnyal, illetve hajózásra jogosító nemzeti okmánnyal, vagy ha ezek az okmányok érvénytelenek;
 - b) a hajó nem felel meg az 1.07 cikkben foglalt rendelkezéseknek;
 - c) a hajó személyzete vagy felszerelése nem felel meg az 1.08 cikkben foglalt rendelkezéseknek.

1.20 cikk — Ellenőrzés

A vezetőnek, továbbá az úszómű felügyeletével megbízott személynek biztosítani kell az illetékes hatóságok számára azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik, hogy meggyőződjhessenek a Szabályzat és az egyéb vonatkozó rendelkezések megtartásáról.

1.21 cikk — Különleges szállítások

1. Különleges szállításnak minősül
 - a) az 1.06 és az 1.08 cikkben foglalt előírásoknak meg nem felelő hajó, illetve karaván;
 - b) az úszómű, illetve az úszóanyagok kötelékének, egyébként nyilvánvaló veszéllyel és a hajózás akadályozásával, illetve műtárgyak veszélyeztetésével nem járó, víziúton történő bármilyen helyváltoztatása.
2. Különleges szállítás csak az érintett víziútszakaszon illetékes hatóság által kiállított külön engedély alapján végezhető.
3. A különleges szállítás során be kell tartani az illetékes hatóság által esetileg megállapított feltételeket.
4. A különleges szállítás megkezdésekor az 1.02 cikk rendelkezéseinek figyelembevételével vezetőt kell kijelölni.

1.22 cikk — Átmeneti jellegű rendelkezések

Rendkívüli esetekben a vezetőnek meg kell tartania az illetékes hatóságok által a hajózás biztonsága, valamint rendje érdekében hozott és közzétett — átmeneti jellegű — rendelkezéseit is.

1.23 cikk — Sport- és egyéb rendezvény

A hajózás biztonságára és rendjére kiható sportrendezvény, vízi ünnepély és egyéb rendezvény megtartása az illetékes hatóságok engedélyével történhet.

1.24 cikk — Veszélyes anyag szállítása

A veszélyes anyagot (pl. robbanó-, radioaktív, mérgező, maró, gyúlékony anyag) szállító hajó vezetője köteles a személyzet és a hajózás biztonságát szolgáló előírásokat megtartani.

1.25 cikk — Menedékkikötő és telelés

Ha az időjárási viszonyok nem teszik lehetővé a hajózást, az illetékes hatóság által a kikötőre előírt külön rendelkezések, továbbá a be- és kirakodási műveletekre vonatkozó helyi feltételek megtartásával a hajó igénybe vehet kikötőt, illetve menedékkikötőt.

1.26 cikk — A Szabályzat alkalmazási területe

1. A Szabályzatot a Duna teljes hajózható szakaszán, a Magyar Köztársaság belvízein, és a kikötők, illetve menedékkikötők vízterületén kell alkalmazni, megtartva az illetékes hatóságoknak a kikötőkre, menedékkikötőkre, kikötőhelyekre vonatkozó különleges rendelkezéseit, továbbá a be- és kirakodási műveletekre megállapított feltételeket.
2. A Dunán közlekedő hajó vezetője és a Szabályzatban említett egyéb személyek kötelesek a dunamenti államok, illetve a különleges folyami igazgatóságok által az adott folyamszakaszra előírt helyi szabályokat is megtartani.

2. Fejezet

A HAJÓ JELEI ÉS MÉRCÉI, A HAJÓ KÖBÖZÉSE

2.01 cikk — A hajó azonosító jelei (a kishajó kivételével)

1. A hajónak — a kishajó kivételével — a hajótesten vagy szilárdan rögzített táblán, illetve lemezen a következő azonosító jeleket kell viselnie:

a) Név, szám-, illetve betűjel.

A hajó nevét (szám-, illetve betűjelét, a továbbiakban: a hajó neve) a hajó mindkét oldalán és hátulról is láthatóan kell feltüntetni. Ha mellévett alakzatban vagy tolt karavánban a géphajó nevét feltüntető feliratok közül egy vagy több takarva van, a nevet meg kell ismételni oly módon elhelyezett táblákon, hogy a név — a más hajók által takart irányokból is — látható legyen. A táblán fel kell tüntetni a hajó tulajdonosának nevét (vagy közismert rövidítését) is. Ha a hajónak nincs neve, a hajón fel kell tüntetni a sorszámát vagy a lajstromozási számát és a honi kikötő vagy a lajstromozás helye szerinti ország betűjelét vagy betűjeleit a Szabályzat 1. Mellékletében foglaltak szerint.

b) Honi kikötő, illetve a lajstromozás helye.

A honi kikötő nevét, illetve a lajstromozás helyét és a honi kikötő vagy lajstromozás helye szerinti ország részére rendszeresített betűjelet vagy betűjeleket a hajó mindkét oldalán, vagy a farán kell feltüntetni.

2. Fel kell tüntetni továbbá

a) az áruszállításra szolgáló hajó mindkét oldalán a hajótesten vagy szilárdan rögzített táblán a hajó tonnában kifejezett hordképességét,

b) a személyhajón jól látható helyen az engedélyezett utaslétszámot.

3. Az azonosító jeleket latin betűkkel, jól olvashatóan és letörölhetetlen módon kell feltüntetni. Letörölhetetlennek tekinthető az olajfestékekkel készített felirat. A hajó nevét feltüntető felirat betűmagassága legalább 0,2 m, az egyéb feliratoké legalább 0,15 m; a betűk szélessége és vonalvastagsága magasságukkal arányos legyen. A betűket a sötét alapra világos színnel, a világos alapra sötét színnel kell felvinni.
4. Az azonosító jelzések a nemzeti ABC írásjegyeivel megismételhetők.
5. Az 1—4. pontokban foglaltaktól eltérően a tengeri hajó megőrizheti saját azonosító jelzéseit.
6. A személyzettel rendelkező menetben levő hajó nappal, a hajó farrészén, köteles az állami lobogóját viselni.

2.02 cikk — A kishajó azonosító jelei

1. A kishajó hivatalos nyilvántartási jelét köteles viselni. Ha ilyen jel nincs előírva, a következő jellel kell ellátni:
 - a) név, szám-, illetve betűjel;
 - b) a hajótulajdonos neve és lakhelye.
2. Az 1. a) pontban megadott nyilvántartási és azonosító jeleket a hajó külső részén, jól olvasható, letörölhetetlen, legalább 0,1 m magasságú latin betűkkel kell feltüntetni. Letörölhetetlennek tekinthető az olajfestékekkel készített felirat. Ha a hajónak nincs neve, szám-, illetve betűjele, a hajón fel kell tüntetni tulajdonosának nevét (vagy közismert rövidítését), és ezt szükség szerint a számjelenek kell követnie.
3. A hajó tulajdonosának nevét és lakhelyét jól látható helyen, a hajó belső vagy külső részén kell feltüntetni.
4. A hajó csónakjának belső vagy külső oldalán csak a hajó nevét kell feltüntetni, kiegészítve szükség szerint a tulajdonos azonosítására szolgáló egyéb adatokkal.

2.03 cikk — A hajó közbözése

Az áruszállításra szolgáló belvízi hajót (a kishajó kivételével) köbözní kell.

2.04 cikk — Merülési jelek

1. A hajót (a kishajó kivételével) el kell látni a legnagyobb merülés síkját feltüntető jelekkel. A belvízi hajó legnagyobb merülésének meghatározására vonatkozó eljárást és a merülési jelek elhelyezésének feltételeit a Szabályzat 2. Melléklete tartalmazza. Tengeri hajónál a merülési jeleket a nyári édesvízi merülésvonal helyettesíti.
2. A hajót, amelynek merülése elérheti az 1 m-t, merülési mércékkel kell ellátni. A belvízi hajó merülési mércéinek elhelyezési feltételeit a Szabályzat 2. Melléklete tartalmazza.

2.05 cikk — A horgony azonosító jelei

1. A hajó horgonyain letörölhetetlen azonosító jeleket kell alkalmazni. Ha a horgonyt a hajótulajdonos másik hajóján használja, az eredeti jelzések megtarthatók.

2. Az 1. pontban foglalt követelmény a tengeri hajó és a kishajó horgonyaira nem vonatkozik.

3. Fejezet

A HAJÓ LÁTHATÓ JELZÉSEI

I. Általános rendelkezések

3.01 cikk — Alkalmazás és fogalommeghatározások

1. Éjszaka a menetben levő hajóra a 3.08—3.19 cikk, a veszteglő hajóra a 3.20—3.28 cikk vonatkozik.

Nappal a menetben levő hajóra a 3.29—3.36 cikk, a veszteglő hajóra a 3.36-bis—3.42 cikk vonatkozik.

A 3.21, 3.25, 3.28, 3.37 és 3.42 cikkek akkor is vonatkoznak a hajóra, úszóanyagok kötelékére és az úszóműre, ha az zátonyon fennakadt.

2. Nappal, ha a látási viszonyok azt megkövetelik, az éjszakára előírt jelzéseket is viselni kell.

3. E fejezet alkalmazásában azt

— a tolt karavánt, amelynek legnagyobb hossza nem haladja meg a 110 m-t, illetve szélessége a 12 m-t, valamint

— a mellévett alakzatot, amelynek legnagyobb hossza nem haladja meg a 110 m-t, illetve szélessége a 23 m-t,

az e méretekkel megegyező nagyságú magányos géphajónak kell tekinteni.

4. Az e fejezetben előírt jelzések ábráit a Szabályzat 3. Melléklete tartalmazza.

5. E fejezet alkalmazásában

a) árbocfény — 225° látószögű, folyamatosan világító erős fehér fény, amely a hajó orra felől nézve a középsíkra merőleges síktól hátrafelé $22^\circ 30'$ -ig látható;

b) oldalfények — a jobb oldalon egy közepesen erős zöld fény és bal oldalon egy közepesen erős vörös fény, amelyek folyamatosan világítanak és $112^\circ 30'$ -es látószögűek, a hajó orra felől nézve a középsíkra merőleges síktól hátrafelé $22^\circ 30'$ -ig láthatók;

c) farfény — 135° látószögű, folyamatosan világító közepesen erős vagy szokásos fehér vagy sárga színű fény, amely a hajó fara felől nézve mindkét oldal felé $67^\circ 30'$ -ig látható;

d) minden oldalról látható fény — folyamatosan világító 360° -os látószögű fény;

e) magasság — a merülési jelek feletti magasság, illetve merülési jelekkel nem rendelkező hajóknál a legnagyobb merülésnek megfelelő vízvonallal feletti magasság.

3.02 cikk — Jelzőfények

Eltérő utasítás hiányában a Szabályzatban előírt jelzőfénynek folyamatos és egyenletes fényt kell kibocsátani.

3.03 cikk — Táblák és lobogók

1. Eltérő utasítás hiányában a Szabályzatban előírt tábla és lobogó négyzet alakú.

2. A tábla és lobogó festése nem lehet fakult vagy szennyezett.
3. A tábla és lobogó hossza, illetve szélessége legalább 1 m, kishajónál 0,6 m.

3.04 cikk — Henger, gömb, kúp és kettőskúp

1. A Szabályzatban előírt henger, gömb, kúp és kettőskúp távolról azonos alakot mutató szerkezettel helyettesíthető.
2. A jelek festése nem lehet fakult vagy szennyezett.
3. Az 1. pont szerinti jelek elfogadható legkisebb méretei az alábbiak:
 - a) a henger magassága 0,8 m, átmérője 0,5 m;
 - b) a gömb átmérője 0,6 m;
 - c) a kúp magassága 0,6 m, alapátmérője 0,6 m;
 - d) a kettőskúp magassága 0,8 m, alapátmérője 0,5 m.

3.05 cikk — Tiltott jelzőfény és jelzés

1. Tilos a Szabályzatban előírt jelzőfényeken és jelzéseken kívül más fényt és jelzést használni, vagy azokat a Szabályzatban előírt vagy engedélyezett feltételektől eltérően alkalmazni.
2. A hajók vagy a hajó és a part közötti összeköttetésre más jelzőfény és jelzés is használható, ha az nem téveszthető össze a Szabályzatban előírt jelzőfényekkel vagy jelzésekkel.

3.06 cikk — Tartalék jelzőfény

Ha a Szabályzatban előírt jelzőfény nem működik, azt haladéktalanul tartalék jelzőfényvel kell helyettesíteni. Ha az előírt jelzőfény

- erős, akkor a tartalék jelzőfény közepesen erős,
- közepesen erős, akkor a tartalék jelzőfény szokásos lehet.

Az elromlott jelzőfény kijavítását a lehető legrövidebb időn belül el kell végezni.

3.07 cikk — Világító berendezés-, fényszóró-, tábla- és lobogó használati tilalom

1. Tilos világító berendezést, fényszórót, táblát, lobogót vagy más tárgyat használni, ha az tévesen a Szabályzatban előírt jelzőfényként, jelzésként értelmezhető, vagy csökkentheti az ilyen jelzőfény láthatóságát, illetve nehezíti helyes értelmezését.
2. Tilos a hajón világító berendezést vagy fényszórót használni, ha az a hajózás vagy a szárazföldi közlekedés résztvevőit elvakítja, illetve a forgalomban veszélyt vagy zavart okozhat.

II. Éjszakai jelzések

II. A. Éjszakai jelzések menetben

3.08 cikk — Menetben levő magányos géphajó éjszakai jelzései

1. A magányos géphajónak viselnie kell:

a) a hajó mellső részén, a hajó hossz tengelyében levő, legalább 6 m magasságban elhelyezett egy árbocfényt. Ez a magasság 4 m-re csökkenthető, ha a hajó hossza nem haladja meg a 40 m-t;

b) azonos magasságban, a hajó hossz tengelyére merőlegesen levő, az árbocfénytől legalább 1 m-rel alacsonyabban, mögötte azonos síkban elhelyezett oldalfényeket. Ezeket a jelzőfényeket a hajó belső oldala felől úgy kell takarni, hogy a zöld fény bal oldalról, a vörös fény jobb oldalról ne legyen látható;

c) a hajó hátsó részén, a hajó hossz tengelyén levő, olyan magasságban elhelyezett farfényt, hogy az a mögötte haladó hajóról jól látható legyen.

2. A magányos géphajó viselhet második árbocfényt is, amely a hajó hossz tengelyében a mellső árbocfény mögött és legalább 3 m-rel felette van elhelyezve. A két fény között vízszintesen mért távolság legalább háromszorosa a függőleges távolságnak.

3. Az ideiglenesen kisegítő géphajó (előfogat) után haladó magányos géphajónak viselnie kell az 1. és 2. pontban előírt jelzőfényeket.

4. Az állandó vagy a zárt nyitható híd alatt, duzzasztóművön vagy zsilipen áthaladáskor a hajó az 1. és 2. pontban előírt árbocfényeket kisebb magasságban viselheti.

5. E cikk rendelkezései a kishajóra és a kompra nem vonatkoznak.

3.09 cikk — Menetben levő vontatott karaván éjszakai jelzései

1. A vontatott karaván élén haladó géphajónak, továbbá a másik géphajó, tolt karaván vagy mellévett alakzat előtt haladó kisegítő géphajónak viselnie kell:

a) a hajó mellső részén, a hajó hossz tengelyében egymás felett egymástól kb. 1 m távolságban elhelyezett két árbocfényt. A felső jelzőfényt a 3.08 cikk 1. a) pontja szerint; az alsó fényt az oldalfények felett, lehetőleg 1 m-rel magasabban kell elhelyezni;

b) a 3.08 cikk 1. b) pontja szerinti oldalfényeket;

c) a fehér farfény helyett a hajó hossz tengelyében és elegendő magasságban levő sárga farfényt, hogy az jól látható legyen a hajót követő vontatott karavánról vagy géphajóról, tolt karavánról, illetve mellévett alakzatról, amely előtt a kisegítő géphajó halad.

2. Ha a karaván élén több géphajó halad, vagy ha a géphajó, tolt karaván vagy mellévett alakzat előtt egymás mellett több kisegítő géphajó halad egymással összezsugorolva vagy egymástól függetlenül, akkor e hajók mindegyikének viselnie kell az 1. a) pontban előírt árbocfények helyett három, egymás felett kb. 1 m távolságban, a hajó mellső részén, a hajó hossz tengelyében levő árbocfényt. A felső és alsó jelzőfényeket az 1. a) pontban előírt jelzőfényekkel azonos magasságban kell elhelyezni.

Ha a hajó, az úszóanyagok köteléke vagy az úszó munkagép mozgatása több géphajóval történik, ezt az előírást azok mindegyikére alkalmazni kell.

3. A vontatott karaván végén elhelyezkedő hajónak vagy hajóknak viselniük kell a 3.08 cikk 1. c) pontja szerinti farfényt.

Ha a karaván utolsó sorában kettőnél több hajó van egymáshoz csatolva, az e sorban haladó két szélső hajónak kell ezt a jelzőfényt viselnie. Ha a karaván végén kishajók haladnak, azokat e pont követelményei tekintetében figyelmen kívül kell hagyni.

4. Az állandó vagy a zárt nyitható híd alatt, duzzasztóművön vagy zsilipen áthaladáskor a vontatott karaván hajói az 1. a) és 2. pontban előírt jelzőfényeket kisebb magasságban viselhetik.

5. E cikk rendelkezései a kizárólag kishajókat vontató kishajóra és a vontatott kishajóra nem vonatkoznak.

3.10 cikk — Menetben levő tolt karaván éjszakai jelzései

1. A tolt karavánnak viselnie kell:

a) három árbcfényt a karaván élén levő hajó mellső részén. Ezeket a jelzőfényeket a karaván hossz tengelyére merőleges síkban levő vízszintes alapú, egyenlő oldalú háromszög alakjában, a karaván hossz tengelyéhez közel levő hajón, annak hossz tengelyében kell elhelyezni. A felső jelzőfényt legalább 6 m magasságban, a két alsó jelzőfényt kb. 1,10 m-rel a felső jelzőfény alatt, egymástól kb. 1,25 m távolságra kell elhelyezni;

b) a 3.08 cikk 1. b) pontja szerinti oldalfényeket, amelyeket a karaván legszélesebb helyén, a tolóhajóhoz a lehető legközelebb kell elhelyezni, a karaván széleitől legfeljebb 1 m távolságra és legalább 2 m magasságban;

c) a tolóhajón a 3.08 cikk 1. pontja szerinti három farfényt a hossz tengelyre merőleges vízszintes vonalon, egymástól kb. 1,25 m távolságra, olyan magasságban, hogy azokat a karaván egyik hajója se takarhassa.

2. Az 1. pont rendelkezéseit alkalmazni kell a tolt karavánra akkor is, ha az egy vagy több kisegítő géphajó mögött halad.

3. Az állandó vagy a zárt nyitható híd alatt, duzzasztóművön vagy zsilipen áthaladáskor a hajó az 1. a) pontban előírt árbcfényeket kisebb magasságban viselheti.

3.11 cikk — Menetben levő mellévett alakzat éjszakai jelzései

1. A mellévett alakzatnak viselnie kell:

a) a 3.08 cikk 1. a) pontjában előírt árbcfényt minden géphajón;

b) a 3.08 cikk 1. b) pontjában előírt oldalfényeket. Ezeket az alakzat külső oldalán, lehetőleg azonos magasságban és a legalacsonyabban levő árbcfény alatt legalább 1 m-rel kell elhelyezni;

c) a 3.08 cikk 1. c) pontjában előírt farfényt, minden hajón.

2. Az 1. pontban foglalt rendelkezéseket alkalmazni kell arra a mellévett alakzatra is, amely egy vagy több kisegítő géphajó után halad.

3. Az állandó vagy a zárt nyitható híd alatt, duzzasztóművön vagy zsilipen áthaladáskor a hajó az 1. a) pontban előírt jelzőfényeket kisebb magasságban viselheti.

4. E cikk rendelkezései a kizárólag kishajókból álló mellévett alakzat hajóira nem vonatkoznak.

3.12 cikk — Menetben levő vitorlášhajó éjszakai jelzései

1. A vitorlášhajónak viselnie kell:

a) a 3.08 cikk 1. b) pontjában előírt oldalfényeket. Ezek a jelzőfények közepesen erős fények helyett szokásos fények lehetnek;

b) a 3.08 cikk 1. c) pontjában előírt farfényt.

2. Az 1. pontban említett jelzőfényeken kívül a vitorláshajó viselhet két egymás felett elhelyezkedő, minden oldalról látható szokásos vagy közepesen erős fényt. A felső jelzőfény vörös, az alsó zöld. Ezeket a jelzőfényeket megfelelő helyen, az árboccsúcson vagy az árboc felső részén, egymástól legalább 1 m távolságban kell elhelyezni.

3. E cikk rendelkezései a kishajóra nem vonatkoznak.

3.13 cikk — Menetben levő kishajó éjszakai jelzései

1. A magányosan haladó kishajónak viselnie kell:

a) egy árbocfényt a hajó hossz tengelyében, legalább 1 m-rel az oldalfények felett elhelyezve. Szükség esetén megengedhető az árbocfénynek az oldalfényekkel azonos magasságban való elhelyezése is. Ez az árbocfény erős fény helyett közepesen erős;

b) oldalfényeket, amelyek közepesen erős helyett szokásosak lehetnek. Ezek elhelyezése:

— a 3.08 cikk 1. b) pontjában foglaltak szerint, vagy

— egymás mellett, illetve közös lámpatestben, a hajó hossz tengelyében, a hajó orrán vagy annak közelében történik;

c) a 3.08 cikk 1. c) pontjában előírt farfényt. Ez a jelzőfény elhagyható, ha az a) pontban említett árbocfényt minden oldalról látható, közepesen erős fehér fény helyettesíti.

2. A 7 m-nél rövidebb kishajó az 1. pontban előírt jelzőfények helyett a megfelelő helyen és magasságban elhelyezett szokásos fehér fényt viselhet, amely minden oldalról látható.

3. Ha a kishajó kizárólag kishajót vontat vagy mellévett alakzatban továbbít, az 1. pontban előírt jelzőfényeket kell viselnie.

4. A vontatott vagy mellévett alakzatban továbbított kishajónak egy minden oldalról látható, szokásos fehér fényt kell viselnie.

Ez a követelmény a hajó csónakjára nem vonatkozik.

5. A vitorlás kishajónak oldalfényeket és farfényt kell viselnie.

— Az oldalfényeket egymás mellett vagy egy közös lámpatestben, a hajó hossz tengelyében, a hajó orrán vagy annak közelében, a farfényt a hajó hátsó részén kell elhelyezni, vagy

— egy közös lámpatestben elhelyezett oldalfényeket és farfényt az árboccsúcson vagy az árboc felső részén kell elhelyezni.

Ezek a jelzőfények szokásos fények lehetnek.

— A 7 m-nél rövidebb hajó esetében egy minden oldalról látható szokásos fehér fényt. Más hajó közeledtekor az ilyen hajónak egy második szokásos fehér fényt is kell mutatnia.

6. Annak a magányosan haladó kishajónak, amely nem tekinthető kishajónak vagy vitorlás kishajónak, viselnie kell egy minden oldalról látható szokásos fehér fényt.

Ha a kishajó egy hajó csónakja, ezt a fényt csak más hajó közeledtekor kell mutatnia.

7. Az állandó vagy a zárt nyitható híd alatt, duzzasztóművön vagy zsilipen áthaladásakor az e cikkben előírt árbocfények kisebb magasságban is elhelyezhetők.

3.14 cikk — Menetben levő, gyúlékony anyagokat szállító hajó kiegészítő éjszakai jelzései

1. A — Szabályzat 9. Mellékletében meghatározott — gyúlékony anyagot szállító hajó a Szabályzat más rendelkezései által előírt fényeken kívül köteles viselni egy szokásos kék fényt, a farrészen levő alkalmas helyen, olyan magasságban, hogy a fény minden oldalról látható legyen.

A korábban ilyen gyúlékony anyagot szállító tartályhajó köteles mindaddig ezt a jelzést viselni, amíg tartályait nem gázmentesítették.

2. Ha a vontatott karaván az 1. pontban említett hajóból, illetve hajókból áll, az előírt jelzést az alábbiak szerint kell alkalmazni:

a) a karaván elején haladó géphajó a 3.09 cikkben előírt fényeken kívül köteles viselni egy, a horizontnak az árbocfényekkel azonos ívén látható, és a legalsó árbocfény alatt kb. 1 m, és lehetőleg az oldalfények felett 1 m távolságra elhelyezett szokásos kék árbocfényt;

b) a karavánban az utolsó gyúlékony anyagot szállító hajóknak kell viselniük az előírt kék fényt. Ha a karavánban több mint két, ilyen hajókból álló sor található, az említett fényt csak az utolsó sorban levő hajók közül a szélsők kötelesek viselni. Ez az előírás a 3.09 cikk 3. pontjának rendelkezéseit nem érinti.

3. Ha a tolt karaván az 1. pontban említett hajó(k)ból áll, e hajó(k)ra az e pontban előírt jelzést nem kell alkalmazni, azonban

a) a 3.10 cikk 1. a) pontjában említett fényeket viselő hajónak alkalmaznia kell egy szokásos kék árbocfényt is a felső árbocfény alatt, függőlegesen, kb. 2,2 m távolságra, lehetőleg 1 m-rel az oldalfények felett;

b) a tolóhajó köteles a 3.10 cikk 1. c) pontjában előírt fényeken kívül az 1. pontban meghatározott kék fényt is viselni.

4. Ha a 2. pontban említett vontatott karaván kisegítő vontatóhajót alkalmaz, ez a vontatóhajó köteles a 2. a) pontban előírt jelzést viselni.

Ha a 3. pontban említett tolt karaván kisegítő vontatóhajót alkalmaz, ez a vontatóhajó az e cikk 2. a) pontjában előírt jelzést, a teljes vontatott karaván, a tolt karavánra előírt jelzéseken kívül, csak a 3. pont a) és b) pontjaiban előírt kék fényeket köteles viselni.

3.15 cikk — Robbanóanyagot szállító hajó kiegészítő éjszakai jelzései

1. A — Szabályzat 10. Mellékletében meghatározott — robbanóanyagot szállító hajó a Szabályzat egyéb rendelkezései által előírt fényeken kívül köteles viselni egy, a hajó farrészen levő alkalmas helyen és olyan magasságban elhelyezett vörös fényt, hogy az minden oldalról látható legyen. Ez a géphajón közepesen erős, a gépnélküli hajón szokásos fény.

2. Ha a vontatott karaván az 1. pontban említett hajóból, illetve hajókból áll, a karaván elején haladó géphajó a 3.09 cikk 1. pontjában előírt fényeken kívül köteles viselni egy, a horizontnak az árbocfényekkel azonos ívén látható és a legalsó árbocfény alatt kb. 1 m távolságra és lehetőleg az oldalfények felett 1 m-rel elhelyezett közepesen erős vörös fényt.

3. Ha a tolt karaván az 1. pontban említett hajó(k)ból áll, az ott előírt jelzést az alábbiak szerint kell alkalmazni:

a) a 3.10 cikk 1. a) pontjában említett fényeket viselő hajónak viselnie kell egy közepesen erős vörös árbocfényt is, amely a felső árbocfény alatt függőlegesen, kb. 2,2 m távolságra és az oldalfények felett lehetőleg 1 m-re helyezkedik el;

b) a tolóhajó köteles a 3.10 cikk 1. c) pontjában előírt fényeken kívül az e cikk 1. pontjában előírt vörös fényt is viselni.

4. Ha a 2. pontban említett vontatott karaván kisegítő vontatóhajót alkalmaz, ez a vontatóhajó köteles a 2. pontban előírt jelzést viselni.

Ha a 3. pontban említett tolt karaván kisegítő vontatóhajót alkalmaz, ez a vontatóhajó az e cikk 2. pontjában előírt jelzést, a teljes vontatott karaván, a tolt karavánra előírt jelzéseken kívül, csak a 3. pont a) és b) pontjában előírt vörös fényeket köteles viselni.

3.16 cikk — Menetben levő komp éjszakai jelzései

1. A nem szabadon közlekedő kompnak viselnie kell:

a) egy közepesen erős, minden oldalról látható és legalább 5 m magasságban elhelyezett fehér fényt. Ha a komp hossza nem haladja meg a 20 m-t, ez a magasság csökkenthető;

b) egy közepesen erős, minden oldalról látható és az a) pontban előírt fény fölött kb. 1 m-re elhelyezett zöld fényt.

2. A szabadon közlekedő kompnak viselnie kell:

a) egy minden oldalról látható közepesen erős fehér fényt, az 1. a) pontban előírt módon;

b) egy minden oldalról látható közepesen erős zöld fényt, az 1. b) pontban előírt módon;

c) a 3.08 cikk 1. b) és c) pontjában előírt oldalfényeket és farfényt.

3. A szabadon közlekedő, áthaladási elsőbbséget élvező kompnak viselnie kell:

a) egy minden oldalról látható közepesen erős fehér fényt, az 1. a) pontban előírt módon;

b) egy minden oldalról látható közepesen erős zöld fényt, az 1. b) pontban előírt módon;

c) egy második, minden oldalról látható és a b) pontban előírt zöld fény felett kb. 1 m-rel elhelyezett közepesen erős zöld fényt;

d) a 3.08 cikk 1. b) és c) pont előírásainak megfelelő oldalfényeket és farfényt.

3.17 cikk — (tárgytalan)

3.18 cikk — Műveletképtelen hajó kiegészítő éjszakai jelzései

1. A műveletképtelen hajónak szükség esetén a Szabályzat egyéb rendelkezéseiben előírt fényeken kívül mutatnia kell egy lengetett vörös fényt, amely kishajón vörös helyett fehér is lehet.

2. Szükség esetén a műveletképtelen hajónak a meghatározott hangjelzéseket is kell adnia.

3.19 cikk — Menetben levő úszóanyagok köteléke és az úszómű éjszakai jelzései

Az 1.21 cikk szerint megállapított különleges feltételek megtartásával az úszóanyagokból álló köteléknek és az úszóműnek viselnie kell a körvonala jelzéséhez elegendő számú, minden oldalról látható, szokásos fehér fényt.

II. B. Éjszakai jelzések vesztegléskor

3.20 cikk — Veszteglő hajó éjszakai jelzései

1. A veszteglő magányos hajónak vagy egymás mellett veszteglő, illetve egymáshoz csatolt hajóknak a hajóút felőli oldalon, legalább 3 m magasságban elhelyezett, minden oldalról látható szokásos fehér fényt kell viselniük.
2. A nyílt helyen (a parttal közvetlen vagy közvetett összeköttetés nélkül) veszteglő tolt karavánnak, a hajóút felőli oldalán kettő, minden oldalról látható, a tolóhajón és a tolatmány orr-részén legalább 3 m magasan elhelyezett, szokásos fehér fényt kell viselnie.
3. Veszteglő kishajó — a hajó csónakjának kivételével — az 1. pontban előírt fények helyett viselhet egy szokásos fehér fényt a megfelelő helyen és olyan magasságban elhelyezve, hogy az minden oldalról látható legyen.
4. Az e cikkben előírt jelzések viselése nem kötelező, ha a hajó vagy a karaván
 - a) olyan víziúton vesztegel, amelyen a hajózás ideiglenesen nem lehetséges vagy tilos;
 - b) a part mellett vesztegel és kellően meg van világítva;
 - c) nyilvánvalóan veszélytelen helyzetben, a hajóúton kívül vesztegel;továbbá ha
 - d) a kishajó a parthoz van kikötve.
5. E cikk rendelkezései a 3.23 és 3.27 cikkben említett hajókra nem vonatkoznak.

3.21 cikk — Gyúlékony anyagot szállító, veszteglő hajó kiegészítő éjszakai jelzései

A 3.14 cikkben felsorolt hajó a 3.20 cikk 1. pontjában előírt jelzőfényeken kívül köteles viselni egy szokásos kék fényt a farrészen levő alkalmas helyen, olyan magasságban, hogy az minden oldalról látható legyen.

A tolt karaván, két olyan, minden oldalról látható, szokásos kék fényt is köteles viselni, amelyeket a 3.20 cikk 2. pontjában előírt fehér fények alatt kb. 1 m távolságra kell elhelyezni.

3.22 cikk — Robbanóanyagot szállító hajó kiegészítő éjszakai jelzései

A 3.15 cikkben felsorolt hajók a 3.20 cikkben előírt jelzőfényeken kívül kötelesek viselni egy olyan szokásos vagy közepesen erős, minden oldalról látható vörös fényt, amelyet a 3.20 cikk 1. vagy 2. pontjában előírt fehér fény(ek) alatt kb. 1 m távolságra kell elhelyezni.

3.23 cikk — Kikötőhelyen veszteglő komp éjszakai jelzései

1. A kikötőhelyen veszteglő, nem szabadon közlekedő kompnak viselnie kell a 3.16 cikk 1. pontjában előírt jelzőfényeket.
2. Az üzemelő és kikötőhelyen veszteglő, szabadon közlekedő kompnak viselnie kell a 3.16 cikk 1. pontjában előírt fényeket. A rövid idejű veszteglés közben a komp viselheti a 3.08 cikk 1. b) és c) pontjában előírt jelzőfényeket. A 3.16 cikk 1. b) pontjában előírt zöld fényt az üzemelés befejeztével ki kell kapcsolni.

3.24 cikk — (tárgytalan)

3.25 cikk — Veszteglő úszóanyagok köteléke és úszómű éjszakai jelzései

A veszteglő úszóanyagok köteléke és az úszómű, az 1.21 cikk alapján megállapított különleges rendelkezések megtartásával, körvonalának a hajóút felőli megjelöléséhez elegendő számú, minden oldalról látható szokásos fehér fényt kell viselnie a 3.20 cikk 4. pontjának rendelkezése figyelembevételével.

3.26 cikk — Haláshajó hálójának vagy egyéb halászeszközének éjszakai jelzései

Ha a hajó hálója vagy egyéb halászeszköze a hajóútban vagy annak közelében van kihelyezve, és az a hajózást veszélyeztetheti, a hálót vagy más halászeszközt az elhelyezkedése jelzéséhez elegendő számú, minden oldalról látható szokásos fehér fénnel kell megjelölni.

3.27 cikk — Munkát végző úszó munkagép, zátonyon fennakadt vagy elsüllyedt hajó éjszakai jelzései

1. Munkát végző úszó munkagépnek és az egyéb, munkát végző veszteglő hajónak viselnie kell:

a) azon az oldal(ak)on, amely felől a hajóút szabad, két szokásos vagy közepesen erős zöld fényt, egymás felett kb. 1 m távolságban elhelyezve;

b) azon az oldalon, amely felől a hajóút nem szabad, szokásos vagy közepesen erős vörös fényt, az *a)* pontban előírt két zöld fény közül a felsővel azonos magasságban elhelyezve és azzal azonos fényerővel.

Ha a hajó hullámmász elleni védelemre szorul:

c) azon az oldal(ak)on, amely felől a hajóút szabad, szokásos vagy közepesen erős vörös és fehér fényt egymás felett kb. 1 m távolságban elhelyezve úgy, hogy a vörös fény felül legyen;

d) azon az oldalon, amely felől a hajóút nem szabad, vörös fényt, amely a *c)* pontban előírt vörös fénnel azonos magasságban van elhelyezve és azzal azonos fényerejű.

Ezeket a fényeket olyan magasságban kell elhelyezni, hogy azok minden oldalról láthatók legyenek.

2. A zátonyon fennakadt vagy elsüllyedt hajónak az 1. pont *c)* és *d)* pontjaiban előírt fényeket kell viselnie. Ha az elsüllyedt hajó helyzete nem teszi lehetővé a jelzések elhelyezését a hajón, akkor azokat csónakon, bóján vagy más alkalmas eszközön kell elhelyezni.

3. Az illetékes hatóságok az 1. pont *a)* és *b)* pontjában foglalt fényekre vonatkozó előírások megtartásának kötelezettsége alól felmentést adhatnak.

3.28 cikk — Hajózást veszélyeztető horgony éjszakai jelzései

1. Ha a 3.20 és a 3.25 cikkben foglalt esetekben a hajó, úszóanyagok köteléke és úszómű horgonya úgy van kihelyezve, hogy az a hajózást veszélyeztetheti, az ilyen horgonyhoz

legközelebb levő, veszteglést jelző fényt kettő, minden oldalról látható, egymás felett kb. 1 m távolságban elhelyezett szokásos fehér fénnel kell helyettesíteni.

2. A hajónak, az úszóanyagok kötelékének, az úszó munkagépnek és az úszóműnek minden horgonyát, amely a hajózást veszélyeztetheti, minden oldalról látható szokásos fehér fényt viselő, radarreflektorral felszerelt úszóval kell megjelölni.

III. Nappali jelzések

III. A. Nappali jelzések menetben

3.29. cikk — Menetben levő vontatott karaván nappali jelzése

1. A vontatott karaván élén haladó géphajónak és a géphajó, tolt karaván vagy mellévelt alakzat előtt haladó kisegítő géphajónak viselnie kell egy sárga hengert, két-két (fekete és fehér) sávval a felső és az alsó részén.

A hengert a hajó elején függőlegesen kell elhelyezni, olyan magasságban, hogy az minden oldalról látható legyen.

2. Ha a karaván élén több géphajó halad vagy ha a géphajó, tolt karaván, mellévelt alakzat előtt több kisegítő géphajó halad összezsúfolva vagy egymástól függetlenül, minden géphajónak viselnie kell az 1. pontban előírt hengert.

Ha a hajó, az úszóanyagok köteléke vagy az úszómű továbbítása több géphajóval történik, az előírást azok mindegyikére alkalmazni kell.

3. Az állandó vagy a zárt nyitható híd alatt, duzzasztóművön vagy zsilipen áthaladáskor az 1. és 2. pontban előírt henger kisebb magasságban is elhelyezhető.

3.30. cikk — Menetben levő vitorlával haladó és egyidejűleg saját gépi erőt is használó hajó nappali jelzései

A vitorlával haladó és egyidejűleg saját gépi erőt is használó hajónak viselnie kell egy csúcsával lefelé álló fekete kúpot.

A kúpot a lehető legmagasabban, a legjobban látható helyen kell elhelyezni.

3.31 cikk — A 12 főnél nagyobb engedélyezett utaslétszámú és 20 m-nél kisebb testhosszúságú hajó nappali jelzése

A 12 főnél nagyobb engedélyezett utaslétszámú és 20 m-nél kisebb testhosszúságú hajónak viselnie kell egy sárga kettőskúpot, alkalmas helyen és olyan magasságban, hogy az minden oldalról látható legyen.

3.32 cikk — Gyúlékony anyagot szállító, menetben levő hajó kiegészítő nappali jelzései

1. A — Szabályzat 9. Mellékletében meghatározott — gyúlékony anyagot szállító hajó a Szabályzat egyéb rendelkezéseiben előírt jelzéseken kívül köteles viselni egy csúcsával lefelé fordított kék kúpot alkalmas helyen és olyan magasságban, hogy az minden oldalról látható legyen.

A hajótest részét képező tartályokban gyúlékony anyagot szállító hajó addig köteles a jelzést viselni, ameddig a tartályokat nem gáztalanították.

2. Ha a vontatott karaván az 1. pontban említett hajó(k)ból áll, a karaván élén haladó géphajó a Szabályzat más rendelkezéseiben előírt jelzéseken kívül köteles viselni az 1. pontban előírt kék kúpot.

3. Ha a tolt karaván az 1. pontban említett hajó(k)ból áll, csak a karaván elején és a tolóhajón kell viselni az 1. pontban előírt kék kúpot.

3.33 cikk — Robbanóanyagot szállító, menetben levő hajó kiegészítő nappali jelzései

1. A — Szabályzat 10. Mellékletében meghatározott — robbanóanyagokat szállító hajó a Szabályzat egyéb rendelkezéseiben előírt jelzésein kívül köteles viselni egy csúcsával lefelé fordított vörös kúpot alkalmas helyen és olyan magasságban, hogy az minden oldalról látható legyen.

2. Ha a vontatott karaván az 1. pontban említett hajó(k)ból áll, a karaván élén haladó géphajó a Szabályzat más rendelkezéseiben előírt jelzéseken kívül köteles viselni az 1. pontban előírt vörös kúpot.

3. Ha a tolt karaván az 1. pontban említett hajó(k)ból áll, csak a karaván elején és a tolóhajón kell viselni az 1. pontban előírt, egy-egy vörös kúpot.

3.34 cikk — Menetben levő komp nappali jelzése

A kompnak viselnie kell egy legalább 6 m magasságban elhelyezett zöld gömböt. Ez a magasság csökkenthető, ha a komp hossza nem haladja meg a 20 m-t.

3.35 cikk — Műveletképtelen hajó kiegészítő nappali jelzései

1. A műveletképtelen hajónak szükség esetén a Szabályzat egyéb rendelkezései által előírt jelzéseken kívül egy lengetett vörös lobogót/zászlót kell mutatnia.

2. Szükség esetén a műveletképtelen hajónak a meghatározott hangjelzéseket is kell adnia.

3.36 cikk — Áthaladási elsőbbséget élvező hajó kiegészítő nappali jelzései

Annak a hajónak, amelynek a közlekedés rendjét szabályozó illetékes hatóság áthaladási elsőbbséget biztosított, a Szabályzat egyéb rendelkezéseiben előírt jelzéseken kívül viselnie kell a hajó elején egy legalább 1 m hosszú vörös lengőt olyan magasságban, hogy az jól látható legyen.

III. B. Nappali jelzések veszteglés közben

3.36-bis cikk — Veszteglő hajó nappali jelzése

1. A nyílt helyen (a parttal közvetlen vagy közvetett összeköttetés nélkül) magányosan vagy karavánban veszteglő (horgonyzó) géphajónak — a kishajó kivételével — viselnie kell a hajó elején egy minden oldalról látható fekete gömböt.

2. Az e cikkben előírt jelzés viselése nem kötelező, ha
 - a) a hajó olyan víziúton vesztegel, amelyen a hajózás ideiglenesen nem lehetséges vagy tilos;
 - b) a hajó a hajóúton kívül, nyilvánvalóan veszélytelen helyzetben vesztegel.
3. E cikk rendelkezéseit nem kell alkalmazni a 3.41 cikkben említett hajóra.

3.37 cikk — Veszteglő, gyúlékony anyagot szállító hajó nappali jelzései

1. A 3.32 cikkben említett hajó — a tolt karaván részét képező hajó kivételével — köteles a 3.32 cikk 1. pontjában előírt kék kúpot viselni.
2. Ha a veszteglő tolt karaván egy vagy több, a 3.32 cikkben említett hajóból áll, a karaván köteles a 3.32 cikk 3. pontjában előírt kiegészítő jelzést viselni.

3.38 cikk — Veszteglő, robbanóanyagot szállító hajó nappali jelzései

1. A 3.33 cikkben említett hajó — a tolt karaván részét képező hajó kivételével — köteles a 3.33 cikk 1. pontjában előírt vörös kúpot viselni.
2. Ha veszteglő tolt karaván egy vagy több, a 3.33 cikkben említett hajóból áll, a karaván köteles a 3.33 cikk 3. pontjában előírt kiegészítő jelzést viselni.

3.39 cikk — (tárgytalan)

3.40 cikk — Halászhajó hálójának vagy egyéb halászeszközének nappali jelzései

Ha a halászhajó hálója vagy egyéb halászeszköze a hajóútban vagy annak közelében van kihelyezve és az a hajózást akadályozza, a hálót vagy más halászeszközt az elhelyezkedése jelzéséhez elegendő számú sárga úszóval vagy sárga jelzőlobogóval kell megjelölni.

3.41 cikk — Munkát végző úszó munkagép, zátonyon fennakadt vagy elsüllyedt hajó nappali jelzései

1. A munkát végző úszó munkagépnek és az egyéb, munkát végző, veszteglő hajónak viselnie kell:
 - a) azon az oldal(ak)on, amely felől a hajóút szabad, két zöld kettőskúpot egymás felett kb. 1 m távolságban elhelyezve;
 - b) azon az oldalon, amely felől a hajóút nem szabad, egy vörös gömböt, az a) pontban előírt két zöld kettőskúp közül a felsővel azonos magasságban elhelyezve.Ha ezek a hajók hullámvész elleni védelemre szorulnak:
 - c) azon az oldal(ak)on, amely felől a hajóút szabad, egy olyan lobogót, amelynek felső fele vörös, alsó fele fehér, vagy két egymás felett elhelyezett lobogót, illetve gömböt, amelyek közül a felső vörös, az alsó fehér;
 - d) azon az oldalon, amely felől a hajóút nem szabad, egy vörös lobogót, illetve gömböt, az ellentétes oldalon elhelyezett vörös-fehér vagy vörös lobogóval azonos magasságban.
2. Az 1. pont a)–b) pontjában előírt jelzések az alábbi jelekkel helyettesíthetők: azo(ko)n az oldal(ak)on, amely(ek) felől a hajóút

- a) szabad, áthaladást engedélyező E.1. jelzőtáblával (7. Melléklet);
b) nem szabad, áthaladást tiltó A.1. jelzőtáblával (7. Melléklet), olyan magasságban, mint az a) pont szerinti jelzés.
3. A jelzőtáblát, kettőskúpot, gömböt és lobogót olyan magasságban kell elhelyezni, hogy az minden oldalról látható legyen. A lobogó azonos színű jelzőtáblával helyettesíthető.
4. A zátonyon fennakadt vagy elsüllyedt hajónak az 1. pont c)—d) pontjában előírt jelzéseket kell viselnie. Ha az elsüllyedt hajó helyzete nem teszi lehetővé a jelzések elhelyezését a hajón, azokat csónakon, bóján vagy más alkalmas eszközön kell elhelyezni.
5. Az illetékes hatóságok az 1. és 2. pont a)—b) pontjában foglalt jelzések használatának kötelezettsége alól felmentést adhatnak.

3.42 cikk — Hajózást veszélyeztető horgony nappali jelzése

Ha a hajó, úszóanyagok köteléke és úszómű horgonya a hajózást veszélyeztetheti, azt radarreflektorral felszerelt sárga úszóval kell megjelölni.

IV. Különleges jelzések

3.43 cikk — A hajóra lépést tiltó jelzés

1. A hajóra lépés tilalmát fehér színű, kör alakú, vörössel szegélyezett, 0,6 m átmérőjű, vörös vonallal átlósan áthúzott és fekete színű gyalogos alakját ábrázoló táblával kell jelezni.
A táblát — szükség szerint — a hajón vagy a járó(ko)n kell elhelyezni.
2. A táblát szükség szerint meg kell világítani.

3.44 cikk — Dohányzást vagy nyílt láng használatát tiltó jelzés

1. Ha a hajón tilos a dohányzás vagy a nyílt láng használata, a tilalmat fehér színű, kör alakú, vörössel szegélyezett, 0,6 m átmérőjű, vörös vonallal átlósan áthúzott és a közepén fekete színű füstölő cigarettát ábrázoló táblával kell jelezni.
A táblát — szükség szerint — a hajón vagy a járó(ko)n kell elhelyezni.
2. A táblát szükség szerint meg kell világítani.

3.45 cikk — Folyamfelügyeleti hajó jelzései

A folyamfelügyeleti (hajózási, vízirendészeti) szolgálatot ellátó hajót mindkét oldalon az orr-részen, kékkel keretezett fehér, rombusz alakú megkülönböztető jelzéssel kell ellátni, továbbá viselnie kell:

- a) nappal — az állami lobogót, valamint a megkülönböztető jelzést ábrázoló fehér lengőt;
b) nappal és éjszaka — ha a feladata ellátásához szükséges — villogó kék fényt.

3.46 cikk — Veszélyjelzés

1. A segítséget kérő, veszélyben levő hajó a következő jelzéseket alkalmazhatja:
a) körben mozgatott zászlót/lobogót, vagy más megfelelő tárgyat;

- b) lobogót, alatta vagy felette elhelyezett gömbbel vagy hasonló tárggyal;
 - c) körben mozgatott fényt;
 - d) rövid időközönként vörös csillagrakétákat, illetve rakétákat vagy lövedékeket;
 - e) a morzeábécé szerinti . . . — — . . . (SOS) jelek együtteséből álló fényjelzést;
 - f) kátrány, olaj stb. égetésével keletkező lángot;
 - g) vörös színű ejtőernyős rakétát vagy kézilámpát;
 - h) kinyújtott karok felülről lefelé történő (repülést utánzó) lassú mozgását.
2. Ezek a jelzések a 4.01 cikk 4. pontjában foglalt hangjelzéseket helyettesíthetik, illetve kiegészíthetik.

3.47 cikk — Melléállást tiltó jelzés

1. Ha az illetékes hatóságok különleges rendelkezései, illetve előírásai (pl. a rakomány jellege miatt), tiltják a hajó mellé állást, a hajónak a hossz tengelyében, a fedélzeten egy fehér, négyzet alakú, alul háromszög alakú kiegészítő táblával ellátott táblát kell viselnie. A mindkét oldalán fehér, vörössel szegélyezett, a bal felső sarkától a jobb alsó sarkáig egy vörös átlós vonallal áthúzott, négyzet alakú tábla a közepén egy fekete „P” betűt ábrázol.
- A háromszög alakú kiegészítő tábla mindkét oldalán fehér és a rajta levő fekete számok azt a távolságot jelzik, amelyen belül a veszteglés is tilos.
2. A táblát — szükség szerint — meg kell világítani úgy, hogy az a hajó mindkét oldala felől látható legyen.
3. Ez a cikk a 3.21 és 3.37 cikkben említett hajóra, tolt karavánra és mellévett alakzatra nem vonatkozik.

3.48 cikk — Hullámvész elleni védelem kiegészítő jelzése

1. A hajó, az úszóanyagok köteléke és az úszómű (a 3.27 és 3.41 cikkben említettek kivételével), amely más hajó vagy úszóanyagok köteléke által keltett hullámvész elleni védelemre szorul, menetben vagy veszteglés közben, az e fejezetben foglalt egyéb rendelkezések megtartásával felmutathat
- éjszaka egy szokásos vörös és fehér fényt, vagy egy közepesen erős vörös és fehér fényt, egymás felett kb. 1 m távolságra elhelyezve. A vörös fényt a fehér felett úgy kell elhelyezni, hogy ezek a fények minden oldalról láthatók, és más fényekkel összetéveszthetetlenek legyenek;
 - nappal egy felül vörös, alul fehér lobogót, olyan magasságban elhelyezve, hogy minden oldalról látható legyen. A lobogó két egymás felett elhelyezett lobogóval helyettesíthető, a felső vörös az alsó fehér. A lobogók azonos színű táblákkal is helyettesíthetők.
2. A 3.27 és 3.41 cikk rendelkezéseinek megtartásával az 1. pontban említett jelzést csak
- a) súlyosan sérült vagy mentési munkában részt vevő hajó, úszóanyagok köteléke és úszómű, továbbá a műveletképtelen hajó;
 - b) az illetékes hatóság engedélyével rendelkező hajó, úszóanyagok köteléke és úszómű viselheti.

3.49 cikk — Víziúton munkát végző, menetben levő hajó kiegészítő jelzései

A víziúton munkát végző, menetben levő hajó a Szabályzat egyéb rendelkezéseiben előírt jelzésekre vonatkozó követelmények megtartásával felmutathat éjszaka és nappal közepesen erős vagy szokásos, minden oldalról látható, villogó sárga fényt.
A jelzést csak az illetékes hatóság engedélyével rendelkező hajó viselheti.

4. Fejezet

HAJÓ HANGJELZÉSEI, RÁDIÓTELEFON

4.01 cikk — Általános rendelkezések

1. Ha a Szabályzat vagy egyéb rendelkezések a harangütéstől eltérő hangjelzést írnak elő, a hangjelzést a következő módon kell adni:

- a) géphajón — a b) pontban említett kishajó kivételével — kellő magasságban elhelyezett, mechanikus hangjelző készülékkel, amely előtt — és lehetőség szerint mögötte — akadály nem helyezkedhet el. A hangjelző készülékkel leadott hangjelzésnek meg kell felelnie a Szabályzat 6. Melléklete I. Fejezetében foglaltaknak;
- b) gépnélküli hajón és olyan a kishajón, amely hangjelzés adására alkalmas eszközzel nem rendelkezik, dudával vagy kürttel.

A hangjelzésnek meg kell felelnie a Szabályzat 6. Melléklete I. Fejezetének 1. b) és 2. b) pontjában foglaltaknak.

2. A géphajó hangjelzését szinkronizált, minden oldalról látható közepesen erős sárga fényjelekkel kell kísérni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a kishajóra, továbbá a radarral völgymenetben haladó hajó 6.32 cikk 4. a) pontjában foglalt jelzéseire és a harangütésre, illetve kongatásra.

3. Eltérő rendelkezés hiányában a karavánban a hangjelzéseket arról a hajóról kell adni, amelyen a karaván vezetője tartózkodik.

4. Ha veszélyben levő hajó segítséget kér, ezt harangkongatással vagy hosszú hangjelekkel jelezheti. A hangjelek helyettesíthetik vagy kiegészíthetik a 3.46 cikkben előírt jelzéseket.

5. A súlyozott közepes hangnyomás a kormányállásban, a kormányos fejmagasságában, a hajó szokásos üzemi körülményei között nem haladhatja meg a 70 dB (A) ²értéket.

6. A harangkongatás időtartama legalább 4 másodperc. Ez helyettesíthető valamely fémtárgy azonos időtartamú kongatásával.

4.02 cikk — A hangjelzések használata

1. A Szabályzat egyéb rendelkezéseinek megtartásával a hajónak — a 2. pontban említett kishajó kivételével — szükség esetén használnia kell a Szabályzat 6. Melléklete III. Fejezetében foglalt jelzéseket.

² dB (A) — a Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság (IEC) szerinti jelölés a súlyozósűrővel mért hangnyomásszintre.

2. A magányosan haladó kishajó és a csak kishajót vontató, vagy mellévett alakzatban kishajót továbbító kishajók szükség esetén használhatják a Szabályzat 6. Melléklete III. A. Fejezetében előírt jelzéseket.

4.03 cikk — Tiltott hangjelzések

1. Tilos a Szabályzattól eltérő hangjelzéseket használni, illetve a jelzéseket az attól eltérő feltételekkel alkalmazni.
2. A hajók, vagy a hajó és a part közötti összeköttetésre más hangjelzések is alkalmazhatók, ha azok a Szabályzatban előírt jelzésekkel nem téveszthetők össze.

4.04 cikk — A rádiótelefon és használata

1. A hajón vagy úszóművön a rádiótelefon-berendezésnek meg kell felelnie az illetékes hatóságok előírásainak.
2. A hajók közötti kapcsolattartásra, a hajósoknak szóló tájékoztató adásra, valamint a hajó és a kikötő közötti összeköttetésre biztosított szolgálati csatornákat kizárólag a rendeltetési céljuknak megfelelően szabad igénybe venni.
3. Az illetékes hatóság által meghatározott hajófajtákat fel kell szerelni az 1. pont szerinti rádiótelefon-berendezéssel.
4. Ha a hajót ellátták rádiótelefon-berendezéssel, a berendezést az illetékes szervek által előírt esetekben, a meghatározott hullámhosszokon kell használni.

5. Fejezet

A VÍZIÚT JELEI ÉS KITŰZÉSE

5.01 cikk — Jelek ³

1. A víziút tiltó, utasító, korlátozó, tájékoztató, továbbá kiegészítő jeleit, valamint azok jelentését a Szabályzat 7. Melléklete határozza meg.
2. A Szabályzat előírásainak és az egyéb rendelkezések megtartásával a hajó vezetőjének figyelemmel kell lennie a víziúton vagy annak partján elhelyezett jelekkel közölt és tudomására hozott utasításokra, illetve ajánlásokra.

5.02 cikk — Kitűzés

1. A víziúton elhelyezhető kitűző jeleket a Szabályzat 8. Melléklete tartalmazza.
2. A hajózható folyószakaszokon a hajóút kitűzése a menetben levő hajó oldalaira vonatkoztatott (laterális) rendszerben történik. A Szabályzat a hajóút jobb és bal oldala, illetve a jobb- és balpart fogalmát a völgymenti hajó helyzetéből nézve alkalmazza.

6. Fejezet

³ A Magyar Közlöny 1993. évi 146. számában megjelent helyesbítésnek megfelelő szöveg.

HAJÓZÁSI SZABÁLYOK

A. Általános rendelkezések

6.01 cikk — Fogalommeghatározások

1. Hegymenet a folyó forrásának irányába haladás.
2. E fejezet alkalmazásában
 - a) találkozás — a hajók egymáshoz viszonyított ellentétes, vagy közel ellentétes irányú haladása,
 - b) előzés — az előzendő hajó hátulról, annak oldalirányához viszonyított, legalább 22°30' szög alatti megközelítése,
 - c) keresztezés — a hajók a) és b) pontban leírttól eltérő egymáshoz közelítése.

6.01-bis cikk — Gyorsjáratú hajó

A gyorsjáratú — nagy sebességgel haladó — hajónak (pl. szárnyashajó, légpárnás hajó) valamennyi más hajó számára biztosítania kell a menetiránya megtartásához és műveletei végzéséhez szükséges teret, illetőleg nem követelheti, hogy azok a javára kitérjenek.

6.02 cikk — Kishajó

1. E fejezet alkalmazásában kishajó a kizárólag kishajókból álló karaván is.
2. Ha e fejezet rendelkezései előírják, hogy az adott hajózási szabály nem alkalmazható a kishajóra más hajókkal szemben, a kishajónak azok számára — a 6.01-bis cikkben említett hajó kivételével — biztosítania kell a menetirányuk megtartásához és műveleteik végzéséhez szükséges teret, illetőleg nem követelheti, hogy azok a javára kitérjenek.

B. Találkozás, útvonalak keresztezése és előzés

6.03 cikk — Általános szabályok

1. A találkozás vagy az előzés akkor megengedhető, ha a hajóút szélessége — valamennyi körülményt és más hajók mozgását is figyelembe véve — kétséget kizáróan elegendő a hajók egymás melletti elhaladásához.
2. A 6.04, 6.05 és 6.29 cikkben előírt jelzéseket a karavánban annak a hajónak kell leadnia, amelyen a karaván vezetője tartózkodik.
3. A találkozó vagy egymást előző hajók nem változtathatják meg sebességüket és/vagy menetirányukat, ha ezzel az összeütközés veszélyét idéznék elő.
4. A keresztezés akkor megengedett, ha a hajó vezetője meggyőződött arról, hogy a keresztezés más hajó számára is biztonságos módon hajtható végre.

6.03-bis cikk — Útvonalak keresztezése

1. Ha két hajó egymást keresztező irányban halad és összeütközés veszélye jöhet létre, az a hajó, amelyik a másik hajót a saját jobb oldala felől látja, köteles a másik hajó útjából kitérni, és ha a körülmények lehetővé teszik, el kell kerülnie az útvonal keresztezését a másik hajó előtt. A hajóút menetirány szerinti jobb szélén haladó hajó nem változtathatja meg a menetirányát.

Ez a rendelkezés nem alkalmazható a kishajóra más hajók vonatkozásában.

2. Az 1. pontban említett előírásokat a 6.13, 6.14 és 6.16 cikkben foglaltak esetében nem kell alkalmazni.

3. Az 1. pontban foglaltaktól eltérően, ha két különböző fajtájú kishajó egymást keresztező útvonalon halad és összeütközés veszélye jöhet létre, a kishajónak ki kell térnie más kishajó útjából. Az olyan kishajónak — amely nem kishajó és nem vitorlával haladó kishajó — ki kell térnie a vitorlás kishajó útjából.

Az a hajó, amelyik a hajóút menetirány szerinti jobb szélén halad nem változtathatja meg a menetirányát.

4. Az 1. pontban foglaltaktól eltérően, ha két vitorlás hajó egymást keresztező útvonalon halad és az összeütközés veszélye jöhet létre, az egyiknek ki kell térnie az alábbiak szerint:

a) ha a hajók különböző oldalirányú széllel haladnak, a baloldali széllel haladó köteles a másoknak utat engedni,

b) ha a hajók azonos oldalirányú széllel haladnak, a szélirány felőli oldalon levő köteles a szél alatt haladónak utat engedni,

c) ha a baloldali széllel haladó hajó a másik hajót a szélirány felőli oldalon látja és nem tudja meghatározni, hogy az milyen széllel halad, köteles annak utat engedni.

Az a hajó, amelyik a hajóút menetirány szerinti jobb szélén halad, nem változtathatja meg a menetirányát.

E rendelkezések nem alkalmazhatók a kishajóra más hajók vonatkozásában.

6.04 cikk — A találkozás általános szabályai

1. A hegymenetben haladó hajó találkozáskor — a helyi viszonyokat és a többi hajó mozgását figyelembe véve — köteles utat engedni a völgymenetben haladó hajó számára.

2. A hegymenetben haladó hajó nem ad jelzést, ha a völgymenetben haladó hajó számára bal oldala felől enged utat.

3. A hegymenetben haladó hajó, ha a völgymenetben haladó hajó számára jobb oldala felől enged utat, a jobb oldalán kellő időben köteles

a) nappal

— erős villogó fehér fényt felmutatni, illetve világoskék lobogóval vagy táblával jelezni, vagy

— világoskék táblát egy közepesen erős villogó fehér fénnel egyidejűleg felmutatni;

b) éjjel

— közepesen erős villogó fehér fényt felmutatni. Ezzel egyidejűleg egy világoskék táblával is jelezhet.

Ezeket a jelzéseket előlről és hátulról is láthatóan az elhaladás befejezéséig kell mutatni. Tilos ezeket a jelzéseket a szükséges időn túl mutatni, kivéve, ha a hajó azt jelzi, hogy kész a völgymenetben haladó hajó(ka)t jobb oldalon elengedni.

A világoskék táblát legalább 0,05 m széles fehér kerettel kell ellátni; a keret karos szerkezete és a villogó fényt adó lámpatest sötét színű.

4. Ha feltételezhető, hogy a hegymenetben haladó hajó szándékát a völgymenetben haladó hajó nem értette meg, a hegymenetben haladó hajó köteles a következő hangjelzéseket adni:

- egy rövid hangjelzést, ha az elhaladást a hajók bal,
- két rövid hangjelzést, ha az elhaladást a hajók jobb oldala felől kívánja végrehajtani.

5. A 6.05 cikkben foglalt rendelkezések megtartásával a völgymenetben haladó hajó köteles a fenti rendelkezéseknek megfelelően a hegymenetben haladó hajó által javasolt oldal felől elhaladni és a hegymenetben haladó hajó által adott, a 3. és 4. pontban foglalt jelzéseket visszaismételni.

6. Az 1—5. pontban foglalt rendelkezések a kishajók egymás közötti, illetve nagyhajókkal történő találkozásokor nem alkalmazhatók.

6.05 cikk — Eltérés a találkozás általános szabályaitól

1. A völgymenetben haladó

a) menetrend szerint közlekedő személyhajó,

— ha annak megengedett legnagyobb utaslétszáma eléri az illetékes hatóság által az adott vízterületre megállapított értéket és

— azon a partoldalon akar kikötni, amely mentén hegymenetben levő hajó közlekedik;

b) vontatott karaván, ha a hegymenetbe forduláshoz azon part mentén kell haladnia, amelyen hegymenetben levő hajó közlekedik,

indokolt esetben és ha meggyőződött arról, hogy igénye a hajózás biztonságát nem veszélyezteti — a 6.04 cikkben foglaltaktól eltérően — megkövetelheti, hogy a hegymenetben haladó hajó változtassa meg menetirányát.

2. Az 1. pont szerinti esetben a völgymenetben haladó hajó kellő időben köteles a következő jelzéseket adni:

— ha a találkozást a bal oldala felől tervezi, egy rövid hangjelet,

— ha a találkozást jobb oldala felől tervezi két rövid hangjelet, továbbá a 6.04 cikk 3. pontjában előírt látható jelzést.

3. A hegymenetben haladó hajó az 1. és 2. pontban foglalt esetben köteles a völgymenetben haladó hajó követelését teljesíteni és azt a következők szerint visszaismételni:

— ha a találkozást a bal oldala felől hajtja végre, egy rövid hangjelzéssel,

— ha a találkozást a jobb oldala felől hajtja végre, két rövid hangjelzéssel és a 6.04 cikk 3. pontjában előírt látható jelzéssel.

4. Ha feltételezhető, hogy a völgymenetben haladó hajó szándékát a hegymenetben haladó hajó nem értette meg, a völgymenetben haladó hajó köteles a 3. pontban előírt hangjelzést megismételni.

5. Ha a hegymenetben haladó hajó a völgymenetben haladó hajó által kért találkozási módot veszélyesnek tartja, köteles egy nagyon rövid hangokból álló hangsorozatot adni. Ebben az esetben a hajók vezetői kötelesek minden lehetséges intézkedést megtenni a veszélyhelyzet elhárítására.

6. Az 1—5. pontban foglalt rendelkezések a kishajók egymással, illetve nagyhajókkal történő találkozására nem alkalmazhatók.

6.06 cikk — Találkozás partról vontatott hajóval

Partról vontatott hajó számára találkozáskor — a 6.04 és 6.05 cikkben foglaltaktól eltérően — szabadon kell hagyni azt az oldalt, amely felől a vontatást végzik.

6.07 cikk — Találkozás hajóútszűkületben

1. Ahol a hajóút szélessége nem elegendő az egymás melletti elhaladáshoz (hajóútszűkület), a találkozás lehetőség szerinti elkerülésére a következő szabályokat kell alkalmazni:

- a) a hajó köteles a lehető legrövidebb idő alatt a hajóútszűkületen áthaladni;
- b) ha a látótávolság korlátozott, a hajónak a hajóútszűkületbe való behajózás előtt le kell adnia egy hosszú hangjelzést. Szükség esetén, különösen a hosszú hajóútszűkületben, a jelzést az áthaladás folyamán ismételni kell;
- c) ha a hegymenetben haladó hajó észleli, hogy a völgymenetben haladó hajó a hajóútszűkületbe már behajózott, a hajóútszűkület előtt meg kell állnia és mindaddig várakoznia, amíg a völgymenetben haladó hajó a hajóútszűkületen áthalad;
- d) ha a hegymenetben haladó karaván már behajózott a hajóútszűkületbe, a völgymenetben haladó hajó köteles lehetőség szerint a hajóútszűkület felett megállni és mindaddig várakozni, amíg a hegymenetben haladó karaván a hajóútszűkületen áthalad. A völgymenetben haladó magányos hajó a hegymenetben haladó magányos hajóval szemben ugyanígy köteles eljárni.

2. Ha a hajóútszűkületben a találkozás elkerülhetetlen, a hajók kötelesek minden lehetséges intézkedést megtenni, hogy az a legkevésbé veszélyes helyen és feltételekkel történjen. Ha a hajó az összeütközés veszélyét észleli, egy, nagyon rövid hangokból álló hangsorozatot kell adnia.

6.08 cikk — A találkozás tiltása a víziút jelzéseivel

1. Az A.4. tiltó jellel (7. Melléklet) megjelölt szakaszhoz közeledve a hegymenetben levő hajó köteles a völgymenetben levő hajót észlelve a szakasz előtt megállni és várakozni, amíg a völgymenetben levő hajó ezen át nem halad.

2. Ha az illetékes hatóság a találkozás elkerülésére váltakozó irányú áthaladást ír elő,

— az áthaladási tilalmat az A.1. tiltó,

— az áthaladás engedélyezését az E.1. figyelmeztető

jelzőtáblával (7. Melléklet) kell jelezni.

Ha a körülmények szükségessé teszik, az áthaladási tilalmat jelző tábla előtt a B.8. jelzőtábla (7. Melléklet) is elhelyezhető.

3. Ha a jelzőállomás nem mutatja a 2. pontban előírt jelzéseket, a hajónak meg kell állnia, és kérnie kell az illetékes hatóság rádiótelefonon vagy jelzésekkel adott engedélyét.

6.09 cikk — Az előzés általános szabályai

1. Az előzés akkor kezdhető meg, ha az előző hajó meggyőződött az előzés veszélytelenségéről.
 2. Az előzött hajó köteles — akár sebességének csökkentésével is — lehetőség szerint megkönnyíteni az előzést.
- Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a kishajó előz más hajót.

6.10 cikk — Előzés

1. Ha az előzés nyilvánvalóan veszélytelen, az előzést végző az előzött hajó bármelyik oldala felől elhaladhat.
2. A vitorlášhajók egymás közti előzésekor, az előzést végző hajónak az előzött hajó szélirány felőli oldalán kell elhaladnia. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a vitorlás kishajó más vitorlášhajót előz.
Ha vitorlášhajó más hajót előz, az előzött hajó köteles megkönnyíteni az előző hajónak a szélirány felőli oldalon történő elhaladását. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a kishajó előz más hajót.
3. Ha az előzés az előzött hajó sebességének és menetirányának megváltoztatása nélkül megvalósítható, az előző hajónak nem kell hangjelzést adnia.
4. Ha az előzött hajónak el kell térnie menetirányától, vagy feltehetően nem értette meg az előző hajó szándékait és ez a hajózás biztonságát veszélyezteti, az előző hajó köteles a következő hangjelzéseket adni:
 - a) két hosszú és két rövid hangjelet, ha az előzni kívánt hajó bal,
 - b) két hosszú és egy rövid hangjelet, ha az előzni kívánt hajó jobb oldala felől akar elhaladni.
5. Ha az előzendő hajó teljesítheti az előzni szándékozó hajó kérését — szükség esetén oldalirányú kitéréssel — elegendő helyet kell adnia a kért oldalon és köteles a következő hangjelzéseket adni:
 - a) egy rövid hangjelet, ha az előzést balról,
 - b) két rövid hangjelet, ha az előzést jobbról lehet végrehajtani.
6. Ha az előzés nem végezhető el a kért oldalon, az előzendő hajó köteles a következő hangjelzéseket adni:
 - a) egy rövid hangjelet, ha az előzést balról,
 - b) két rövid hangjelet, ha az előzést jobbról lehet végrehajtani.

Ha a hajó az előzési szándékát fenntartja,
— az a) pont szerinti esetben két rövid,
— a b) pont szerinti esetben egy rövid hangjelet kell adnia.
- Ebben az esetben az előzendő hajó — szükség esetén oldalirányú kitéréssel — a kért oldalon köteles a szükséges helyet biztosítani.
7. Ha az összeütközés veszélye miatt az előzés lehetetlen, az előzendő hajó köteles öt rövid hangjelet adni.
8. A 4—7. pontban említett rendelkezések a kishajókra nem alkalmazhatók.

6.11 cikk — Az előzés tiltása víziúton elhelyezett jelzésekkel

A 6.08 cikk 1. pontja rendelkezéseinek megtartásával tilos az előzés:

a) az A.2.,

b) karavánok között, az A.3.

jelzéssel (7. Melléklet) megjelölt szakaszokon.

A b) pont szerinti tiltást nem kell figyelembe venni, ha a karavánok közül az egyik tolt karaván és annak méretei nem haladják meg a 110 m hosszúságot, illetve a 12 m szélességet.

C. Egyéb hajózási szabályok

6.12 cikk — Hajózás előírt útirányú szakaszon

1. Az előírt útirányú szakaszt, a 7. Melléklet szerinti B.1., B.2., B.3. vagy B.4. jelzéssel kell, a szakasz végét az E.11. figyelmeztető jelzéssel lehet jelölni.

2. Az ilyen szakaszon a hegymenetben haladó hajó nem zavarhatja a völgymenetben haladó hajót és — szükség esetén — a B.4. jelzéshez közeledve köteles a sebességét csökkenteni vagy megállni.

6.13 cikk — Fordulás

1. A hajó akkor fordulhat meg, ha azt más hajó mozgása veszély nélkül lehetővé teszi, és az nem kényszerül sebessége és/vagy menetiránya hirtelen megváltoztatására.

2. Ha a tervezett művelet más hajót sebessége és/vagy menetiránya megváltoztatására kényszerít, a hajónak kellő időben a következő hangjeleket kell adnia:

a) egy hosszú és egy rövid hangjelet, ha jobbra,

b) egy hosszú és két rövid hangjelet, ha balra
szándékozik fordulni.

3. A megfordulás elősegítésére a többi hajónak — ha ez szükséges és lehetséges — meg kell változtatnia a sebességét és/vagy útirányát. A hajó(k)nak elsősorban a hegymenetbe forduló hajót kell segíteniük.

4. Az 1—3. pontban foglalt rendelkezések nem alkalmazhatók a kishajóra más hajókkal kapcsolatban. A kishajók egymás közötti magatartására csak az 1. és a 3. pont rendelkezéseit kell alkalmazni.

5. Az A.8. tiltó jelzéssel (7. Melléklet) megjelölt szakaszon tilos a megfordulás.

A megfordulás az E.8. figyelmeztető jelzéssel (7. Melléklet) megjelölt szakaszon ajánlott.

6.14 cikk — A hajó vezetése elinduláskor

A kikötés vagy a horgonyzás helyét megfordulás nélkül elhagyó hajóra — a komp kivételével — a 6.13 cikkben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni, azonban az említett cikk 2. pontjában előírt jelzéseket az alábbiakkal kell helyettesíteni:

— egy rövid hangjel, ha a hajó jobbra,

— két rövid hangjel, ha a hajó balra

tart.

6.15 cikk — A vontatott karaván hajói közé behatolás tilalma

A vontatott karaván hajói közé tilos behatolni.

6.16 cikk — Be- és kihajózás a kikötő, mellékág bejáratánál a víziút keresztezésével

1. A hajó akkor hajózhat be a kikötőbe, mellékágba, vagy hajózhat ki azokból és térhet rá a fő víziútra, illetve keresztezheti azt, ha meggyőződött arról, hogy ez a művelet biztonságosan elvégezhető, és más hajó nem kényszerül sebessége és/vagy menetiránya hirtelen megváltoztatására.

Ha a völgymenetben haladó hajónak ahhoz, hogy a kikötőbe vagy a mellékágba behajózhasson, meg kell fordulnia és hegymenetben kell haladnia, elsőbbséget kell adnia a kikötőbe vagy a mellékágba behajózni szándékozó, hegymenetben haladó hajónak.

A mellékágnak tekintett víziutat az E.9., illetve az E.10. jelzéssel (7. Melléklet) lehet megjelölni.

2. Ha az 1. pontban említett hajó tervezett művelete más hajót sebessége és/vagy menetiránya megváltoztatására kényszeríthet, kellő időben köteles azt jelezni

— három hosszú és egy rövid hangjel adásával, ha be- vagy kihajózását követően jobbra,

— három hosszú és két rövid hangjel adásával, ha be- vagy kihajózását követően balra,

— három hosszú hangjel adásával, ha a víziutat keresztezve kíván haladni.

3. A többi hajó — ha az szükséges — köteles sebességét és/vagy menetirányát megváltoztatni.

Ezt a rendelkezést kell alkalmazni akkor is, ha a fő víziúton a kikötő vagy a mellékág kijáratánál B.10. jelzést (7. Melléklet) helyeztek el.

4. Ha a kikötő vagy mellékág kijáratánál B.9. jelzést (7. Melléklet) helyeztek el, a kikötőből vagy a mellékágból kihajózó hajó csak abban az esetben térhet rá a fő víziútra vagy keresztezheti azt, ha ez a művelet nem kényszeríti az ott haladó hajót sebessége és/vagy menetiránya megváltoztatására.

5. A hajó nem hajózhat be a kikötőbe vagy a mellékágba, ha a fő víziúton a 7. Melléklet II. Részének 2. pontja szerinti kiegészítő jelzéssel ellátott A.1. jelzést helyeztek el.

A hajó nem hajózhat ki a kikötőből vagy a mellékágból, ha a kijáratnál a 7. Melléklet II. Részének 2. pontja szerinti kiegészítő jelzéssel ellátott A.1. jelzést helyeztek el.

6. A hajó behajózhat a kikötőbe vagy a mellékágba, ha a fő víziúton haladó hajót sebessége és/vagy menetiránya megváltoztatására kényszeríti, amennyiben a fő víziúton a 7. Melléklet II. Rész 2. pontja szerinti kiegészítő jelzéssel ellátott E.1. jelzést helyeztek el. A hajó kihajózhat a kikötőből vagy a mellékágból, ha a kijáratnál a 7. Melléklet II. Rész 2. pontja szerinti kiegészítő jelzéssel ellátott E.1. jelzést helyeztek el. Ebben az esetben a fő víziúton a B.10. jelzést (7. Melléklet) kell elhelyezni.

7. Az 1—3. pont rendelkezései a kishajó és a nagyhajó, a 4. pont rendelkezései a nagyhajó és a kishajó, a 2. pont rendelkezései a kishajók közötti viszonylatban nem alkalmazhatók.

6.17 cikk — Hajók párhuzamos haladása

1. A hajók akkor haladhatnak párhuzamosan, ha ezt a rendelkezésre álló hely lehetővé teszi, és ez a hajózást nem akadályozza vagy veszélyezteti.
2. Előzés, illetve találkozás kivételével tilos a 3.15 és a 3.33 cikkben előírt fényeket és jelzéseket viselő hajótól, karavántól vagy mellévett alakzattól 50 m távolságon belül haladni.
3. Az 1.20 cikk rendelkezéseinek megtartásával a hajónak tilos menetben levő hajó vagy úszóanyagok köteléke mellé állni vagy sodrásában haladni, annak hozzájárulása nélkül.
4. A vízisíelőnek és a — hajó használata nélküli — vízisportot űző személynek kellő távolságot kell tartania a menetben levő hajótól, úszóanyagok kötelékétől, továbbá a munkát végző úszó munkagéptől.

6.18 cikk — Horgony, kötél és láncon vonszolásának tilalma

1. Horgony, kötél és láncon vonszolása tilos.
2. A tilalom a veszteglőhelyen végzett kisebb helyváltoztatásra és egyéb műveletezésre nem vonatkozik, de ez nem érinti a 7.03 cikk 1. b) pontjának rendelkezései szerint az A.6. tiltó jelzéssel (7. Melléklet) jelölt szakaszokon történő helyváltoztatás és egyéb műveletezés szabályait.
3. Ez a tilalom a 7.03 cikk 2. pontjának rendelkezései szerint E.6. tájékoztató táblával (7. Melléklet) jelzett szakaszokra nem vonatkozik.

6.19 cikk — Ereszkedő hajózás

1. A Dunán az ereszkedő hajózás tilos. A tilalom a veszteglő- és rakodóhelyeken történő kisebb helyváltoztatásokra nem vonatkozik.
2. Ha a folyó forrásának irányába néző hajó, előremenetben működő géppel völgymenetben halad, hegymenetben haladónak kell tekinteni.

6.20 cikk — Hullámkeltés

1. A hajó sebességét úgy kell szabályozni, hogy ne keltsen olyan hullámokat vagy szívóhatást, amely más hajónak vagy műtárgynak kárt okozhat. A hajó sebességét kellő időben csökkenteni kell
 - a) a kikötőbe való behajózás előtt, illetőleg
 - b) a part mellé vagy kikötőhelyen kikötött, illetve ott rakodó hajó,
 - c) a veszteglőhelyen tartózkodó hajó,
 - d) a nem szabadon közlekedő komp közelében, és
 - e) a víziútban az illetékes hatóság által az A.9. jelzéssel (7. Melléklet) jelölt szakaszán, azonban a sebessége a biztonságos műveletezéshez szükségesnél nem lehet kisebb.
2. Az 1.04 cikk rendelkezéseinek megtartásával az 1. pont b) és c) pontjának rendelkezéseit a kishajóra nem kell alkalmazni.
3. A 3.27 cikk 1. c) pontjában előírt fényeket, a 3.41 cikk 1. c) pontjában előírt lobogó(ka)t viselő hajó, továbbá a 3.48 cikk 1. pontjában előírt fényeket, lobogó(ka)t viselő hajó, úszóanyagok köteléke és úszómű közelében a többi hajó az 1. pont előírásai

szerint köteles csökkenteni sebességét és a lehető legnagyobb mértékben oldalirányban kitérni.

6.21 cikk — Karaván

1. A karavánt továbbító géphajónak elegendő gépteljesítménnyel kell rendelkeznie a karaván megfelelő műveletképességének biztosítására.
2. A tolóhajónak — a műveletképesség megőrzésével — biztosítania kell a völgymenetben haladó tolt karaván kellő időben történő, elfordulás nélküli megállítást.
3. A vontatott, tolt vagy mellévett karavánt továbbító géphajó addig nem hagyhatja magára a karaván hajóit kikötéskor vagy horgonyzáskor, amíg a hajóút nem szabad és a karaván vezetője meg nem győződött a hajók biztonságos helyzetéről.
4. A hajón szállítható bárka akkor helyezhető a tolt karaván elejére, ha a horgonyzás lehetősége ott biztosított.

6.22 cikk — Ideiglenes hajózási zárlat

Ha az illetékes hatóságok az A.1. tiltó jellel (7. Melléklet) ideiglenes hajózási zárlatot rendeltek el, a hajó köteles a jel előtt megállni.

6.22-bis cikk — Hajózás a munkát végző úszó munkagép, zátonyon fennakadt, illetve elsüllyedt hajó mellett

Tilos a 3.27 és 3.41 cikkben említett hajó közelében elhaladni azon az oldalon, amelyen az a 3.27 cikk 1. *b)* és *d)* pontjában előírt fényt vagy a 3.41 cikk 1. *b)* és *d)* , illetve 2. *b)* pontjában előírt vörös gömböt, vörös lobogót vagy A.1. táblát viseli.

D. Komp

6.23 cikk — Kompra vonatkozó szabályok

1. A komp a hajóutat akkor keresztezheti, ha meggyőződött arról, hogy a többi hajó mozgása ezt veszélytelenül lehetővé teszi, és más hajót nem kényszerít sebességének és/vagy menetirányának hirtelen megváltoztatására.
2. A kötőtpályás
 - a) komp, ha nem üzemel, köteles azon a helyen vesztegelni, amelyet az illetékes hatóság számára kijelölt. Ennek hiányában úgy kell vesztegelnie, hogy a hajóút szabad maradjon;
 - b) hosszuköteles komp közlekedése tilos;
 - c) komp nem tartózkodhat az üzemeléséhez szükséges időn túl a hajóútban.

E. Áthaladás híd alatt, valamint duzzasztóművön és zsilipen

6.24 cikk — A híd alatti és duzzasztóművön történő áthaladás általános szabályai

1. Ha a hajóút nem kellő szélességű a hídnyíláson és duzzasztóművön hajók egymás melletti egyidejű áthaladására, a 6.07 cikk szabályait kell alkalmazni.

2. Ha a hídnyíláson és duzzasztóművön keresztül megengedett az áthaladás és azon
a) A.10. jelet (7. Melléklet) helyeztek ki, tilos a két jelzőtábla közötti téren kívül hajózni,
b) D.2. jelet (7. Melléklet) helyeztek ki, ajánlott a hajóval két jelzőtábla vagy fény között maradni.

6.25 cikk — Áthaladás állandó híd alatt

1. Ha az állandó híd nyílás(ai)t egy vagy több A.1. tiltó jellel (7. Melléklet) jelölték, ezekben a hídnyílás(ok)ban tilos hajózni.

2. Ha az állandó híd nyílását (nyílásait) a felettük elhelyezett

a) D.1. *a)* , illetve

b) D.1. *b)*

jellel (7. Melléklet) jelölték meg, az itt történő áthaladás ajánlott.

Ha a hídnyílást az *a)* pontban említett jellel jelölték, az mindkét irányú áthaladásra nyitott.

Ha a hídnyílást a *b)* pontban említett jelekkel jelölték, az az ellenkező irányú áthaladás számára zárt. Ebben az esetben a hídnyílást az ellenkező oldalon az A.1. tiltó jellel (7. Melléklet) kell jelölni.

3. Ha az állandó híd nyílását (nyílásait) a 2. pont szerint jelölték, a jelzés nélküli nyílás(ok)on a hajó csak a saját veszélyére haladhat át.

6.26 cikk — Áthaladás nyitható híd alatt

1. A Szabályzat és más rendelkezések előírásainak megtartásával a hajó a nyitható hídhoz közeledve vagy az az alatti áthaladáskor köteles követni a híd kezelőszemélyzetének a hajózás biztonságára és rendjére vonatkozó utasításait.

2. Nyitható hídhoz közelítve a hajó sebességét csökkenteni kell.

Ha a hajó nem tud vagy nem szándékozik a híd alatt áthaladni, továbbá, ha a parton a B.5. tábla (7. Melléklet) van elhelyezve, köteles a tábla előtt megállni.

3. Nyitható híd megközelítésekor az előzés tilos, kivéve, ha a híd kezelőszemélyzete erre külön utasítást ad.

4. A nyitható híd alatti áthaladást a következő jelzésekkel lehet szabályozni:

a) egy vagy több vörös fény — tilos az áthaladás;

b) azonos magasságban elhelyezett egy vörös és zöld fény, vagy a zöld fény felett elhelyezett egy vörös fény — az áthaladás tilos, a híd nyitás alatt áll, indulásra felkészülni;

c) egy vagy több zöld fény — az áthaladás szabad;

d) egymás felett elhelyezett két vörös fény — a híd nyitása a hajózás számára szünetel;

e) a hídon elhelyezett sárga fény az *a)* és *d)* pontban említett jelzéssel együtt — az áthaladás tilos, kivéve a kis magasságú hajót, amelynek az áthaladása mindkét irányban megengedett;

f) a hídon elhelyezett két sárga fény az *a)* és *d)* pontban említett jelzéssel együtt — az áthaladás tilos, kivéve a kis magasságú hajót, amelynek az áthaladása a jelzett oldalról szabad, ellenkező oldalról tilos.

5. A 4. pontban említett

— A.1. fényjelek — A.1.,

— E.1. fényjelek — E.1.,
— D.1. fényjelek — D.1.
táblákkal (7. Melléklet) helyettesíthetők.

6.27 cikk — Áthaladás duzzasztóművön

1. Duzzasztóművön áthaladáskor, illetve annak közelében horgonyt, kötelet, láncot vonszolni tilos.
2. Duzzasztómű nyílásán az áthaladás akkor szabad, ha azt jobbról, illetve balról az E.1. jellel (7. Melléklet) jelölték.
3. A duzzasztómű nyílásán az áthaladás tilalmát egy vagy több A.1. fényjellel vagy táblával (7. Melléklet) lehet jelölni.
4. A 2. pont rendelkezéseitől eltérően, ha a duzzasztóművön híd van, a duzzasztómű nyílásán az áthaladás engedélyezhető — az áthaladás helye feletti hídon elhelyezett — D.1. jellel (7. Melléklet) is.

6.28 cikk — Áthaladás zsilipen

1. A hajó a zsilip várakozóhelyéhez közeledésekor köteles sebességét csökkenteni. Ha nem tud vagy nem szándékozik azonnal behajózni a zsilipbe és a parton B.5. táblát (7. Melléklet) helyeztek el, a tábla előtt köteles megállni.
2. A zsilip várakozóhelyén és a zsilipben a — hajózási tájékoztató szolgálattal való kapcsolattartásra alkalmas — rádiótelefonnal felszerelt hajó köteles a zsilipre kijelölt hullámhosszon vételkészzen állni.
3. A zsilipen áthaladás a várakozóhelyre érkezés sorrendjében történik. Kishajó külön zsilipelésre nem tarthat igényt. Kishajó a zsilip értesítése után hajózhat be a zsilipkamrába. Ha kishajó együtt zsilipel más hajóval, a kishajó csak az után hajózhat be a zsilipkamrába.
4. A zsiliphez közeledve, különösen a veszteglőhelyen az előzés tilos.
5. A zsilipben a horgonyt teljesen fel kell emelni. Ez a rendelkezés a veszteglőhelyre is vonatkozik, ha a horgony használatára nincs szükség.
6. A zsilipbe behajózásnál a hajónak — a zsilipkapuval, védőberendezéssel, más hajóval, úszóanyagok kötelékével ütközése elkerülésére — csökkentenie kell a sebességét.
7. A zsilipben
 - a) ha a zsilipfalon határokat jelöltek meg, a hajónak ezek között kell maradnia;
 - b) a kamra feltöltése és ürítése alatt a hajót — ameddig nem kap engedélyt a kihajózásra — ki kell kötni, hogy ne ütközzön a zsilipkamra falához, a zsilipkapuhoz, védőberendezéshez, továbbá más hajóhoz vagy úszóanyagok kötelékéhez;
 - c) kötelező az ütközők használata. Ha az ütközők nincsenek a hajóhoz rögzítve, azoknak úszóképesnek kell lenniük;
 - d) a hajónak és úszóanyagok kötelékének tilos vizet kifolyatni vagy kibocsátani járdára, más hajóra vagy úszóanyagok kötelékére;
 - e) a kikötéstől a kihajózás megkezdéséig a hajócsavart (hajtómű) csak a zsilipelés biztonsága érdekében szabad használni;
 - f) a kishajónak más hajótól kellő távolságot kell tartania.

8. A zsilipben és a zsilip várakozóhelyén a hajónak legalább 10 m oldaltávolságot kell tartania a 3.14 cikkben előírt kék fényt vagy a 3.32 cikkben előírt kék kúpot viselő más hajótól vagy karavántól, kivéve, ha a hajó is e jelzések egyikét viseli.
9. A 3.15 cikkben előírt vörös fényt vagy a 3.33 cikkben előírt vörös kúpot viselő hajót vagy karavánt külön kell zsilipelni.
10. A 3.14 cikk 1. pontjában előírt kék fényt vagy a 3.32 cikk 1. pontjában előírt kék kúpot viselő hajó személyhajóval együtt nem zsilipelhető.
11. A hajózás biztonságának és rendjének fenntartása, az áthaladás gyorsítása és a kihasználtság érdekében a zsilip e cikk rendelkezéseitől eltérő, illetve kiegészítő utasításokat adhat, amelyeket a zsilipben és a zsilip veszteglőhelyén a hajónak meg kell tartania.

6.28-bis cikk — A zsilip be- és kihajózási szabályai

1. A zsilipbe behajózás szabályozása — nappal és éjszaka — a zsilip egyik vagy mindkét végén elhelyezett következő jelzésekkel történik:
- a) két egymás felett elhelyezett vörös fény — a behajózás tilos, a zsilip nem üzemel;
 - b) egy vörös fény vagy két vízszintesen elhelyezett vörös fény — a behajózás tilos, a zsilip zárva;
 - c) ha a b) pont szerinti vörös fények egyike nem világít, egy vörös fény, vagy egy vörös és felette egy zöld fény — a behajózás tilos, a zsilip nyitásra előkészítés alatt áll;
 - d) egy vagy két vízszintesen elhelyezett zöld fény — a behajózás szabad.
2. A zsilipből kihajózás szabályozása — nappal és éjszaka — a következő jelzésekkel történik:
- a) egy vagy két vörös fény — a kihajózás tilos,
 - b) egy vagy két zöld fény — a kihajózás szabad.
3. Az 1. és 2. pontban előírt
- egy vagy két vörös fényt egy A.1.,
 - az egy vagy két zöld fényt egy E.1.
- tábla (7. Melléklet) helyettesítheti.
4. Fény- vagy táblajelzés hiányában tilos — a zsilip külön engedélye nélkül — be-, illetve kihajózni.

6.29 cikk — A zsilipen áthaladás rendje

- A 6.28 cikk 3. pontjától eltérően a zsilipen áthaladáskor elsőbbség illeti meg
- a) az illetékes hatóságok, továbbá a mentő és egészségügyi feladatokat ellátó szolgálat halaszthatatlan okok miatt közlekedő hajóját;
 - b) az illetékes hatóság által erre feljogosított, a 3.36 cikkben említett vörös lengőt viselő hajót.
- Ha áthaladási elsőbbséggel rendelkező hajó a zsilip veszteglőhelyéhez közeledik vagy ott tartózkodik, a hajók kötelesek megkönnyíteni annak áthaladását.

F. Korlátozott látási viszonyok; hajózás radarral

6.30 cikk — A korlátozott látási viszonyok közötti hajózás általános szabályai

1. Korlátozott látási viszonyok között a hajó köteles a látási feltételeknek megfelelő biztonságos sebességgel közlekedni. A hajót a hajók, valamint a hajó és a part közötti összeköttetést biztosító, működőképes és az illetékes hatóságok előírásainak megfelelő rádiótelefon-berendezéssel kell felszerelni.

A hajó orrán — karavánban az első hajón — figyelőhelyet kell felállítani. A figyelőhely jelzéseinek láthatónak, illetve hallhatónak kell lenniük a hajó vagy a karaván vezetője számára, ennek hiányában a vezetővel telefonkapcsolatot kell létesíteni.

A hajónak adnia kell a 6.32 és 6.33 cikkben előírt hangjelzéseket, valamint viselnie kell a menetben levő hajó éjszakai jelzéseként előírt fényeket.

2. A hajónak meg kell állnia, ha a láthatóság csökkenése, más hajók jelenléte vagy mozgása, valamint a helyi körülmények a hajózás biztonságát fenyegetik. Ha a vontatott hajó(k) és a karaván élén haladó géphajó közötti látási kapcsolat megszűnik, a karavánnak a legközelebbi alkalmas helyen meg kell állnia.

3. A hajó magatartásának és sebességének meghatározásához a radarjelek is felhasználhatók. A hajónak figyelembe kell vennie a többi hajó számára bekövetkezett láthatóságcsökkenést okozó változásokat is.

4. A hajónak megálláskor a lehetőségekhez mérten fel kell szabadítani a hajóutat.

5. A korlátozott látási viszonyok között közlekedő hajók kötelesek egymással a 16. csatornán (a németországi Duna-szakaszon a 10. csatornán) rádiótelefonon kapcsolatot tartani. A hajók egymás közötti rádióforgalmazására a 10. csatornát kell használni. A hajó köteles közölni a többi hajóval a hajózás biztonságának fenntartásához szükséges adatokat.

6. A korlátozott látási viszonyok között haladó hajók találkozáskor úgy kötelesek jobbra tartani, hogy a találkozás a hajók bal oldala felől történjen. A 6.04 cikk 3., 4. és 5. pontját, valamint a 6.05 cikk előírásait — az 5. pontban foglalt nagyon rövid hangokból álló hangsorozat leadása kivételével — korlátozott látási viszonyok között nem kell alkalmazni.

6.31 cikk — Hangjelzések veszteglés közben

1. Ha a hajó és az úszóanyagok köteléke — kikötőn és az illetékes hatóság által veszteglésre kijelölt helyen kívül, a hajóúton vagy annak közelében — vesztegel és korlátozott látási viszonyok között közeledő hajó — 6.32 cikk 4. a) és 5. a) pontjában vagy a 6.33 cikk 2. pontjában előírt — jelzéseit hallja és

a) a hajóút bal oldalán tartózkodik, egy,

b) a hajóút jobb oldalán tartózkodik, egy kettős,

c) meghatározhatatlan helyzetben van, egy hármas

harangkongatást köteles adni.

2. Az 1. pont szerinti jelzéseket legfeljebb egyperces időközönként kell ismételni.

3. Az 1. és 2. pont rendelkezéseit a tolt karavánban a tolóhajóra, a mellévelt alakzatban az alakzat egy hajójára, a vontatott karavánban a vontatóhajóra és a karaván utolsó hajójára kell alkalmazni.

4. E cikket alkalmazni kell a más hajó számára veszélyt jelentő, hajóúton vagy annak közelében zátonyon fennakadt hajóra is.

6.32 cikk — A radarral közlekedő hajóra vonatkozó rendelkezések

1. A korlátozott látási viszonyok között közlekedő hajó akkor tekinthető radarral hajózónak, ha azon rendelkezésre állnak és használatban vannak a következő berendezések:

- a)* az illetékes hatóság előírásainak megfelelő, üzemképes radarberendezés és a hajó fordulási szögsebességét jelző készülék,
- b)* az illetékes hatóság előírásainak megfelelő, üzemképes, a 6.30 cikk 1. pontjában előírt, a hajók és a hajó, illetve a part közötti kapcsolatra alkalmas rádiótelefon,
- c)* a háromtónusú hangjelzés adására alkalmas eszköz (1.01 cikk *w)* pont).

2. Ha a hajózás csak radarral folytatható, a kormányállásban — egy radarhajózásban jártas és egy második, a hajóvezetés e módszerét megfelelően ismerő — személynek kell folyamatosan tartózkodnia. Ha a kormányállást központi vezénylőpulttal szerelték fel, elegendő, ha a második személy azonnal a kormányállásba hívható.

3. Radarral közlekedő hajón nem kötelező a 6.30 cikk 1. pontjában előírt megfigyelő helyet felállítani, ha a vezető a hangjelzéseket jól hallja.

4. Ha radarral völgymenetben haladó hajó a radar képernyőjén olyan hajót észlel, amelynek helyzete és/vagy mozgása veszélyt okozhat, illetve ha olyan helyhez közeledik, ahol a radar képernyőjén még nem látható hajó tartózkodhat, köteles

a) háromtónusú hangjelzést adni, amelyet a szükséges gyakorisággal kell ismételni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a kishajóra;

b) megtenni a bevált szakmai gyakorlatnak megfelelő intézkedéseket (pl. csökkenteni sebességét, a hajóút szélére húzódni, szükség esetén megállni).

5. Ha a radarral hegymenetben haladó hajó a 4. *a)* pont szerinti jelzést hallja, vagy olyan hajót észlel, amelynek helyzete és/vagy mozgása veszélyt idézhet elő, illetve olyan szakaszhoz közeledik, ahol a radar képernyőn még nem látható hajó tartózkodhat, köteles *a)* a 6.33 cikk 2. pontjában előírt jelzéseket adni és a völgymenetben haladó hajóval rádiótelefonon közölni fajtáját, nevét, helyzetét, haladási irányát, valamint javasolni, hogy a hajók mely oldala felől történjék a találkozás;

b) megtenni a bevált szakmai gyakorlatnak megfelelő intézkedéseket (pl. csökkenteni sebességét, a hajóút szélére húzódni, szükség esetén megállni).

6. A völgymenetben radarral haladó hajó köteles a hegymenetben haladó hajónak rádiótelefonon válaszolni és közölni fajtáját, nevét, helyzetét, haladási irányát, továbbá a javasolt találkozási oldal elfogadását vagy megjelölni a másik oldalt a találkozáshoz.

A kishajó csak fajtáját, nevét, helyzetét és haladási irányát, valamint azt az oldalt köteles közölni, amelyre kihúzódik.

7. A radarral közlekedő hajó előzése akkor engedélyezett, ha a hajók az előzés oldaláról rádiótelefonon előzetesen megállapodtak és a hajóút elegendően széles.

8. A 2. és 4—7. pontban a karavánra megállapított követelmények arra a hajóra vonatkoznak, amelyen a karaván vezetője tartózkodik.

9. Ha a radarral közlekedő hajó a radar képernyőjén olyan hajót észlel, amelynek helyzete és/vagy mozgása veszélyt okozhat és a rádiótelefonhívásra nem felel, időben köteles az összeütközés elkerüléséhez szükséges intézkedéseket megtenni.

6.33 cikk — A radar nélkül közlekedő hajóra vonatkozó rendelkezések

1. A korlátozott látási viszonyok között radar nélkül közlekedő hajónak a 6.30 cikkben előírt figyelőhellyel és rádiótelefonnal kell rendelkeznie.
2. A korlátozott látási viszonyok között közlekedő magányos hajó köteles egy hosszú hangjelzést adni. Az a karavánban közlekedő hajó — amelyen a karaván vezetője tartózkodik — köteles két hosszú hangjelzést adni. A jelzéseket legfeljebb egyperces időközönként kell megismételni.
3. A radar nélkül közlekedő kishajó leadhatja a 2. pontban előírt jelzést, amely megismételhető.
4. Ha korlátozott látási viszonyok között a radar nélkül közlekedő hajó a 6.32 cikk 4. a) pontjában említett háromtónusú hangjelzést hallja és
 - a) a parthoz közel tartózkodik, köteles ehhez a parthoz — amennyire lehetséges — közel húzódni, továbbá szükség esetén ott maradni a másik hajó elhaladásáig;
 - b) a hajóútban tartózkodik (különösen, ha az egyik parttól a másik felé tart), a lehető leggyorsabban köteles a hajóutat felszabadítani.
5. Ha a radar nélkül közlekedő hajó előlről — a 2. pontban említett — hangjelzést hallja, köteles a hajó sebességét az iránya tartásához elegendő legkisebbre csökkenteni és a hajózást a legnagyobb óvatossággal folytatni, kitérni vagy megállni.

G. Különleges szabályok

6.34 cikk — (tárgytalan)

6.35 cikk — Vízisi és hasonló eszközök használata

1. Vízisi és hasonló eszközök használata csak nappal és jó látási viszonyok között megengedett.
Azt a vízterületet, amelyen vízisi és hasonló eszközök használata megengedett, illetőleg tiltott, az illetékes hatóság jelöli ki.
2. A vontató hajón a vezetőn kívül egy olyan személynek (kísérő) is kell tartózkodni, aki képes a vontatókötelet kezelni és a vízisielőt figyelemmel kísérni.
3. Ha a vontató hajó és a vízisielő nem a vízisielésre külön kijelölt vízterületen tartózkodik, köteles kellő távolságot tartani minden más hajótól, a parttól és a fürdőzőktől.
4. Tilos a használaton kívüli vontatókötelet vonszolni.

6.36 cikk — Halászhajó tevékenysége

Tilos több, egymás mellett haladó hajóról vontatott kerítőhálóval halászni, valamint a hajóúton vagy veszteglésére kijelölt helyen halászeszközt elhelyezni.

6.37 cikk — Könnyűbúvár-tevékenység

Tilos az engedély nélküli könnyűbúvár-tevékenység azokon a helyeken, ahol az a hajózást akadályozhatja, így különösen

- a) a 3.16 és 3.34 cikk szerinti jelzéseket viselő hajó útvonalán,
- b) a kikötő bejárata előtt,

- c) a veszteglőhely közelében,
- d) a vízisielésre és hasonló eszközök használatára kijelölt vízterületen.

7. Fejezet

A VESZTEGLÉS SZABÁLYAI

7.01 cikk — A veszteglés általános szabályai

1. A Szabályzat más rendelkezéseinek megtartásával a hajó és az úszóanyagok köteléke veszteglőhelyét a parthoz olyan közel kell kiválasztani, amennyire azt a merülése, illetőleg a helyi viszonyok lehetővé teszik és a hajózást nem akadályozza.
2. Az illetékes hatóság által előírt külön feltételek megtartásával az úszóművet úgy kell elhelyezni, hogy a hajóút szabadon maradjon.
3. A hajót, a karavánt és az úszóanyagok kötelékét vesztegléskor, valamint az úszóművet az áramlás, a szél, a hullámkeltés és a más hajók által kiváltott szívóhatás figyelembevételével megfelelően kell lehorgonyozni vagy kikötni, úgy, hogy a vízállás változását (áradás, apadás) követni tudja és más hajót ne veszélyeztessen, illetve ne zavarjon.

7.02 cikk — Veszteglés

1. A hajónak, az úszóanyagok kötelékének és az úszóműnek tilos a veszteglés
 - a) azokon a víziútszakaszokon, ahol általában tilos a veszteglés,
 - b) az illetékes hatóság által megjelölt szakaszon,
 - c) az A.5. jelzéssel (7. Melléklet) megjelölt szakaszon, ahol a tilalom a víziútnak arra az oldalára vonatkozik, amelyen ezt a jelzést elhelyezték,
 - d) híd és a nagyfeszültségű villamos vezeték alatt,
 - e) a 6.07 cikk rendelkezése szerint a hajóútszükületben, valamint azon a szakaszon, amely a veszteglés következtében szükületté válna, illetve ezek bevezető részén,
 - f) a mellékág be- és kijáratánál,
 - g) a komp útvonalán,
 - h) a kikötőhelyhez vezető útvonalon,
 - i) az E.8. jelzéssel (7. Melléklet) megjelölt fordítóhelyen,
 - j) a 3.47 cikkben előírt jelzést viselő hajó mellett, a jelzés fehér háromszögében méterben feltüntetett távolságon belül,
 - k) a vízfelületnek az A.5.1. jelzéssel (7. Melléklet) megjelölt részén, amelynek a jelzéstől mért szélességét a tábla tartalmazza.
2. Azon a víziútszakaszon, amelyen a veszteglés az 1. a)–d) pont rendelkezései alapján tilos, a hajó és az úszóanyagok köteléke, valamint az úszómű csak az E.5.—E.7. jelzéssel (7. Melléklet) megjelölt vízterületen vesztegelhet, a 7.03—7.06 cikkben meghatározott feltételekkel.

7.03 cikk — Horgonyzás

1. A hajó és az úszóanyagok köteléke, valamint az úszómű nem horgonyozhat:

- a) olyan víziútszakaszon, amelyen tilos a horgonyzás;
 - b) az A.6. jelzéssel (7. Melléklet) megjelölt víziútszakaszon és oldalon.
2. Ahol a horgonyzás az 1. a) pont rendelkezései alapján tilos, a hajó, az úszóanyagok köteléke és az úszómű csak az E.6. jelzéssel (7. Melléklet) megjelölt víziútszakaszon és oldalon horgonyozhat.

7.04 cikk — Kikötés

1. A hajó, az úszóanyagok köteléke és az úszómű nem köthető ki a parthoz
- a) azon a víziútszakaszon, amelyen tilos a kikötés,
 - b) az A.7. jelzéssel (7. Melléklet) megjelölt víziútszakaszon és oldalon.
2. Ahol a parthoz kikötés az 1. a) pont rendelkezései alapján tilos, a hajó, az úszóanyagok köteléke és az úszómű csak az E.7. jelzéssel (7. Melléklet) megjelölt víziútszakaszon és oldalon köthet ki.
3. Kikötéshez és zátonyról történő leszábadításra fát, mellvédet, oszlopot, talpkövet, szerkezeti tartót, fémlépcsőt vagy korlátot használni tilos.

7.05 cikk — Veszteglőhely

1. Azon a veszteglőhelyen, ahol E.5. jelzést (7. Melléklet) helyeztek ki, a hajó és az úszóanyagok köteléke csak a víziút jelzett oldalán vesztegelhet.
2. Azon a veszteglőhelyen, ahol E.5.1. jelzést (7. Melléklet) helyeztek ki, a hajó és az úszóanyagok köteléke a víziútnak azon a szakaszán vesztegelhet, amelynek a jelzéstől mért szélességét — méterben — a tábla tartalmazza.
3. Azon a veszteglőhelyen, ahol E.5.2. jelzést (7. Melléklet) helyeztek ki, a hajó és az úszóanyagok köteléke a víziútnak csak azon a szakaszán vesztegelhet, amely a jelzéstől — méterben feltüntetett — két távolság között található.
4. Azon a veszteglőhelyen, ahol E.5.3. jelzést (7. Melléklet) helyeztek ki, a víziút jelzett oldalán az egymás mellett veszteglő hajók és úszóanyagok köteléke száma nem haladhatja meg a jelzésen római számokkal feltüntetett mennyiséget.
5. A veszteglőhelyen — egyéb rendelkezés hiányában — a hajóknak a víziút jelzett oldalán, a parttól kezdődően kell egymás mellé állniuk.
6. A veszteglőhely vízterülete — a parti jeleket kiegészítő — úszó jelekkel is határolható — a hajóút jobb oldala felől A.5.,
— a hajóút bal oldala felől A.6.
világító bójákkal (8. Melléklet). A jelek a veszteglőhely vízterületét választják el a hajóúttól.

7.06 cikk — A veszteglés engedélyezése egyes hajófajták számára

Az E.5.4.—E.5.15. jelzéssel (7. Melléklet) jelölt veszteglőhelyen, a víziút megjelölt oldalán csak olyan hajófajtáknak szabad vesztegelni, amelyekre a jel hatálya kiterjed.

7.07 cikk — Veszélyes anyagot szállító hajó, tolt karaván és mellévett alakzat veszteglése egymás közelében

1. A hajók, a tolt karavánok és a mellévett alakzatok között vesztegléskor legalább a következő távolságot kell tartani:
 - 10 m-t, ha az egyik gyúlékony anyagot,
 - 50 m-t, ha az egyik robbanóanyagot szállít.
2. Kivételes esetekben az illetékes hatóság az 1. pontban foglaltaktól eltérően is engedélyezheti a veszteglést.

7.08 cikk — Őrszolgálat

1. A hajóútban veszteglő hajón elegendő létszámú őrszemélyzetnek kell tartózkodni.
2. A hajóúton kívül veszteglő hajót olyan személy felügyelete alatt kell tartani, aki szükség esetén — ha azt a helyi viszonyok vagy az illetékes hatóságok megkövetelik — gyors intézkedésre képes.
3. A 3.14 vagy a 3.32 cikkben előírt jelzéseket viselő veszteglő hajón, mindig elegendő őrszemélyzetnek kell lennie. Kiköt vagy más veszteglőhely vízterületén e követelmény alól mentesíthet az a személyzet nélküli — a 3.14 vagy a 3.32 cikkben előírt jelzést viselő — hajó, amelynek felügyelete a veszteglőhelyen biztosított.

8. Fejezet

(tárgytalan)

II. RÉSZ

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG TERÜLETÉN LEVŐ BELVIZEKRE VONATKOZÓ KIEGÉSZÍTŐ RENDELKEZÉSEK

9. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

9.01 cikk — Fogalommeghatározások

A Szabályzat II. Részének alkalmazásában:

- a) úszó létesítmény — víziközlekedést, munkavégzést és egyéb vízi szolgáltatást végző, vízen történő üzemeltetésre alkalmas eszköz, szerkezet, berendezés;
- b) vízijármű — víziközlekedésre, szállításra, illetve úszó létesítmény továbbítására szolgáló — úszó munkagépnek, úszóműnek és úszóanyagok kötelékének nem minősülő — úszó létesítmény, továbbá a Szabályzatban külön meghatározott esetben a vízi légijármű;
- c) nagyhajó — olyan vízijármű vagy úszó munkagép, amelynek hajótesten mért hossza legalább 20 m, továbbá az a kishajó, amely nagyhajót továbbít, vagy amelyen 12 főnél több utas szállítását engedélyezték;

d) ⁴a vitorlás kishajó – szélerővel haladó vízijármű, amelynek a hajótesten mért hossza 20 m-nél kisebb és névleges vitorlafelülete legalább 10 m², illetve amelyen legfeljebb 12 fő utas szállítását engedélyezték;

e) ⁵kisgéphajó – legalább 4 kW motorteljesítményű gépi berendezéssel hajtott vízijármű, amelynek a hajótesten mért hossza 20 m-nél kisebb, és amelyen legfeljebb 12 fő utas szállítását engedélyezték;

f) ⁶csónak — olyan vízijármű, amelynek testhossza a 6,2 m-t vagy motorteljesítménye a 4 kW-ot (motorcsónak) vagy névleges vitorlafelülete a 10 m²-t (vitorláscsónak) nem éri el. Csónaknak minősül továbbá az a nem gépi berendezéssel vagy nem szélerővel hajtott vízijármű is, amelynek testhosszúsága legalább 6,2 m, de az a 20 m-t nem éri el, és tömege a 2 tonnát nem haladja meg.

(Nem minősül csónaknak a fürdés céljából igénybe vett úszóeszköz.)* ⁷

g) révhajó, illetve révcsónak — csak személyeket szállító komp;

h) köteles komp — a víziúton átfektetett vezetőkötél alkalmazásával közlekedő vízijármű;

i) vízi sporteszköz — sport vagy kedvtelési céllal üzemeltetett, vitorlával, gépi berendezéssel vagy más módon meghajtott, nagy- vagy kishajónak, kompnak, illetve csónaknak nem minősül vízijármű, amely a vízen való közlekedésre alkalmas, továbbá rendeltetésszerű használata esetén úszóképes és kormányozható. Fajtái:

— vitorlás — amelynek névleges vitorlafelülete legalább 3 m²,

— motoros — amelynek motorteljesítménye legalább 4 kW,

— egyéb.

(Nem minősül vízi sporteszköznek a fürdés vagy egyéb kedvtelés céljából igénybe vett úszóeszköz.)

j) ⁸mentőmotoros – a hajózási hatóság által a Szabályzat 16. melléklete alapján rendeltetésszerű mentésre alkalmasnak nyilvánított, továbbá a kedvtelési célú vízijárművek tervezéséről, építéséről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 1. számú mellékletének 3.7., 3.9., 5.7. pontjaiban foglalt előírásoknak megfelelő felszerelésekkel rendelkező kisgéphajó;

k) kísérő kisgéphajó — oktatás, edzés és verseny ideje alatt a vitorlás és evezős csónak(ok), illetve vitorlás kishajó(k) kísérését, szükség esetén mentést szolgáló vízijármű;

l) közforgalmú vízijármű — személy- vagy áru fuvarozás céljára szolgáló, bárki által igénybevehető vízijármű;

m) termelési célú vízijármű — gazdasági tevékenységre szolgáló vízijármű;

⁴ A Hajózási Szabályzat 9.01 cikkének d) pontja a 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 7. § (3) bekezdésének a) pontjával megállapított szöveg.

⁵ A Hajózási Szabályzat 9.01 cikkének e) pontja a 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 7. § (3) bekezdésének a) pontjával megállapított szöveg.

⁶ A Magyar Közlöny 1993. évi 146. számában megjelent helyesbítésnek megfelelő szöveg.

⁷ Lásd a 6/1995. (III. 22.) BM rendeletet.

⁸ A Hajózási Szabályzat 9.01 cikkének j) pontja a 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 7. § (3) bekezdésének b) pontjával megállapított szöveg.

- n) szolgálati célú vízijármű — fegyveres erők, fegyveres testületek és államigazgatási szerv által jogszabályban előírt feladataik (pl. kitűzés) ellátása érdekében üzemeltetett vízijármű;
- o) őrszolgálat — úszó létesítményen vagy parti őrhelyen tartott folyamatos figyelő szolgálat;
- p) ügyeleti szolgálat — úszó létesítményen vagy olyan helyen tartott szolgálat, ahonnan szükség esetén azonnali intézkedés foganatosítható;
- q) víziút — víziközlekedésre alkalmas belvíz;
- r) ⁹hajóút — a víziútnak a nagyhajók közlekedésére kijelölt és kitűzött, ennek hiányában a nagyhajók által az adott vízállásnál rendszeresen használt része, továbbá a veszteglőhely vízterülete, valamint a kikötőhöz csatlakozó vízterület ;
- s) ¹⁰ „hajóút közelében” — a víziút hajóúton kívül elhelyezkedő vízterülete;
- t) határvíz a folyó, a patak, a tó, a víztározó és a csatorna mindazon szakasza, illetőleg vízterülete, amelyen az államhatár vonala halad, valamint az államhatár által átszelt vizek, a határvonaltól számított 50 m szélességben;
- u) vízi légi jármű — (a továbbiakban: légi jármű) vízen fel- és leszállás rendeltetésszerű végrehajtására alkalmas — más jogszabályban meghatározott — légi jármű;
- v) vízi repülőter — légi jármű fel- és leszállására, illetve vízen való mozgására, álló helyzetben való kiszolgálására, veszteglésére kijelölt és biztosított, az üzemeltetőnek átadott vízterület;
- w) hajó vagy karaván fajtája — a hajó építési, alkalmazási és egyéb (pl. méret, összetétel) jellemzője;
- x) völgyment — a folyó torkolata irányába haladás;
- y) ¹¹ „Hajósoknak szóló hirdetés” — a Közlekedési Főfelügyelet és a Központi Közlekedési Felügyelet által az 1.22 cikk alapján hozott hatósági rendelkezés közzétételére vagy eseti közlésére szolgáló közlemény.

9.02 cikk — A vízijármű vezetője

1. Csónakot és vízi sporteszközt — a 2., illetve a 4. pontban foglalt kivétellel — az vezethet, aki
- a) 14. életévét betöltötte,
- b) úszni tud,
- c) a vezetésben kell gyakorlattal rendelkezni,
- d) ismeri a Szabályzat rendelkezéseit és az igénybe vett vízterület sajátosságait.
2. Sportegyesület 14. életévét be nem töltött, úszni tudó és a Szabályzat rendelkezéseit ismerő sportolója csónakot, illetve gépi hajtás nélküli vízi sporteszközt a sportegyesület edzőjének irányítása és felügyelete, továbbá mentőeszköz és mentőmotoros vagy kísérő kisérgéphajó biztosítása mellett vezethet.

⁹ A 9.01 cikk r) pontja a 46/1999. (XII.28.) KHVM rendelet 14.§-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰ A Magyar Közlöny 1993. évi 146. számában megjelent helyesbítésnek megfelelő szöveg.

¹¹ A 9.01 cikk y) pontja a 46/1999. (XII.28.) KHVM rendelet 14.§-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

3. Ha több személy tartózkodik a csónakban, indulás előtt vezetőt kell kijelölni.
4. Kisgéphajóvezetői képesítéssel vezethető
— a hajózási hatóság által kijelölt zárt pályán kívül közlekedő motoros vízi sporteszköz,
— a kishajót, csónakot, vízi sporteszközt, vízisielőt, légi járművet vontató motorcsónak és motoros vízi sporteszköz.
5. Vízi légi járművet az a légi jármű vezetésére jogosított személy vezethet, aki kisgéphajóvezetői képesítéssel is rendelkezik.

9.03 cikk — Szeszes ital és más hasonlóan ható szer fogyasztásának tilalma

1. Úszó létesítményt olyan személy vezethet és a vezetés olyan személynek engedhető át, aki nem áll a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt, szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol, illetve más hasonlóan ható szer.
2. Ha a biztonságos üzemeltetés csak több személy közös munkájával lehetséges, az 1. pontban foglaltakat mindazokra alkalmazni kell, akik az úszó létesítmény vezetésében és működtetésében egyidejűleg részt vesznek, illetve közreműködnek.

9.04 cikk — A vezetői engedély bevonása ¹²

9.05 cikk — A víziút használata

1. A vízi jármű — a csónak kivételével — csak a hajózási hatóság által elvégzett besorolás és üzembehelyezés után közlekedhet.
2. A vízi járművet és a mozgásban levő úszó munkagépet az időjárási, a forgalmi és a hajóútviszonyoknak, valamint a hajózás biztonságát befolyásoló egyéb körülményeknek megfelelően kell vezetni.
3. A Dunán és a Tiszán a vontatott és a tolt karaván megengedett legnagyobb méreteire és összetételére vonatkozó előírásokat a Szabályzat 14. Melléklete tartalmazza.
4. ¹³A nyilvántartásba nem vett csónak abban az esetben közlekedhet, ha megfelel a 17. mellékletében előírtaknak, illetve a kedvtelési célú vízi járművek tervezéséről, építéséről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 1. számú melléklete 3.2. és 3.3. pontjaiban foglalt előírásoknak.
5. ¹⁴A hajózási hatóság a 4. pontban előírtaktól eltérő felszerelések alkalmazását engedélyezheti. A versenycsónak felszerelését – a verseny területén – a versenyszabályok szerint kell biztosítani.

¹² A 9.04 cikket a 2/1995. (II. 24.) KHVM rendelet 10.§-a (1) bekezdésének d) pontja hatályon kívül helyezte.

¹³ A Hajózási Szabályzat 9.05 cikkének 4. pontját a 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 7. § (3) bekezdésének c) pontja iktatta be, szövege a 25/2002. (V. 18.) KöViM rendelet 2. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁴ A Hajózási Szabályzat 9.05 cikkének 5. pontját a 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 7. § (3) bekezdésének c) pontja iktatta a szövegbe.

6. ¹⁵A nyilvántartásra kötelezett kishajó, illetve nyilvántartásba vett csónak a kedvtelési célú vízijárművek tervezéséről, építéséről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 1. számú mellékletében előírt kötelező felszereléssel közlekedhet.

9.06 cikk — Legnagyobb terhelés, megengedett utaslétszám

1. Kisfaj súlyú terjedelmes áru szállításakor az 1.07 cikk 2. pontjában foglaltak teljesítésétől — a stabilitásra vonatkozó rendelkezés megtartásával — el lehet tekinteni, ha

a) a vontató géphajó és az ilyen árut szállító hajó közötti beszédkapcsolat — az illetékes hatóságok előírásainak megfelelő berendezéssel — fenntartható és

b) a rakomány tetején az átjárás biztosított.

2. A rakományt úgy kell elhelyezni, hogy a fenékvíz ellenőrizhető, a mentőszivattyú-csővezeték nyílása megközelíthető legyen. A hajón a kikötéshez és horgonyzáshoz szükséges helyet szabadon kell hagyni.

3. A hajó vezetője köteles gondoskodni a hajó egyenletes terheléséről.

4. A hajó megengedett legnagyobb utaslétszámának kihasználása szempontjából — a csónak kivételével — két, tíz éven aluli gyermek egy személynek tekinthető. Ez a számítási mód a Balatonon a megengedett legnagyobb utaslétszám 10 %-ára, más belvízen 25 %-ára alkalmazható.

5. Kishajóra a 4. pontban foglaltak akkor alkalmazhatók, ha minden utasnak van ülőhelye.

9.07 cikk — Okmányok

1. Az 1.10 cikkben foglalt okmányokon túlmenően — a fegyveres erők, a fegyveres testületek szolgálati célú hajóinak kivételével —

a) a gőzkazánnal felszerelt hajót — kazánhasználati engedéllyel,

b) a belsőégésű motorral hajtott, légtartállyal felszerelt hajót — légtartály nyomáspróba-bizonylattal,

c) a nagyhajót — hajókönyvvel és leltárnaplóval,

d) a nyilvántartásba vételre kötelezett kishajót és csónakot — hajólevéllel,

e) a kompot — kompbizonyítvánnyal,

f) az úszó munkagépet — hajókönyvvel, leltárnaplóval és úszómű bizonyítvánnyal,

g) a nyilvántartásba vételre kötelezett úszóművet — úszómű bizonyítvánnyal,

h) a 16.03.cikk 2. d)–h) pontjában említett motorcsónakot és kisgéphajót — motornaplóval

kell ellátni.

2. Az 1.10 cikk 1. c) pontjában előírt személyzeti jegyzékben fel kell tüntetni:

a) a hajó nevét (számát),

b) a tulajdonos nevét és telephelyét (lakhelyét),

c) a személyzet tagjait (beleértve a családtagot is) a következő adatokkal:

¹⁵ A Hajózási Szabályzat 9.05 cikkének 6. pontját a 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 7. § (3) bekezdésének c) pontja iktatta a szövegbe.

- ca)* név (családi és utónév),
- cb)* születési hely és idő,
- cc)* állampolgárság,
- cd)* munkakör, illetve a hajón tartózkodás jogcíme,
- ce)* útlevele, hajós szolgálati útlevele vagy hajós szolgálati könyv száma,
- cf)* a be-, illetve kihajózás helye és ideje.

A személyzeti jegyzéket a hajó vezetőjének aláírásával és a hajó bélyegzőjével kell hitelesíteni.

3. A vízijármű (kivéve a csónak) és a légijármű vezetésére jogosító okmány(oka)t a vízi-, illetve légijárművön kell tartani és azt ellenőrzéskor be kell mutatni.

9.08 cikk — Környezetvédelem (idegen tárgy és anyag víziútba dobásának vagy folytatásának tilalma)

1. Úszó létesítményről vizet szennyező és az élővilágot károsító anyagot — a 3. pontban foglalt kivétellel — a vízbe dobni, illetve önteni tilos.

2. Az úszó létesítmény gépterében, a tartályhajó szivattyúterében és tartályaiban levő olajos vizet a kikötő, a telelő és a hajójavító üzem vízterületén víztisztító berendezésen keresztül is tilos a vízbe juttatni.

3. Az olajos vizet akkor szabad a vízbe engedni, ha

- a)* annak olajtartalma nem haladja meg a 15 mg/l értéket,
- b)* az úszó létesítmény menetben van,
- c)* az úszó létesítmény az ivóvízkutaktól és vízkivételi művektől legalább 30 km távolságra van,
- d)* az — a lobogó szerint — illetékes hatóság által jóváhagyott víztisztító berendezésen keresztül kerül a vízbe,
- e)* az nem tartalmaz az emberre és a víz élővilágára veszélyes vegyi, illetve egyéb anyagokat.

4. Az úszó létesítmény hulladékát az erre rendszeresített helyen kell leadni, vagy azt a szeméttégetőben meg kell semmisíteni.

5. Veszélyes anyagot szállító úszó létesítmény vezetője köteles a személyzet és a hajózás biztonsága, valamint a vízszennyezés megakadályozása érdekében a legnagyobb gondossággal eljárni.

6. A veszélyes anyagok szállítását előzetesen be kell jelenteni a területileg illetékes hajózási hatóságnak.

7. Az 57 kW-t meghaladó főgépteljesítményű, beépített motorral rendelkező úszó létesítmény, valamint a tartályhajó köteles olajnaplót vezetni.

Az olajnaplóba be kell vezetni

- a)* az üzemanyagtartályok mosásának,
- b)* az olajjal szennyezett víz (pl. ballasztvíz, tartálymosó víz, fenékvíz) partraadásának,
- c)* olaj vagy olajjal szennyezett víz vízbeeresztésének, illetőleg hajózási baleset vagy más rendkívüli esemény során bekövetkezett olajszennyezés — a 12. pontban foglalt adatokat is tartalmazó — körülményeit.

8. A 12 főnél több személy befogadására alkalmas úszó létesítményen a hulladékok üzemszerű és rendkívüli eltávolításáról hitelesített szennyvíz- és hulladéknaplót kell vezetni.

9. A mérgező és radioaktív anyagot szállító úszó létesítményen — az ilyen anyagokkal kapcsolatos eseményekről — hitelesített anyagnaplót kell vezetni.

10. ¹⁶A 7—9. pontban az úszó létesítmény tekintetében előírt naplót a külön jogszabályban ¹⁷meghatározott területileg illetékes megyei közlekedési felügyelet, az idegen állam úszó létesítménye esetében annak illetékes hatósága hitelesíti.

11. A naplóbejegyzést a hajó vezetője és a tevékenységért felelős személy aláírásával hitelesíti.

12. Az 1., illetve a 3. pontban foglalt anyag vízbe kerülését, az úszó létesítmény vezetője haladéktalanul köteles a legközelebbi illetékes hatóságnak bejelenteni.

A bejelentés tartalma:

a) a bejelentő úszó létesítmény fajtája, neve, lobogója,

b) a vizet szennyező úszó létesítmény fajtája, neve, lobogója,

c) az esemény pontos helye, ideje,

d) a hidrometeorológiai viszonyok a vízszennyezés helyén (láthatóság, szélsősebesség és irány, vízsebesség, víz hőmérséklet és más fontos körülmények),

e) a szennyezés jellege (összefüggő, sávós, foltos),

f) a szennyező anyag halmazállapota (szilárd, folyékony, légnemű) és felszíni koncentrátsága a vízben,

g) a szennyezett felület (m, km és/vagy m², km²),

h) a szennyező réteg vastagsága.

13. Az úszó létesítmény által okozott vízszennyezésért annak vezetője és üzemeltetője felelős.

14. Ha a hajózás természetvédelmi területet érint, az illetékes környezet- és természetvédelmi hatóság előírásait is be kell tartani.

15. Belsőégésű motorral hajtott vízijárművet hangtompító berendezés nélkül tilos üzemeltetni.

16. Úszó létesítményen zenét, műsort szolgáltatni, illetőleg hallgatni csak olyan hangerővel szabad, amely a környezetet nem zavarja.

9.09 cikk — Veszélyt jelentő akadály

Hajóútban hajózást veszélyeztető tárgyat elhelyezni, karót leverni, kishajót, csónakot, tutajt, vízi sporteszközt lehorgonyozni tilos. Hajóúton kívül csónak rögzítésére karó leverhető, azonban a helyszínről távozáskor azt az elhelyezőjének el kell távolítania.

9.10 cikk — Zátonyon fennakadt vagy elsüllyedt hajó

A hajózási hatóság a hajóútban zátonyon fennakadt vagy elsüllyedt hajó eltávolítására (a hajóút felszabadítására) határidőt szabhat. Ha a hajó tulajdonosa a hajózási hatóság által

¹⁶ A 9.08 cikk 10. pontja a 46/1999.(XII.28.) KHVM rendelet 14.§-ának (4) bekezdése szerint módosított szöveg.

¹⁷ Lásd a 231/1997. (XII. 12.) Korm. rendelet 1. számú mellékletét.

meghatározott határidőre nem szabadítja fel a hajóutat, az a hajó tulajdonosának terhére elvégeztethető.

9.11 cikk — Különleges szállítások

1. A szokványostól eltérő (eredetileg más célra szolgáló elemekből kialakított) úszó létesítmény a víziközeledésben önállóan akkor vehet részt, ha az hajózásra alkalmas.

2. Ha a hajózási hatóság — a szerkezeti kialakítástól és a tervezett alkalmazástól függően — eltérően nem rendelkezik, a szokványostól eltérő úszó létesítmény hajózásra alkalmas, ha az kielégíti az alábbi feltételeket:

a) számítással igazoltan, a várható igénybevételnek (pl. hullámozás, vihar, műveletek erőhatásai) megfelelő szilárdságú és a tervezett legnagyobb terhelésnél is rendelkezik megfelelő úszóképességgel és stabilitással,

b) ¹⁸ biztonsági távolsága a vízterületre vonatkozó követelményeknek a kedvtelési célú vízijárművek tervezéséről, építéséről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 1. számú melléklete 3.2. pontjában foglalt előírások szerint megfelel,

c) hajtóberendezésével eléri a legalább 8 km/h holtvízi sebességet és képes a szükséges műveletek (pl. kitérés, fordulás, megállás) elvégzésére és ezt a gyakorlatban is igazolni tudja,

d) a közegészségügyi, környezetvédelmi előírásoknak megfelel,

e) a hatóság által előírt hajózási, biztonsági, mentő- és egyéb felszereléssel rendelkezik,

f) felszerelték a Szabályzatban előírt jelzésekkel,

g) vezetője a hajózási hatóság által meghatározott képesítéssel rendelkezik.

3. A szokványostól eltérő úszó létesítményt a hajózási hatóságnak a 2. pontban foglaltak ellenőrzése céljából be kell mutatni, amely annak víziközeledésben részvételét útvonalengedély, illetve — a tartós használatra vonatkozó követelmények maradéktalan teljesítése esetén — a megfelel hajóokmány kiadásával engedélyezi.

4. Ha a szokványostól eltérő úszó létesítmény hossza a 7 m-t, vagy szélessége a 3 m-t meghaladja, annak terveit az építés megkezdése előtt legalább 60 nappal, a hajózási hatósághoz jóváhagyásra be kell nyújtani.

5. Ha a szokványostól eltérő úszó létesítmény hossza legalább 20 m, vagy amelyre 12 főnél több utas szállításának engedélyezését kérik, annak tervezésére, építésére, üzembehelyezésére a „Belvízi hajók műszaki felügyeleti előírásai”-t kell alkalmazni.

9.12 cikk — Átmeneti jellegű rendelkezések

1. A hajóúton vagy annak közelében munka végzéséhez (pl. vízimunka, átrakás, próba, kísérlet) a hajózási hatóság engedélye szükséges. Az engedély kiadásával kapcsolatos eljárás rendjét a Szabályzat 11. Melléklete tartalmazza.

2. A hajózást érintő kísérlethez az illetékes hajózási hatóság eltérés(ek)e)t engedélyezhet a Szabályzat rendelkezéseitől, ha ezzel a személyek és a hajózás biztonságát, a forgalom folyamatosságát, a víz minőségét és a környezetet nem veszélyeztetik.

¹⁸ A Hajózási Szabályzat 9.11 cikke 2. pontjának b) alpontja a 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 7. § (3) bekezdésének d) pontjával megállapított szöveg.

9.13 cikk — Sport- és egyéb rendezvény

1. Vízirendezvény tartásához a rendőrhatóság engedélye szükséges. Az engedély kiadásával kapcsolatos eljárás rendjét a Szabályzat 12. Melléklete tartalmazza.
2. Ha az 1. pontban említett rendezvény hajóutat érint, a rendőrhatóság az engedélyt a hajózási hatósággal egyetértésben adja ki. Ha a rendezvény határvizet érint, az engedély kiadásához a határőrség hozzájárulása is szükséges.

9.14 cikk — Veszélyes anyag szállítása

1. Veszélyes anyagot szállító hajóval — ha az illetékes hajózási hatóság másként nem rendelkezik — híd alatt, hídtól, úszó létesítménytől, parton tartózkodó közúti vagy vasúti járműtől, továbbá építménytől számított 100 m távolságon belül tilos megállni.
2. Veszélyes anyag átrakása a hajózási hatóság által megállapított feltételek szerint végezhető.
3. Robbanó anyag és az 55 °C-nál alacsonyabb lobbanáspontú gyúlékony folyadék be- és kirakásánál, valamint azt követően — amíg a tartályokat nem gáztalanították — a hajón el kell helyezni a Szabályzat 3.43 cikkében, továbbá 3.47 cikkének 1—2. pontjában meghatározott jelzést.
4. A gyúlékony folyadék be- és kirakása kezdetétől annak befejezéséig az úszó létesítmény és a parti földelő között jól vezető fémes kapcsolatot kell létesíteni. Gumitömlő csak fémspirállal ellátva használható.
5. A gyúlékony folyadékot szállító, rakodó vagy ilyen rakomány kirakása után még nem gáztalanított hajón tilos:
 - a) szikraképződést okozó vagy elektromossággal statikusan feltöltődő eszköz, ruházat használata,
 - b) szikraképződéssel járó munka végzése,
 - c) raktár- és légzőnyílás fölé lámpa helyezése,
 - d) menetben és zártrendszerű rakodás alatt a tágulási akna fedelének szellőzés céljából történő felnyitása,
 - e) dohányzás, nyílt láng használata (kivéve a személyzet lakhelyét).
6. Gyúlékony folyadék be- és kirakásának megkezdése előtt a tűzoltó berendezések és eszközök használhatóságát ellenőrizni kell.
7. Tűzveszélyes rakomány szállításakor (pl. kender, szalma) a hajó füstcsöveit szikrafogóval kell ellátni, és a hajón jól látható helyen a Szabályzat 3.44 cikkében meghatározott (dohányzást tiltó) táblát kell elhelyezni.

10. Fejezet

AZ ÚSZÓ LÉTESÍTMÉNYEK JELEI, LÁTHATÓ JELZÉSEK, HANGJELZÉSEK, RÁDIÓTELEFON, A VÍZIÚT JELEI

10.01 cikk — Vízijármű, úszó munkagép és úszómű azonosító jelei

1. Az úszóművön és az úszó munkagépen fel kell tüntetni az úszómű-bizonyítványban meghatározott nyilvántartási számot és a tulajdonos nevét, lakcímét. A nyilvántartási számok feltüntetésére a Szabályzat 2.01 cikk 3. pontjában foglaltak az irányadók.
2. A kishajó és a határvízi közlekedésben részt vevő csónak farrészén el kell helyezni a tulajdonos lakhelye (telephelye) szerinti ország lobogóját, vagy fel kell festeni az ország betűjelét.
- 3.¹⁹
4. A 3.31. cikkben nem szereplő, csónaknak nem minősülő kishajónak — ha a testhossza a 15 m-t meghaladja — egy, minden oldalról jól látható, középen vízszintes vörös sávval ellátott, legalább 0,6 X 0,6 m méretű fehér lobogót kell viselnie.
5. A légijármű azonosító jeleit külön jogszabály határozza meg.

10.02 cikk — Kitűzőhajó jelzése

A kitűzőhajó elején egy háromszög alakú, középen zöld színű körrel ellátott, vörös színű lobogót kell elhelyezni.

10.03 cikk — Fény- és hangjelző berendezések

1. A 3. Fejezetben meghatározott fényjelzések, továbbá a 4. Fejezetben meghatározott hangjelző-berendezések jellemzőit a Szabályzat 4., 5. és 6. Melléklete állapítja meg. Ezek irányadók a hajóútban levő műtárgyon, hajózási akadályon és a víziközlekedés irányítására szolgáló jelen és jelzésen használt fényekre is. A fényerősség tekintetében a hajózási hatóság a Szabályzattól eltérően is rendelkezhet.
2. A hajóúton és annak közelében a Szabályzatban nem említett fényt (fényforrást) tilos úgy elhelyezni, hogy az a Szabályzatban meghatározott fényjelzéssel vagy jellel összetéveszthető legyen, annak észlelését zavarja, illetőleg a közlekedés biztonságát egyéb módon (pl. elvakítással) veszélyeztesse.

10.04 cikk — Kivétel a fényjelzések alkalmazása alól

A 3.25 cikkben meghatározott fényjelzést a sport- és kedvtelési célokat kiszolgáló úszóművön nem kell alkalmazni, ha az a parttól legfeljebb 5 m-re nyúlik be.

10.05 cikk — A hajó jelzései tavon

1. Tavon kerítőhálóval halászó hajón a Szabályzat I. Részében említett jelzéseken kívül nappal — két, csúcsával szembeállított, minden oldalról látható fekete kúpot, éjszaka — egymás felett, egymástól 1 m távolságban, egy-egy szokásos, felül zöld, alul fehér fényt kell elhelyezni.
2. Tavon a menetrend szerinti forgalomban közlekedő személyhajó és komp, ha a kikötő térségében más hajótól közlekedése elősegítését kéri (11.03 cikk 1. pont)

¹⁹ A Hajózási Szabályzat 10.01 cikkének 3. bekezdését a 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 7. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

— nappal minden irányból látható zöld lobogót,
— éjszaka — a 3.08 cikk 1. a) , illetve a 3.16 cikk 1. b) pontja szerinti fény fölött,
legalább 1 m távolságban — minden irányból látható zöld fényt
alkalmazhat.

3. A hajó által jelzőeszközként használt lobogó, tábla, gömb, kúp és kettőskúp legkisebb megengedett mérete:

a) a lobogó, valamint a tábla hossza és szélessége 0,6—0,6 m,

b) a gömb átmérője 0,6 m,

c) a kúp magassága 0,6 m, alapátmérője 0,6 m,

d) a kettős kúp magassága 0,8 m, alapátmérője 0,5 m.

A vitorlás kishajónál az a)–c) pontokban foglalt méretek 0,4 m-re csökkenthetők.

10.06 cikk — Úszó munkagép horgonyainak jelzése a Rajka—Gönyű közötti szakaszon

A Duna Rajka—Gönyű közötti szakaszán (1850,2—1791 fkm ²⁰) az úszó munkagép hajóútban vagy annak közelében elhelyezett horgonyait a hajóút jobb oldalán vörös, bal oldalán zöld színű úszóval kell jelölni és azokon éjszaka vörös, illetve zöld színű villogó fényt és radarjelet kell elhelyezni (8. Melléklet A. 1. és A. 2. jel).

10.07 cikk — Rádiótelefon

1. A Dunán (1850,2—1433 fkm), továbbá a hajózható mellékág dunai torkolatától számított 300 m hosszú szakaszán közlekedő gépi hajtású nagyhajót, továbbá a hajóútban vagy annak közelében munkát végző úszó munkagépet fel kell szerelni a 4.04 cikk 3. pontja szerinti rádiótelefonnal, amelynek 16. csatornáján (156,8 MHz) — menetben vagy munkavégzés közben — folyamatos figyelőszolgálatot kell tartani. Más csatornára átkapcsolni csak a Szabályzat vagy a hajózási hatóság által előírt esetben, rövid időre szabad.

2. Hajók — illetve hajó és part — közötti rádiókapcsolathoz a hajózási hatóság által meghirdetett csatornák használhatók.

3. Ha a hajók közötti rádiókapcsolat felvétele sikertelen, a Szabályzat szerinti hang- és fényjelzéseket kell alkalmazni.

10.08 cikk — A tavi kikötőből kihajózás jelzése

Ha a nagygéphajó tavi kikötőből kihajózáskor irányváltoztatás nélkül kíván továbbhaladni, ezt a szándékát — 6.16 cikk 2. pontjában előírt hangjelzések helyett — szükség esetén egy hosszú hang adásával jelezheti.

10.09 cikk — A tavi kikötő jelölése

1. A tavi kikötő jelölésére jégmentes időszakban kellő magasságú oszlopon — az egymólós kikötőnél a móló végén, minden oldalról látható, villogó vörös fényt,

²⁰ fkm = folyamkilométer.

— a kétmólós kikötő bejáratánál, a mólók végén, a tó felől nézve, minden oldalról látható, villogó jobbról zöld, balról vörös fényt kell elhelyezni.

2. Az 1. pontban foglalt fényeket viselő oszlopokra vízszintes, váltakozva, a lámpával egyező színű és fehér, 1,5 m széles csíkokat kell felfesteni.

10.10 cikk — Komp- és révátkelés jelzése

1. A komp- és révátkelést a Szabályzat 7. Melléklete szerinti E.4. a) , vagy E.4. b) táblákkal kell megjelölni. A táblákat — a kikötőhelyeket összekötő egyenestől a parton mért — legalább 300 m vagy a hajózási hatóság által megállapított távolságban, mindkét irányban és mindkét parton el kell helyezni.

2. Az 1. pont szerinti táblákat ki kell egészíteni

a) B.8. számú jellel, továbbá

b) a komp és a tábla közötti távolságot mutató és

c) a szabadon közlekedő komp, illetve rév esetén „Komp” feliratú kisegítő jelzéssel.

11. Fejezet

HAJÓZÁSI SZABÁLYOK

11.01 cikk — Csónak és vízi sporteszköz közlekedése

1. Csónakkal és vízi sporteszközzel a parttól vagy más kikötőhelyről elindulni és menetirányt változtatni akkor szabad, ha az a víziközlekedés más résztvevőit nem zavarja.

2. Csónaknak vagy vízi sporteszköznek hajóval történő találkozásakor — a 6.01-bis cikkben említett hajó kivételével — biztosítani kell a hajó menetirányának megtartásához és műveleteinek végzéséhez szükséges teret, illetőleg nem követelheti a hajótól, hogy az a javára kitérjen.

3. Csónakok találkozásakor a völgymenetben haladó csónak köteles a hegymenetben haladó számára a partközeli elhaladást biztosítani. Ha az egymás melletti biztonságos elhaladás csak az egyik csónak menetirányának változtatásával lehetséges, a hegymenetben haladó csónak köteles kitérni.

4. Ha csónakok egymás útvonalát keresztezik, a jobbról érkező csónaknak van elsőbbsége.

5. A gépi erővel vagy evezővel hajtott csónak köteles a vitorlával haladó csónak útjából kitérni.

6. A gépi erővel hajtott csónak köteles kitérni az evezővel hajtott csónak útjából.

7. Motoros vízi sporteszközzel a csónak útjából ki kell térni. Ha két motoros vízi sporteszköz találkozik, jobbra kell tartaniuk és bal oldaluk felől kell egymást elkerülniük. Útirányuk keresztezésénél a jobbról érkezőnek van elsőbbsége.

8. A vitorlával hajtott csónak és vízi sporteszköz a találkozási és keresztezési szabályok alkalmazásában vitorlás kishajónak minősül. Ezekre a 6.03-bis cikk 4. pontjában foglaltakat — annak utolsó előtti mondata kivételével — kell alkalmazni.

9. Menetben levő

- hajó útvonalát 300 m-en,
- gyorsjáratú hajó útvonalát 1000 m-en

belül keresztezni tilos.

Menetben levő hajót — feltéve, hogy a hajóút méretei lehetővé teszik — oldalról 30 m-nél, hátulról 60 m-nél kisebb távolságra megközelíteni tilos.

Azt a hajót, amely indulási szándékát hangjellel jelezte, menetben levő hajónak kell tekinteni.

10. Kikötött úszó létesítmény és a part közötti vízterületen — a kötelek, támdorongok, kikötői eszközök alatt és közelében — tartózkodni, illetve közlekedni tilos.

11. Vízben tartózkodó személyt csónakkal és vízi sporteszközzel legalább 5 m, motoros vízi sporteszközzel 20 m távolságban úgy kell kikerülni, hogy az a csónak és a közelebbi part között maradjon. A vízben tartózkodót a csónak, illetve vízi sporteszköz közeledésére — szükség esetén — kiáltással is figyelmeztetni kell.

12. Vízi sporteszközzel éjszaka, továbbá korlátozott látási viszonyok között (ha a látótávolság 1000 m alá csökken) tilos közlekedni.

11.02 cikk — Találkozás, útvonalak keresztezése és előzés tapon

1. A 6.04 cikk rendelkezéseitől eltérően, ha két géphajó találkozásakor az összeütközés veszélye áll fenn, mindkét hajónak jobbra kell tartania úgy, hogy az elhaladás a bal oldaluk felől történjen.

2. A 6.04 cikk rendelkezéseitől eltérően, ha géphajó és vitorlás hajó találkozásakor az összeütközés veszélye áll fenn, a következő szabályok szerint kötelesek kitérni:

a) a kikötő vízterületén, illetve a bejáratban, vagy annak 200 m-es körzetében az 1. pont szerint kell eljárni,

b) más vízterületen a géphajó köteles kitérni.

Nagyhajó és kishajó találkozásakor a 6.02 cikk előírásai szerint kell eljárni.

3. Azonos fajtájú kishajók találkozásakor — a vitorlás kishajók kivételével — az 1. pontban foglaltakat kell alkalmazni.

4. Ha különböző fajtájú kishajók találkoznak, illetve egymást keresztező útvonalon haladnak, a 6.03-bis cikk 3. pontját — annak utolsó mondata kivételével — kell alkalmazni.

5. Ha vitorlás kishajók találkoznak, illetve egymást keresztező útvonalon haladnak, a 6.03-bis cikk 4. pontját — annak utolsó előtti mondata kivételével — kell alkalmazni.

6. Találkozásakor — az 1. pontban foglaltaktól eltérően — az a géphajó, mellévett alakzat és karaván, amelynek a bal oldala felé eső kikötőhelyen kell kikötni, illetve jobb oldali szél miatt nem tud a szembejövő hajó bal oldala felől elhaladni, kérheti a jobb oldal felőli találkozást, ha ezzel nem áll elő az összeütközés veszélye. Ilyen esetben a hajóknak kellő időben két rövid hangjelet kell adniuk. Ha a szemből közeledő hajó a jobb oldal felőli találkozást elfogadja, két rövid hangjelet köteles adni, és elegendő helyet kell biztosítania a találkozáshoz.

Az e pontban foglalt találkozás esetén a hajóknak a 6.04 cikk 3. a) pontjában meghatározott fény, illetve lobogó/tábla jelzést nem kell alkalmazniuk.

7. Hajók jobb oldal felőli találkozása esetén — ha az összeütközés veszélye áll fenn — kötelesek egy, nagyon rövid hangokból álló hangsorozatot adni, továbbá a hajók

vezetőinek minden szükséges és lehetséges intézkedést meg kell tenniük a veszély elhárítása érdekében.

8. A 6. és 7. pontban foglalt rendelkezések a kishajók találkozásakor nem alkalmazhatók.

9. Ha két hajó útvonala keresztezi egymást — és az összeütközés veszélye áll fenn — az a hajó, amelyik a másikat a jobb oldala felől látja, köteles annak útjából kitérni, és ha a körülmények lehetővé teszik, el kell kerülnie az útvonal keresztezését a másik hajó előtt. Ez a szabály nem alkalmazható a kishajó más hajóval történő találkozásakor.

10. Előzésnél a 6.09 cikk 1. és a 6.10 cikk 1—2. pontjának rendelkezéseit kell alkalmazni a következő kiegészítésekkel:

a) géphajó akkor előzhet, ha az utolért hajót sebességének és/vagy útirányának megváltoztatására nem kényszeríti,

b) az utolért hajó az előzést nem akadályozhatja.

11. Ha géphajó vitorlával haladó hajót ér utol, az előzést a szél alatti oldalon kell végrehajtania, legalább 20 m oldaltávolság megtartásával és eközben nem okozhat veszélyes mértékű hullámozást.

11.03 cikk — Menetrend szerinti személyhajó és önjáró komp közlekedése, halászhajó tevékenysége tavon

1. Ha a menetrend szerinti személyhajó vagy önjáró komp a kikötőben és annak 200 m-es körzetében — egy hosszú figyelmeztető hangjellel, továbbá a 10.05. cikk 2. pontjában foglalt jelzéssel — műveletezésének elősegítését kéri, azt más hajónak szükség esetén a sebessége és/vagy menetiránya megváltoztatásával is teljesítenie kell.

2. Kötelékben haladó halászhajók által vontatott hálóval folytatott halászat a menetrend szerint közlekedő személyhajó és önjáró komp közlekedését nem zavarhatja.

3. Géphajóval — a 6.36. cikk rendelkezéseitől eltérően — megengedett a vonó- és kerítőhálóval történő halászat, ez azonban

— a kikötő 200 m-es körzetében más hajót, illetőleg

— a komp utvonalán

a közlekedésben nem korlátozható.

4. A 10.05 cikk 1. pontjában előírt jelzést viselő, kerítőhálóval halászó hajót más hajó 150 m-nél kisebb távolságra nem közelítheti meg.

11.04 cikk — A hajó vezetése elinduláskor

1. A hajó vezetője elindulás előtt köteles különös figyelmet fordítani a hajó melletti vízterületekre (látási holtter).

2. A nagyhajónak az indulási művelet megkezdése előtt, egy hosszú hangjelet kell adnia. Ez a rendelkezés — a szükséghelyzet kivételével — nem vonatkozik az 1652—1643 fkm közötti Duna-szakaszra, továbbá a tavi kikötőre.

11.05 cikk — Ereszkedő hajózás

1. Ereszkedni csak a vízfolyással párhuzamos helyzetben és legfeljebb két egymás mellé kötött hajóval szabad.

2. Az ereszkedést végző nagyhajón el kell helyezni:

- a) nappal, a vízszint felett legalább 6 m magasságban egy 0,6 m átmérőjű fekete, gömb alakú tárgyat és ez alatt — kb. 1 m-rel — egy fehér, 0,6 X 0,6 m méretű lobogót,
b) éjjel, a vízszint felett legalább 6 m magasságban egy minden oldalról látható szokásos fehér fényt. Ha az ereszkedő hajóhoz más hajó közeledik, annak a közelítő hajóhoz közelebb eső végén egy szokásos fehér fényt kell lengetni.

12. Fejezet

KOMP

12.01 cikk — Köteles komp közlekedése

1. Ha géphajó köteles komp átkelőhelyéhez érkezik, ismételt hosszú hangjellel, egyéb hajó és tutaj hangos kiáltással köteles a kötél leeresztésére a komp személyzetét figyelmeztetni. E jelzésre a komp vezetőjének a köteleket azonnal le kell eresztenie. Ha a komp úton van, a hajó útjából haladéktalanul ki kell térnie.
2. Éjjel és korlátozott látási viszonyok között, illetve ha a komp nem közlekedik, tilos a kompköteleket kifeszítve tartani.
3. Éjjel és korlátozott látási viszonyok között a komp vezetője — a kompötél kifeszítésétől annak leeresztéséig — köteles egy minden oldalról látható, szokásos fehér fényű lámpát lengetni.
4. Nappal a kompötél kifeszítését — ha hajó közeledik — fehér zászló lengetésével kell jelezni.
5. A kompötél leeresztett állapotát a kompon
 - a) nappal fehér zászló,
 - b) éjjel szokásos fehér fényű lámpakihelyezésével kell jelezni.
6. Ha feltételezhető, hogy a víziközlekedés résztvevői a kompötélet, illetve a komp közlekedését jelző fényjelzést nem észlelték, a komp vezetője köteles egy hosszú figyelmeztető hangjelzést is adni és azt szükség szerint megismételni.

12.02 cikk — Utas- és járműszállítás kompon

1. Utas csak a járművek és az állatok behajtása után szállhat a kompra. A kompról járművekkel kihajtani és állatokat kivezetni — a komp vezetője által meghatározott sorrendben — az utasok kiszállása után szabad.
2. A szállított jármű utasa — a 3. pontban említett kivétellel — köteles a kompra történő behajtás előtt a járműből kiszállni. Az átkelés alatt utas a járműben nem tartózkodhat.
3. Az átkelés alatt a szállított járművön — mint utas — tartózkodhat:
 - a) a beteg, az orvos, az ápoló vagy kísérő, ha azt az orvos szükségesnek tartja vagy a kíséret szükségessége orvosi bizonyítvánnyal igazolt,
 - b) a fegyveres őr kíséretével szállított fogva tartott személy.A kísérő fegyveres őrnek a szállított jármű mellett kell tartózkodnia.
4. A kompra behajtás után a szállított gépjármű motorját le kell állítani. Ha a gépjármű vezetője a járművön tartózkodik, annak ajtaját nyitva kell tartania.

5. A fogatolt jármű hajtójának az átkelés alatt az állatok előtt kell tartózkodnia.
6. A szállított jármű megfelelő rögzítéséről a komp vezetője köteles intézkedni. A komp csak a járművek rögzítése (befékezése, szükség esetén kiékelése) után indulhat el.
7. A komp vezetője köteles gondoskodni
 - a személyek, járművek, állatok és áru egyenletes elosztásáról,
 - az utasok be- és kiszállásának és a járművek, valamint az állatok közlekedésének zavartalanságáról, továbbá
 - a szállított jármű engedélyezett tengelynyomásának betartásáról.

13. Fejezet

HAJÓHÍD, ÁTHALADÁS ZSILIPEN

13.01 cikk — Hajóhíd

1. Hajóhíd létesítéséhez az illetékes hajózási hatóság engedélye szükséges.
2. A hajóhíd üzemben tartója a hidat naponta két ízben köteles kinyitni. A hajózási hatóság a forgalom igényeinek megfelelően ettől eltérően is rendelkezhet.

13.02 cikk — Áthaladás zsilipen

1. A hajó zsilipelés előtt, illetve után akkor tartózkodhat a zsilip területén, ha ez hajózásbiztonsági okból szükséges és/vagy erre a zsilipszemélyzet engedélyt adott.
2. Személyhajót, sport- és kedvtelési célú kishajót és csónakot gyűlékony vagy más veszélyes anyagot szállító hajóval együtt zsilipelni tilos. A robbanóanyagot szállító hajó vezetője zsilipelés előtt a zsilip személyzetét a rakomány jellegéről tájékoztatni köteles.
3. Ha a zsilip személyzete eltérően nem rendelkezik, kishajó és csónak csak a nagyhajó után hajózhat be, illetve ki.
4. A kikötés és áthajózás rendjét a zsilip üzemben tartójának a hajózási hatóság jóváhagyásával kiadott szabályzata tartalmazza.

14. Fejezet

KORLÁTOZOTT LÁTÁSI VISZONYOK, HAJÓZÁS RADARRAL

14.01 cikk — Közlekedés és veszteglés korlátozott látási viszonyok között tapon

1. Ha radarral közlekedő vízijármű a radarképernyőn olyan hajót észlel, amelynek helyzete és/vagy mozgása veszélyt idézhet elő, illetve ha olyan vízterülethez közeledik, amelyen radarral még nem észlelhető hajó tartózkodhat
 - a magányos hajó — egy hosszú hangot,
 - a karaván, illetve mellévett alakzat — két hosszú hangot,
 - a komp — egy hosszú és négy rövid hangot

köteles adni, amelyet olyan gyakran kell megismételnie, ahogy az szükséges. Köteles továbbá rádiótelefonján a hajózás biztonságát szolgáló adatokat közölni, sebességét csökkenteni, szükség esetén megállni.

2. A komp a 1. pontban meghatározott hangjelzést észlelve köteles egy hosszú és négy rövid hangot adni, majd rádiótelefonján közölni haladása és kitérése irányát.

3. Ha a 6.33 cikk 1—3. pontban foglaltaknak megfelelően a radar nélkül közlekedő hajó az 1. pontban előírt hangjelzést észleli, köteles a 6.33 cikk 5. pontjában foglaltakat megtartani.

4. A radar nélkül közlekedő komp

a) menetben legfeljebb 1 perces időközönként, valamint

b) az 1. pontban meghatározott hangjelzéseket észlelve

köteles két hosszú és négy rövid hangot adni.

A b) pont szerinti esetben rádiótelefonján közölnie kell haladása irányát.

5. A hajó vezetője köteles a rádiótelefonján vett közleményt visszaigazolni, megadva saját adatait, valamint az elhaladásra javasolt oldalt.

6. Karaván és mellévett alakzat esetében az 1. és az 5. pontban foglaltak arra a hajóra vonatkoznak, amelyen azok vezetője tartózkodik.

7. A kikötő és — az illetékes hatóság által kijelölt — veszteglőhely területén kívül veszteglő hajó, ha más hajó vagy komp hangjelzését észleli, percenként egy harangkongatást köteles adni. Ha a jelzés leadására nem áll rendelkezésre harang (pl. a kishajón), a Szabályzatban foglalt jelzésekkel össze nem téveszthető módon, más alkalmas eszközzel kell a harangkongatást pótló jelzést adni.

14.02 cikk — Radarhajózás tavon

Tavon közlekedő nagyhajón a 6.32 cikk 1. a)—b) pontjában megjelölt berendezések mellett kiegyenlített (kompenzált) és üzemképes hajótájékolónak is kell lennie.

15. Fejezet

KÜLÖNLEGES SZABÁLYOK, EGYÉB RENDELKEZÉSEK

15.01 cikk — Riadóterv

Ha a hajószemélyzet létszáma ötnél több, a hajó vezetője köteles a személyzet feladatait tűz, lékesedés és vízbőlmentés esetére riadótervben szabályozni. A riadótervet

— ismertetni kell a személyzettel,

— a hajón jól látható helyen ki kell függeszteni,

— a személyzet változásakor, de havonta legalább egyszer gyakoroltatni kell.

A hajó vezetője a riadóterv gyakorlásának tényét köteles a hajónaplóba bejegyezni.

15.02 cikk — Tutaj közlekedése, faúsztatás

1. A Dunán tilos a tutajközlekedés és a faúsztatás.

2. A tutajon megfelelő méretű táblán fel kell tüntetni a tulajdonos vagy a feladó nevét, címét és azt úgy kell elhelyezni, hogy az mindkét partról olvasható legyen.

3. Az ereszkedő tutajok között legalább 300 m távolságot kell tartani.
4. Tutajt személyszállításra használni tilos.
5. Fát úsztatni az illetékes hajózási hatóság engedélyével szabad. Az úsztatás szabályait határvízen a 13. Melléklet tartalmazza.

15.03 cikk — Csónak és vízi sporteszköz biztonsági követelményei ²¹

1. A csónak – a 2002. június 30. napján már üzemben tartott, nyilvántartásba vételre nem kötelezett csónak kivételével – építésére, felszerelésére és biztonsági előírásaira vonatkozó rendelkezéseket a kedvtelési célú vízijárművek tervezéséről, építéséről és megfelelőségének tanúsításáról szóló 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 1. számú mellékletének 3.2., 3.3., 3.7. és 3.9. pontjaiban foglalt előírások tartalmazzák.
2. A 2002. június 30. napján már üzemben tartott, nyilvántartásba vételre nem kötelezett csónak kötelező felszerelését a 17. számú melléklet tartalmazza.
3. A csónak vagy a vízi sporteszköz vezetője köteles gondoskodni arról, hogy induláskor az rendelkezzen az üzemeltetéshez szükséges felszereléssel és műszakilag megfelelő állapotban legyen.
4. A csónakot indulás előtt vízteleníteni kell.

15.04 cikk — A csónak és a vízi sporteszköz használata

1. Menetben levő csónakot vagy vízi sporteszközt (fürdés céljából is) csak a vezető engedélyével szabad elhagyni.
2. A vízijárművet elhagyó fürdőzőt mindaddig követni kell, amíg az nincs teljes biztonságban.
3. A menetben levő csónakban tartózkodóknak — a csóváló evezést (védlizés), illetve csáklázást végző személy kivételével — tilos állni.
4. A csónakban tartózkodó úszni nem tudó és a motoros vízi sporteszközön közlekedő személy köteles mentőmellényt viselni.
5. A csónak vezetője a beszállás előtt köteles tisztázni, hogy a csónakban helyet foglaló személyek tudnak-e úszni. Azok nyilatkozata, továbbá a Szabályzat rendelkezései alapján a mentőfelszerelés elhelyezéséről köteles gondoskodni.
6. A sportegyesület edzője felelős a vezetése alá tartozó 14. életévüket be nem töltött sportolók közlekedésben tanúsított magatartásáért, továbbá a Szabályzatban előírtak megtartásáért.
7. Csónak vagy vízi sporteszköz vezetését a Szabályzat egyéb rendelkezéseinek megtartásával csak partközelsben, hajóúton kívül, kikötőben az üzemeltető által kijelölt részen, a motoros vízi sporteszköz vezetését kijelölt zárt pályán szabad oktatni és gyakorolni.

15.05 cikk — Vízi sportpálya; sportverseny

²¹ A Hajózási Szabályzat 15.03 cikke a 25/2002. (V. 18.) KöViM rendelet 2. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

1. Az illetékes hajózási hatóság vízisi-, illetve vízi sporteszköz vagy egyéb sportpályát jelölhet ki.
2. Ha a kijelölt pálya zárt minősítésű, a pályát bójákkal kell körülhatárolni. A bóják kihelyezéséről és a pálya biztonságos üzemeltetéséről az engedélyes köteles gondoskodni.
A zárt pályán csak az engedélyben meghatározott vízijárművek közlekedhetnek.
3. Motor nélküli légijármű vízről vontatása vízi repülőtéren vagy a hajózási hatóság által arra kijelölt vízi sportpályán végezhető.
4. Vízisível és vízi sporteszközzel folytatott verseny rendezésére a 9.14 cikkben, valamint a Szabályzat 12. Mellékletében foglalt rendelkezések az irányadók.

15.06 cikk — Kishajóval, csónakkal, vízi sporteszközzel vontatás, továbbá a légijármű vontatása és a légijárművön tartózkodás szabályai

1. Kishajóval, motorcsónakkal, motoros vízi sporteszközzel kishajót, csónakot, vízi sporteszközt, vízisíelőt, légijárművet vontatni abban az esetben szabad, ha
 - a) a motor teljesítménye a vontatáshoz elegendő,
 - b) a vontatókötél a vízi/légijárművek műveletképességét nem gátolja,
 - c) a vontatókötél a vontatott vízi/légijárműről is könnyen kioldható, illetőleg a vontatást a hajózási hatóság engedélyezte és ezt a vontató vízijármű hajólevelébe bejegyezte. A légijármű vízi vontatásra való alkalmasságát és a vízi vontatás repüléssel kapcsolatos feltételeit — a vízijárművön rögzített bekötési (vontatási) ponttól — a légügyi hatóság határozza meg.
2. A légijárművet, vízisí vagy más hasonló eszközt vontató vízijármű közlekedésére — a Szabályzat eltérő rendelkezése hiányában — a motoros vízi sporteszközökre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.
3. A vízén vontatott személy mentőmellényt köteles viselni.
4. A 6.35 cikk 2. pontjában meghatározott kísérő csak a hajóvezető által kijelölt, 14. életévét betöltött személy lehet.
A kísérő köteles a vontatott személyt folyamatosan figyelni, a felmerülő veszélyekre figyelmeztetni és számára a hajóvezető utasításait továbbítani.
5. A légijárművön tartózkodó személy a le- és felszállásra igénybe vett víziút felett mentőmellényt köteles viselni, vagy — ha erre kiképezték — olyan ejtőernyőrendszert is használhat, amely tartalmazza az automatikusan feltöltődő vízi mentőeszközt.

15.07 cikk — Közlekedés fürdésre kijelölt vízterületen

1. Fürdésre — vörös-fehér függőlegesen csíkozott, henger alakú bójákkal — kijelölt vízterületen hajóval közlekedni a 2. pontban foglaltak kivételével tilos.
2. Fürdésre kijelölt vízterületen hajó akkor közlekedhet, ha a telephelye (kikötőhelye) erre a vízterületre esik, vagy ha ezen a területen engedéllyel vízi munkát végez. Ilyen esetben a hajó a legkisebb biztonságos sebességgel, a legrövidebb idő alatt köteles a vízterületen áthaladni.

15.08 cikk — A vízi mentőszolgálatra vonatkozó szabályok

1. A vízi mentőszolgálat mentőmotorosként csak annak minősített motoros vízijárművet használhat.
2. ²²A vízi mentőszolgálatot ellátó mentőmotoros a 16.03 és 16.05 cikkben meghatározott vízterületeken csak a rendőrség vízirendészeti feladatokat ellátó szervének, az Országos Mentőszolgálatnak vagy saját figyelőszolgálatának riasztására közlekedhet. Saját riasztás kizárólag konkrét mentési feladatra adható ki. A saját riasztásra történő mentési feladat megkezdését haladéktalanul be kell jelenteni a rendőrség vízirendészeti feladatokat ellátó szervének, amely dönt az esemény kezelésének további módjáról. A riasztást a motornaplóba be kell jegyezni, amely útvonal-engedélyként is szolgál. Minden egyéb esetben (pl. megelőző tevékenység) kizárólag a rendőrség vízirendészeti feladatokat ellátó szervének felkérése, illetve engedélye alapján közlekedhetnek a vízi mentőszolgálatot ellátó motorosok.
3. A vízi mentőszolgálat mentőmotorosa megkülönböztető jelzésként köteles viselni:
 - a) egy 0,4 X 0,4 m méretű fehér lobogót, amelyben a középén elhelyezett vörös kereszt szárai 0,3—0,3 m hosszúak, illetőleg 0,1 m szélesek, továbbá
 - b) a riasztás ideje alatt — elsőbbségi jogának jelzésére — a 3.36 cikkben előírt jelzés helyett a 3.49 cikk szerinti villogó sárga fényt.
4. ²³A vízen történő mentésben vagy megelőző tevékenységben, kizárólag arra kiképzett egyesületi tag, orvos, hivatásos hajós vagy tengerész képesítéssel rendelkező személy vehet részt.

15.09 cikk — A légijárműre és repülőterre vonatkozó szabályok a vízen

1. Légijármű gépi hajtású vízijárműként — a kényszerhelyzetet kivéve — a vízi repülőter területén kívül nem közlekedhet.
2. Ha a gépi hajtású légijármű — kényszerhelyzetben — a vízi repülőteren kívüli vízterületen közlekedik, a kitérési szabályok alkalmazása szempontjából kisgéphajónak minősül.
3. A légijármű a vízi repülőteren kívül — a fel- és leszállást kivéve — géphajó kíséretével, vagy vontatmányban közlekedhet.
4. A vízi repülőteret a 16. Fejezetben foglalt tilalmak és korlátozások figyelembevételével a hajózási hatóság jelöli ki a más jogszabályokban előírt engedélyek bemutatását követően.
5. A vízi repülőteret a Szabályzat 7. Mellékletének A.1. jelzésével és radarreflektorral ellátott, sárga színű bójákkal kell körülhatárolni. A bóják kihelyezéséről az üzemeltető köteles gondoskodni.
6. A kijelölt vízi repülőter a hajózási hatóság által meghatározott feltételeknek megfelelő és a légügyi hatóság által jóváhagyott repülőterrend alapján, az előírt repülési-szakmai feltételekkel üzemeltethető.

15.10 cikk — Sport- és kedvtelési célú vízijármű bérbeadására vonatkozó szabályok

²² A 15.08 cikk 2. pontja a 39/1999. (X.6.) KHVM rendelet 1. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²³ A 15.08 cikk 4. pontját a 30/1999. (X.6.) KHVM rendelet 1. §-ának (2) bekezdése iktatta a szövegbe.

1. A bérbeadó felel vízijárműve hajózásra alkalmas állapotáért.
2. A bérbeadó vagy az általa megbízott személy köteles a bérlő (igénybe vevő) nyilatkozatát beszerezni arról, hogy az tud úszni, ismeri a hajózás szabályait, továbbá az azonosító adatokkal megjelölt vízijárművet, valamint a szükséges mentőeszköz(öke)t átvette.
3. A bérbe adott vízijárműről, ha annak vezetése képesítéshez kötött, a bérbeadó vagy megbízottja köteles naplót vezetni. Ebbe be kell jegyezni a vízijármű nyilvántartási számát vagy azonosító jelét, az igénybevétel kezdetét és végét, valamint a bérlő személyi adatait (név, lakcím, személyi igazolvány- vagy útlevélszám, hajózási képesítés megnevezése, száma, érvényessége).

15.11 cikk — A személyszállítás szabályai

1. Utasok be- és kiszállását a hajó vezetője a hajózási hatóság által személyforgalomra megnyitott kikötőhelyen engedélyezheti.
2. A be- és kiszállás tilos, amíg arra a hajó vezetője vagy megbízottja engedélyt nem ad.
3. A hajó vezetője a hajózás biztonságát, az utasok nyugalma vagy testi épségét veszélyeztető személyt az utazásból kizárhatja.
4. Utasokat szállító személyhajóval vontatni, vontatmányban haladni, tolni és mellévett alakzatban közlekedni csak a hajózási hatóság engedélyével szabad.
5. Veszélyes árut utasokkal, illetve a személyzetten kívüli más személyekkel együtt szállítani tilos.

16. Fejezet

A VÍZIKÖZLEKEDÉS KORLÁTOZÁSA EGYES VÍZTERÜLETEKEN

16.01 cikk — Közlekedés határvízen

1. Határvízen a vízijármű külön hatósági engedély nélkül közlekedhet, amennyiben ezt nemzetközi egyezmény ²⁴vagy a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter — a belügyminiszterrel egyetértésben — nem korlátozza.
2. A vízijármű határvízi közlekedésének rendjét a Szabályzat 13. Melléklete tartalmazza.

16.02 cikk — A vízi sporteszköz használatára vonatkozó korlátozások

²⁴ Például — az 1964. évi 18. tvr. a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Román Népköztársaság Kormánya között a magyar—román államhatár rendje és határházakban együttműködés tárgyában Budapesten, 1963. évi június hó 13-án aláírt szerződés kihirdetéséről; — az 1978. évi 14. tvr. a Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság között Belgrádban, 1975. évi június hó 11. napján aláírt, a Dráva folyón történő hajózásról szóló egyezmény kihirdetéséről.

1. A Szabályzat egyéb rendelkezésein túlmenően tilos minden vízi sporteszköz használata:

- a) a határvízen és a Duna főágán (kivéve a kijelölt vízterületet, amelyet fürdést tiltó táblával is meg kell jelölni),
- b) a Szentendrei-Dunaágban (kivéve a kijelölt pályák területét),
- c) ott ahol ezt a Szabályzat 7. Mellékletében meghatározott A.14. jelű tábla jelzi,
- d) a kijelölt veszteglőhelyen,
- e) a fürdésre kijelölt vízterületen (kivéve az elindulást és kikötést).

2. Vízi sporteszköz az alábbi vízterületeken más úszó létesítmény zavarása nélkül, biztonságos sebességgel a legrövidebb idő alatt köteles áthaladni:

- a) hajóútszűkületben,
- b) kikötőben és zsilipben, továbbá azok bejárata előtti 200 m-es vízterületen,
- c) hídnyílásban.

3. A Szabályzat egyéb rendelkezésein túlmenően tilos a vitorlás vízi sporteszköz használata:

- a) ott, ahol ezt a Szabályzat 7. Mellékletében meghatározott A.17. jelű tábla jelzi,
- b) hajóútszűkületben,
- c) zsilipben, továbbá annak 200 m-es körzetében,
- d) a Tiszán (kivéve a mellékágakat, a víztározókat, valamint a kijelölt pályák területét); a Tiszalöki víztározón a Keleti-főcsatorna és a Kiskörei víztározón a Jászsági-főcsatorna torkolata alatt,
- e) a Balatonon a parttól 1500 m-nél távolabb eső vízterületen.

16.03 cikk — Kishajó, csónak, vízi sporteszköz közlekedése a Balatonon, a Velencei- és a Fertő-tavon

1. A Balatonon, a Velencei- és a Fertő-tavon belsőégésű motorral hajtott kishajót, csónakot és vízi sporteszközt üzemeltetni tilos.

2. Az 1. pontban foglalt tilalom nem terjed ki a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő:

- a) ²⁵9.01 cikk n) pontjában meghatározott szolgálati célú vízi járműre;
- b) belvízi nagyhajó kishajójára vagy motorcsónakjára a rendkívüli eseménynél;
- c) segédmotorral is felszerelt vitorlás kishajóra és csónakra
- ca) a kikötőben és annak 300 m-es körzetében,
- cb) a Tihanyrét—Szántód között közlekedő komp útvonalán és a mellette húzódó 300—300 m széles vízterületen,
- cc) sürgős orvosi ellátás, mentés, segítségnyújtás és baleset esetén, továbbá
- cd) viharjelzésnél — teljes szélesend esetén — a legközelebbi kikötőbe behajózásig, illetőleg

a Központi Közlekedési Felügyelet (KKF) ²⁶által kiadott üzemeltetési engedély alapján:

²⁵ A 16.03 cikk 2. pontjának a), d)-e) és h) pontja a 30/1999. (X. 6.) KHVM rendelet 1.§-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁶ A 46/1999.(XII.28.) KHVM rendelet 14.§-ának (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

d) a tavon kikötőhellyel rendelkező vitorlás sportegyesület tulajdonában levő kísérmotorosra, ha az oktatáson, edzésen vagy versenyen részt vevő „B” osztályú vitorlás kishajót, vitorlás csónakot vagy vízi sporteszközt kísér, illetve a hatóságilag engedélyezett rendezvény időtartamán belül, rendezői feladatot lát el. „A” osztályú vitorlás kishajó kísérésére kísérmotorost nem lehet használni. 10 kísért egységre 1 db kísérmotorost lehet beállítani;

e) a kikötő üzemeltetőjének 1 db kisgéphajójára, kikötő üzemeltetési feladatok ellátására a kikötőben és annak 300 m-es körzetében;

f) a tógazdálkodással összefüggő feladatot végző termelési célú kisgéphajóra és motorcsónakra;

g) bejegyzett vízimentő egyesület útvonalengedéllyel közlekedő vízi mentőszolgálatot végző mentőmotorosára;

h) közérdekű feladatot végző kisgéphajóra vagy motorcsónakra. A 16.03 cikk alkalmazása tekintetében közérdekű feladatnak minősül:

ha) a közforgalmú személyszállítás,

hb) a hivatásos hajósképzés [a 2/1995. (II. 24.) KHVM rendelet 1. számú melléklete szerint]

3. Az üzemeltetési engedéllyel rendelkező vízijármű motorhasználatáról — a a Központi Közlekedési Felügyelet (KKF) ²⁷által kiadott és hitelesített — motornaplót kell vezetni. Ebben fel kell tüntetni a motorhasználat kezdetét és végét, továbbá annak célját. A motornaplót az illetékes hatóságok felszólítására be kell mutatni.

4. Csónak a parttól számított legfeljebb 1500 m széles vízterületen közlekedhet. Ez a tilalom nem vonatkozik a nagyhajó tartozékát képező munkát végző, valamint az engedélyezett vízirendezvényen, oktatáson, edzésen, versenyen résztvevő csónakra.

16.04 cikk — Viharjelzéssel kapcsolatos korlátozások a Balatonon és a Velencei-tavon

1. A viharjelző szolgálat a május 1-je és szeptember 30-a közötti időben

a) a vihar közeledését percenként 30-szor felvillanó sárga színű fényjelzéssel (I. fokú viharjelzés) jelzi, ilyenkor a Szabályzat 9.01 cikk *f)* és *i)* pontjában meghatározott vízijárművek csak a parttól számított 500 m távolságon belül közlekedhetnek;

b) ²⁸a vihar rövid időn belüli bekövetkezését percenként 60-szor felvillanó sárga színű fényjelzéssel (II. fokú viharjelzés) jelzi, ilyenkor a tőkésúllyal nem rendelkező vitorlás kishajóval, továbbá az *a)* pont szerinti vízijárművel közlekedni tilos.

2. A szervezett oktatás, edzés és verseny sportegyesületi igazolvánnyal rendelkező résztvevői — az illetékes országos sportági szakszövetség által szabályozott biztonsági és egyéb feltételek mellett — mentesek az 1. pontban foglalt korlátozások alól.

16.05 cikk — Közlekedési korlátozások folyón és csatornán

²⁷ A 46/1999.(XII.28.) KHVM rendelet 14.§-ának (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

²⁸ A Hajózási Szabályzat 16.04 cikke 1. pontjának b) alpontja a 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 7. § (3) bekezdésének f) pontjával megállapított szöveg.

1. A Ráckevei (Soroksári) Dunán 10 kW-nál nagyobb teljesítményű belsőégésű motorral hajtott kishajóval és motoros vízi sporteszközzel közlekedni tilos. Ez a tilalom nem terjed ki a szolgálati célú kishajóra, továbbá a Központi Közlekedési Felügyelet (KKF) ²⁹által kiadott üzemeltetési engedélyben meghatározott tevékenységét végző kísérmotorosra, (riasztásra közlekedő) mentőmotorosra és az ipari-mezőgazdasági termelés céljából üzemeltetett kishajóra.
2. A Ráckevei (Soroksári) Dunán a 21 és 06 óra között tilos a belsőégésű motorral hajtott kishajó, csónak és vízi sporteszköz használata.
3. Az 1—2. pontban foglalt tilalom alá nem eső vízijármű — a 9.01 cikk j) és n) pontja szerinti kivétellel — csak a kijelölt hajóúton és legfeljebb a parthoz viszonyított 20 km/h sebességgel közlekedhet. A kikötőhely legfeljebb a parthoz viszonyított 5 km/h sebességgel és a partra merőleges irányban hagyható el, illetve közelíthető meg.
4. A Keleti-főcsatornában a hajó — a szolgálati célú vízijármű kivételével — legfeljebb a parthoz viszonyított 13 km/h sebességgel közlekedhet.

17. Fejezet

A VESZTEGLÉS SZABÁLYAI

17.01 cikk — A hajó felügyelete

Gépi hajtású hajót felügyelet nélkül hagyni csak úgy szabad, hogy azt illetéktelen személy üzembe ne helyezhesse.

17.02 cikk — Veszteglés a hajóúton kívül

Azt a hajót, amely az arra kijelölt helyen van kikötve, illetőleg lekötve, hajóúton kívül veszteglőnek kell tekinteni.

17.03 cikk — Őr- és ügyeleti szolgálat

1. A hajóúton kívül veszteglő hajón őrszolgálatot kell tartani, ha
 - a) azon utas, illetve a személyzethez nem tartozó más személy is tartózkodik,
 - b) az a Szabályzat 10. Mellékletében felsorolt robbanó- vagy radioaktív anyagot szállít,
 - c) a helyi körülmények ezt indokolják (pl. jégzajlás, árvíz, lékesedés, tűzveszély).
2. Hajóúton kívül veszteglő géphajón és úszó munkagépen — az 1. pontban meghatározott eseteken kívül — ügyeleti szolgálatot kell tartani.
3. A hajóúton kívül, egymás mellett veszteglő hajók őr- vagy ügyeleti szolgálata összevontan is ellátható.
4. Medencés kikötőben a hajó a kikötőőrség felügyelete alá helyezhető.
5. Ha a veszteglő hajón nem kell őr- vagy ügyeleti szolgálatot tartani, azt olyan személynek kell felügyelnie, aki képes a 7.01 cikk 3. pontjában foglaltak megtartását

²⁹ A 46/1999.(XII.28.) KHVM rendelet 14.§-ának (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

ellenőrizni, a hiányosságokat megszüntetni és a Szabályzatban előírt jelzéseket kihelyezni.

1. Melléklet

A hajók lajstromozási helye szerinti országok

betűjele(i)

A) A Duna menti államok hajói:

Bolgár Köztársaság BG
Horvát Köztársaság *
Jugoszláv Szövetségi Köztársaság YU
Magyar Köztársaság HU
Moldovai Köztársaság *
Németországi Szövetségi Köztársaság D
Osztrák Köztársaság A
Románia R
Szlovák Köztársaság SK
Ukrajna *

B) Egyes európai államok hajói:

Belga Királyság B
Cseh Köztársaság CS
Finn Köztársaság FI
Francia Köztársaság F
Holland Királyság N
Lengyel Köztársaság PL
Luxemburgi Nagyhercegség L
Norvég Királyság NO
Olasz Köztársaság I
Oroszországi Föderáció *
Portugál Köztársaság P
Svájci Államszövetség CH
Svéd Királyság SE
Szlovén Köztársaság *

* A hajók lajstromozási helye szerinti ország betűjele még nem ismert.

2. Melléklet

Belvízi hajók merülési jelei és mércéi

1. Fogalommeghatározások

- a) legnagyobb merülés síkja a legnagyobb megengedett merüléshez tartozó vízvonalsík;
- b) szabadoldal — a legnagyobb merülés síkja és a fedélzet felső élének legalacsonyabb pontja, vagy — fedélzet hiányában — a folytonos oldallemezelés felső élének legalacsonyabb pontja között függőlegesen mért távolság;
- c) biztonsági távolság — a legnagyobb merülés síkja és — a kidobó-, illetve ívónyílásokat figyelmen kívül hagyva — azon legalacsonyabb pont között függőlegesen mért távolság, amely felett a hajót nem lehet vízmentesnek tekinteni;
- d) hajózási zóna — a hajóút osztályozása az 5%-os valószínűségű legnagyobb mértékadó hullámmagasság alapján, a belvízi hajó felszerelése, berendezései, továbbá a szabadoldala és biztonsági távolsága meghatározásához. A hullámmagasság az egyes zónákban legfeljebb a következő:
- 1 zóna — 2,0 m,
 - 2 zóna — 1,2 m,
 - 3 zóna — 0,6 m.

A mértékadó hullámmagasság a hullámhegy és hullámvölgy között mért, azon legnagyobb magasságok számtani középértéke, amelyek száma rövid idejű megfigyelés esetén a teljes hullámszám legalább 10%-a.

2. Legkisebb szabadoldal, biztonsági távolság és a legnagyobb merülés síkja

2.1 A hajó legkisebb szabadoldal-magasságát és biztonsági távolságát az illetékes hatóság a hajózási zóna és a hajó típusának függvényében állapítja meg.³⁰

2.2 A legnagyobb merülés síkját a legkisebb szabadoldalra és a biztonsági távolságra vonatkozó követelmények figyelembevételével kell megállapítani, azonban biztonsági okokból (pl. a hajótest szilárdsága, a hajó stabilitása) az illetékes hatóság a legnagyobb merülés síkját alacsonyabban is megállapíthatja.

3. A legnagyobb merülés jelölése

3.1 Minden hajón — a kishajó kivételével — jól láthatóan és letörölhetetlenül kell jelölni a legnagyobb merülést, amelyet az illetékes hatóság felügyelete alatt a főbordasíokban mindkét oldalra fel kell vinni.

3.2 A merülési jel középen vízszintes merülésvonallal metszett körgyűrű, és szükség szerint, ha a hajó rendeltetésszerűen különböző hajózási zónákban közlekedik, kiegészítő merülésvonal(ak)ból áll.

A körgyűrű középpontjának a főbordasíokban kell lennie. A merülésvonal annak a körgyűrűt metsző vízszintes vonalnak az alsó éle, amely a körgyűrű középpontján halad. A kiegészítő merülésvonal alsó éle a megfelelő hajózási zónára meghatározott szabadoldalnak felel meg.

A kiegészítő merülésvonal(ak)at a fő merülésvonallal függőleges vonallal összekötve a körgyűrű közepétől nézve az orr felé kell felvinni.

A 2. és 3. vagy csak a 3. hajózási zónában közlekedő hajóra a körgyűrű felvitele nem kötelező.

³⁰ Lásd: Belvízi hajók műszaki felügyeleti előírásai.

3.3 A merülési jelnél a körgyűrű és a vonalak szélessége 0,03 m, a körgyűrű külső átmérője 0,2 m. A körgyűrűt metsző vízszintes vonal hossza 0,3 m, a kiegészítő merülésvonal hossza 0,15 m.

A zónát jelölő szám mérete 0,06 ö 0,04 m (1. ábra).

A szabadoldal kijelölésére illetékes hatóság feltüntetheti jelzését a hajótesten.

A merülési jel és a köbözési jel összevonható. Ebben az esetben a körgyűrűt metsző merülésvonal — illetve körgyűrű nélküli több merülésvonalnál a legfelső vonal — szélessége 0,04 m.

4. Merülési mércék

4.1. Azt a hajót, amelynek merülése eléri az 1 m-t, mindkét oldalán hátul legalább egy merülési mércével kell ellátni. A hajó kiegészítő merülési mércékkel is ellátható.

A mércék helyét, számát és kialakítását az illetékes hatóság a hajózási zónának, a hajó típusának, hosszának, merülésének és úszáshelyzetének (trimm) megfelelően állapítja meg.

4.2. A merülési mércéket az üres hajó merülésvonala alatt 0—0,3 m magasságban és a legnagyobb merülés felett 0,1—0,3 m magasságban, legalább deciméterenként, beosztással kell ellátni.

A mércék beosztását jól látható színű vonalakkal vagy számokkal (vonalak nélkül) lehet jelölni. A nullapont a mérce feletti fenékszint, illetve rúdgerinces hajónál a gerinc mérce melletti legalacsonyabb pontja.

A merülési mérce beosztását az illetékes hatóság felügyelete alatt be kell pontozni vagy vésni.

4.3. Ha a hajót a fentiek szerinti előírásoknak megfelelő köbözési mércével látták el, a köbözési mérce helyettesítheti a merülési mércét.

1. ábra A merülési jel vázlata:

A hajózási zónáknak megfelelő merülési jelek ábrázolása: ³¹

3. Melléklet

A hajók látható jelzései

Az ábrák a Magyar Közlöny 1993. évi 133. számában találhatók

1. Általános rendelkezések

1.1 A következő ábrák a Szabályzat 3. Fejezetben foglalt jelzésekre vonatkoznak, kivéve az illetékes hatóságok által meghatározott esetekben előírt vagy engedélyezett jelzéseket.

³¹ Ld. 1993. MK 133.szám 7678. oldal.

1.2 Az ábrák tájékoztató jellegűek; vitás esetben csak a Szabályzat szövegét lehet figyelembe venni.

A kiegészítő jelzések

— önálló jelentésű, vagy

— ha szükséges valamely alapjelzéssel egyidejűleg alkalmazott jelzések lehetnek.

1.3 A tolt karaván, amelynek legnagyobb méretei nem haladják meg a 110 X 12 m-t, valamint azt a mellévett alakzatot, amelynek legnagyobb méretei nem haladják meg a 110 X 23 m-t, magányos géphajónak kell tekinteni (3.01 cikk, 3. pont).

1.4 Eltérő rendelkezés hiányában a következő fogalmak jelentése azonos a 3.01 cikk 5. pontjában foglaltakkal:

1.4.1 árbocfény — 225° látószögű, folyamatosan világító erős fehér fény, amely a hajó orra felől nézve, a középsíkra merőleges síktól hátrafelé $22^{\circ} 30'$ -ig látható;

1.4.2 oldalfények — a jobb oldalon egy közepesen erős zöld fény és bal oldalon egy közepesen erős vörös fény, amelyek folyamatosan világítók és $112^{\circ} 30'$ -es látószögűek, a hajó orra felől nézve a középsíkra merőleges síktól hátrafelé $22^{\circ} 30'$ -ig láthatók;

1.4.3 farfény — 135° látószögű, folyamatosan világító közepesen erős vagy szokásos fehér fény, amely a hajó fara felől nézve mindkét oldal felé $67^{\circ} 30'$ -ig látható;

1.4.4 minden oldalról látható fény — folyamatosan világító 360° -os látószögű fény.

1.5 Magyarázatok az ábrákhoz:

A szemlélő számára nem látható fények, közepén ponttal jelölve

Minden oldalról látható folyamatos fény

A látóhatár korlátozott ívén látható folyamatos fény

Villogó fény

zükség szerint vagy nem kötelezően alkalmazott fény

Lobogó vagy tábla

Lengő

Gömb

Henger

Kúp

Kettős kúp

Radarreflektor

2. Jelzések menetben

2.1 Menetben levő magányos géphajó

2.1.1 (3.08 cikk 1. pont):

Árbocfény, oldalfények, farfény.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.1.2 (3.08 cikk 2. pont):

Az első árbocfény mögött elhelyezett második árbocfény.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.1.3 Ideiglenesen kisegítő géphajó után haladó magányos géphajó (3.08. cikk 3. pont):

Árbocfény, oldalfények, farfény és szükség esetén a hajó farrészen elhelyezett második árbocfény.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.2 *Vontatott karaván*

2.2.1 Csak a vontatott karaván élén haladó géphajó (3.09 cikk 1. pont):

Két, egymás felett elhelyezett árbocfény, oldalfények, sárga farfény a fehér helyett.

2.2.2 Csak a vontatott karaván élén haladó géphajó (3.29 cikk 1. pont):

Sárga henger, két-két (fekete és fehér) sávval a felső és alsó részén úgy, hogy a fehér sáv legyen a henger szélén.

2.2.3 A karaván élén haladó géphajó (3.09 cikk 2. pont):

Három, egymás felett elhelyezett árbocfény, oldalfények, sárga farfény a fehér helyett.

2.2.4 A karaván élén haladó géphajó (3.29 cikk 2. pont):

Sárga henger, két-két (fekete és fehér) sávval a felső és alsó részén úgy, hogy a fehér sáv legyen a henger szélén.

2.2.5 A karaván végén haladó vontatott hajó vagy hajók (3.09 cikk 3. pont):

Fehér farfény

Nincs kiegészítő jelzés.

vagy

fehér farfények a karaván szélső hajóin.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.3 *Tolt karaván*

2.3.1 (3.10 cikk 1. pont):

Egyenlő oldalú háromszög alakban elhelyezett három árbocfény, oldalfények, három farfény a tolóhajón.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.4 *Mellévett alakzat*

2.4.1 (3.11. cikk 1. pont):

Árbocfény és farfény a géphajókon és az alakzat külső oldalain oldalfények.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.4.2 Egy vagy több kisegítő géphajó után haladó mellévett alakzat (3.11 cikk 2. pont):

Árbocfény és farfény a géphajókon és az alakzat külső oldalain, oldalfények.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.5 *Vitorlás hajó*

2.5.1 (3.12 cikk 1—2. pont):

Oldalfények, amelyek közepesen erős fények helyett szokásos fények lehetnek, farfény, és szükség esetén két, egymás felett elhelyezett szokásos vagy közepesen erős, minden oldalról látható fény, melyek közül a felső vörös, az alsó zöld fény.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.6 *Kishajó*

2.6.1 Kisgéphajó (3.13 cikk 1 pont):

Árbocfény, amely erős helyett közepesen erős fény; oldalfények, amelyek közepesen erős fények helyett szokásos fények; farfény,

vagy

Nincs kiegészítő jelzés.

árbocfény, amely erős fény helyett közepesen erős; oldalfények, amelyek közepesen erős fények helyett szokásosak, amelyeket egymás mellett, vagy közös lámpatestben a hajó orrán, vagy annak közelében kell elhelyezni,

Nincs kiegészítő jelzés.

vagy

minden oldalról látható, közepesen erős fehér fény, oldalfények,

Nincs kiegészítő jelzés.

vagy

ha a kisműhajó hosszúsága kevesebb 7 m-nél (3.13 cikk 2. pont):

Minden oldalról látható szokásos fehér fény.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.6.2 Vontatott, vagy mellévelt alakzatban haladó kishajók (3.13 cikk 4. pont):

Minden oldalról látható szokásos fehér fény.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.6.3 Vitorlás kishajó (3.13 cikk 5. pont):

Oldalfények, amelyek közepesen erős helyett szokásos fények lehetnek a hajó orrán vagy annak közelében egymás mellett, vagy közös lámpatestben elhelyezve; farfény,

Nincs kiegészítő jelzés.

vagy

oldalfények, amelyek közepesen erős helyett szokásos fények lehetnek és farfény egyetlen lámpatestben egyesítve, az árboccsúcson vagy az árboc felső részén elhelyezve,

Nincs kiegészítő jelzés.

vagy

ha a kishajó hosszúsága 7 m-nél kevesebb:

Minden oldalról látható szokásos fehér fény és más hajók közeledésekor — második szokásos fehér fény.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.6.4 Magányosan haladó kishajó, amely nem tekinthető kisműhajónak vagy vitorlás kishajónak (3.13 cikk 6. pont):

Minden oldalról látható szokásos fehér fény.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.6.5 Vitorlával haladó saját gépi hajtó berendezését is használó kishajó (3.13 cikk 1. pont): A 2.6.1 pontban megadott jelzések egyike.

Erős helyett közepesen erős árbocfény; oldalfények, amelyek közepesen erős helyett szokásos fények lehetnek a hajó orrán vagy annak közelében egymás mellett vagy közös lámpatestben elhelyezve; farfény.

2.6.6 Vitorlával haladó saját gépi hajtó berendezését is használó kishajó (3.30 cikk):

Csúcsával lefelé álló fekete kúp.

2.7 12 főnél nagyobb engedélyezett utaslétszámú kishajó

Nincs kiegészítő jelzés.

2.7.2 (3.31 cikk):

Sárga kettős kúp.

2.8 Veszélyes áru szállítását végző hajó

2.8.1 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító magányos vagy vontatott hajó (3.14 cikk 1. pont), kiegészítő jelzés:

Szokásos kék fény.

2.8.2 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító magányos vagy vontatott hajó (3.32 cikk 1. pont), kiegészítő jelzés:

Csúcsával lefelé álló kék kúp.

2.8.3 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító magányos vagy vontatott hajó (3.15 cikk 3. pont), kiegészítő jelzés:

A gépnélküli hajókon a farrészen szokásos vörös fény.

2.8.4 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító magányos vagy vontatott hajó (3.33 cikk 1. pont), kiegészítő jelzés:

Csúcsával lefelé álló vörös kúp.

A 3.09 cikkben említett jelzést viselő magányos géphajókon kiegészítésként egy közepesen erős vörös fényt kell elhelyezni a farrészen.

Csúcsával lefelé álló vörös kúp.

2.8.5 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító hajót tartalmazó vontatott karaván (3.14 cikk 2. pont), kiegészítő jelzés:

A szokásos kék fényt csak az ilyen hajókat tartalmazó karaván utolsó sorában levő gyúlékony anyagot szállító hajók közül a két szélső hajó köteles viselni.

2.8.6 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító hajót tartalmazó vontatott karaván (3.32 cikk 2. pont), kiegészítő jelzés:

A csúcsával lefelé álló kék kúpot csak az ilyen hajókat tartalmazó karaván utolsó sorában levő gyúlékony anyagot szállító hajók közül a két szélső hajó köteles viselni.

A kék fényt csak a karavánban levő utolsó gyúlékony anyagot szállító hajó(k) köteles(ek) viselni.

A csúcsával lefelé álló kék kúpot csak a karavánban levő utolsó gyúlékony anyagot szállító hajó(k) köteles(ek) viselni.

2.8.7 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító hajót tartalmazó vontatott karaván (3.15 cikk 2. pont), kiegészítő jelzés:

A szokásos vörös fényt csak az ilyen hajókat tartalmazó karaván utolsó sorában levő robbanóanyagot szállító hajók közül a két szélső hajó köteles viselni.

2.8.8 A 10. Mellékletben említett robbanóanyagot szállító hajót tartalmazó vontatott karaván (3.33 cikk 2. pont), kiegészítő jelzés:

A csúcsával lefelé álló vörös kúpot csak az ilyen hajókat tartalmazó karaván utolsó sorában levő robbanóanyagot szállító hajók közül a két szélső hajó köteles viselni.

A szokásos vörös fényt csak a karavánban levő utolsó robbanóanyagot szállító hajó(k) köteles(ek) viselni.

A csúcsával lefelé álló vörös kúpot csak a karavánban levő utolsó robbanóanyagot szállító hajó(k) köteles(ek) viselni.

2.8.9 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító vontatott karaván élén haladó géphajó (3.14 cikk 3. pont):

Szokásos kék fény, mely a horizont azonos ívén látható, mint a 3.09 cikk 1. pontjában előírt árbocfény és mely az ezen fények közül a legalsó alatt kb. 1 m-re és lehetőleg az oldalfények felett 1 m-re helyezkedik el.

2.8.10 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító vontatott karaván élén haladó géphajó (3.32 cikk 2. pont):

Csúcsával lefelé álló kék kúp és a 3.29 cikk 1. pontjában előírt henger.

2.8.11 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító karaván előtt haladó kisegítő géphajó (3.14 cikk 4. pont):

Szokásos kék fény, amely a horizont azonos ívén látható, mint a 3.09. cikk 2. pontjában előírt árbocfény, és amely fények közül a legalsó alatt kb. 1 m-re és lehetőleg az oldalfények felett 1 m-re helyezkedik el.

2.8.12 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító karaván előtt haladó kisegítő géphajó (3.32 cikk 2. pont):

Csúcsával lefelé álló kék kúp és a 3.29 cikk 1. pontjában előírt henger.

2.8.13 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító karaván előtt haladó géphajó (3.15 cikk 2. pont):

Közepesen erős vörös fény, amely a horizont azonos ívén látható, mint a 3.09 cikk 1. pontjában előírt árbocfény és amely e fények közül a legalsó alatt kb. 1 m-re és lehetőleg az oldalfények felett 1 m-re helyezkedik el.

2.8.14 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító karaván előtt haladó géphajó (3.33 cikk 2. pont):

Csúcsával lefelé álló vörös kúp és a 3.29 cikk 1. pontjában előírt henger.

2.8.15 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító karaván előtt haladó kisegítő géphajó (3.15 cikk 4. pont):

Közepesen erős vörös fény, amely a horizont azonos ívén látható, mint a 3.09 cikk 2. pontjában előírt árbocfények és amely fények közül a legalsó alatt kb. 1 m-re és lehetőleg az oldalfények felett 1 m távolságra helyezkedik el.

2.8.16 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító karaván előtt haladó kisegítő géphajó (3.33 cikk 2. pont):

Csúcsával lefelé álló vörös kúp és a 3.29 cikk 1. pontjában előírt henger.

2.8.17 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító tolt karaván (3.14 cikk 3. pont):

A tolóhajó a 3.10 cikk 1. c) pontjában előírt fényeken kívül köteles a farrészén egy-egy szokásos kék fényt viselni, a 3.10 cikk 1. a) pontjában előírt fényeket viselő hajó pedig ezen kívül köteles egy szokásos kék fényt viselni, mely a horizont azonos ívén látható, mint az árbocfények.

2.8.18 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító tolt karaván (3.32 cikk 3. pont):

A csúcsával lefelé álló kék kúp a tolóhajón és csúcsával lefelé álló kék kúp a karaván orr-részén.

2.8.19 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító tolt karaván (3.15 cikk 3. pont):

A tolóhajó a 3.10 cikk 1. c) pontjában előírt fényeken kívül a farrészen köteles egy közepesen erős vörös fényt viselni a 3.10 cikk 1. a) pontjában említett fényeket viselő hajó pedig ezeken kívül köteles egy közepesen erős vörös fényt is viselni, amely a horizont azonos ívén látható, mint az árbocfények.

2.8.20 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító tolt karaván (3.33 cikk 3. pont):

Csúcsával lefelé álló vörös kúp a tolóhajón és csúcsával lefelé álló vörös kúp a karaván orr-részen.

2.9 *Komp*

2.9.1 Nem szabadon közlekedő komp (3.16 cikk 1. pont):

Közepesen erős zöld fény, közepesen erős fehér fény felett, amelyek minden oldalról láthatók.

2.9.2 Nem szabadon közlekedő komp (3.34 cikk 1. pont):

Zöld gömb.

2.9.3 Szabadon közlekedő komp (3.16 cikk 3. pont):

Közepesen erős zöld fény, közepesen erős fehér fény felett, amelyek minden oldalról láthatók, oldalfények, farfény.

2.9.4 Szabadon közlekedő komp (3.34 cikk 1. pont):

Zöld gömb.

2.9.5 Szabadon közlekedő és elsőbbséget élvező komp (3.16 cikk 3. pont):

Két, egymás felett elhelyezkedő közepesen erős zöld fény, közepesen erős fehér fény felett, amelyek minden oldalról láthatók, oldalfények, farfény.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.10 *Műveletképességét veszített hajó*

2.10.1 (3.18 cikk 1. pont), kiegészítő jelzés:

lengetett vörös fény; kishajókon ez a fény fehér is lehet.

2.10.2 (3.35 cikk 1. pont), kiegészítő jelzés:

lengetett vörös lobogó.

2.11 *Úszóanyagok köteléke és úszómű*

2.11.1 (3.19 cikk):

Elegendő számú, minden oldalról látható, közepesen erős fehér fény.

Nincs kiegészítő jelzés.

2.12 *Áthaladási elsőbbséget élvező hajó*

Nincs kiegészítő jelzés

2.12 .1 (3.36 cikk) kiegészítő jelzés:

vörös lengő.

3. *Vesztglési jelzések*

3.1 *Általános rendelkezések*

3.1.1 Magányos, vagy karavánban, nyílt helyen, horgonyon veszteglő hajó (3.20 cikk 1. pont):

Szokásos, minden oldalról látható fehér fény a hajó mellső részén.

3.1.2 Magányos, vagy karavánban, nyílt helyen, horgonyon veszteglő géphajó (3.36-bis cikk 1. pont):

Fekete gömb a hajó mellső részén.

3.1.3 Nyílt helyen veszteglő tolt karaván (3.20 cikk 2. pont):

Két szokásos fehér fény, az egyik a tolóhajón, a második a karaván mellső részén elhelyezve.

3.1.4 Nyílt helyen veszteglő tolt karaván (3.36-bis cikk 1. pont):

Fekete gömb a tolóhajón.

3.1.5 Nyílt helyen veszteglő kishajó (3.20 cikk 3. pont):

Szokásos, minden oldalról látható fehér fény.

3.1.6 Karaván hajón szállítható bárkája a tolóhajó nélkül, kishajó, gépnélküli kishajó (3.36-bis cikk 1. pont):

Nincs kiegészítő jelzés.

3.2 *Veszélyes árukat szállító hajó*

3.2.1 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító magányos hajó (3.21 cikk):

Szokásos kék fény a farrészen és szokásos fehér fény az orr-részen.

3.2.2 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító magányos hajó (3.37 cikk 1. pont):

Csúcsával lefelé fordított kék kúp.

3.2.3 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító magányos hajó (3.22 cikk):

Szokásos fehér fény és szokásos vörös fény az orr-részen.;

3.2.4 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító magányos hajó (3.38 cikk 1. pont):

Csúcsával lefelé fordított vörös kúp az orr-részen;

Szokásos fehér fény és szokásos vörös fény az orr-részen (géphajó).

Fekete gömb és csúcsával lefelé fordított vörös kúp az orr-részen (géphajó).

3.2.5 A 9. Mellékletben felsorolt gyúlékony anyagokat szállító hajókat tartalmazó összecsatolt hajócsoport (3.21 cikk):

Szokásos fehér fény a hajó mellső részén és szokásos kék fény a hajó farrészén, a hajóút felőli oldalon.

3.2.6 A 9. Mellékletben felsorolt gyúlékony anyagokat szállító hajókat tartalmazó összecsatolt hajócsoport (3.37 cikk 1. pont):

Csúcsával lefelé fordított kék kúp a hajóút felőli oldalon.

3.2.7 A 10. Mellékletben felsorolt robbanóanyagokat szállító hajókat tartalmazó összecsatolt hajócsoport (3.22 cikk):

Szokásos fehér fény alatt szokásos vörös fény a hajó mellső részén a hajóút felőli oldalon.

3.2.8 A 10. Mellékletben felsorolt robbanóanyagokat szállító hajókat tartalmazó összecsatolt hajócsoport (3.38 cikk 2. pont):

Csúcsával lefelé fordított vörös kúp a hajóút felőli oldalon.

3.2.9 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító tolt karaván (3.21 cikk):

Szokásos fehér fény és szokásos kék fény a tolóhajó farrészén, és ugyanilyen fények a karaván mellső részén.

3.2.10 A 9. Melléklet szerinti gyúlékony anyagot szállító tolt karaván (3.37 cikk 2. pont):

Csúcsával lefelé fordított kék kúp és fekete gömb a tolóhajó farrészén és csúcsával lefelé fordított kék kúp a karaván mellső részén.

3.2.11 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító tolt karaván (3.22 cikk):

Szokásos fehér, alatta vörös fény a tolóhajó farrészén, és ugyanilyen fények a karaván mellső részén.

3.2.12 A 10. Melléklet szerinti robbanóanyagot szállító tolt karaván (3.38 cikk 2. pont):

Csúcsával lefelé fordított vörös kúp és fekete gömb a tolóhajó farrészén és csúcsával lefelé fordított vörös kúp a karaván mellső részén.

3.3 *Komp*

3.3.1 A nem szabadon közlekedő, kikötőhelyen veszteglő komp (3.23 cikk 1. pont):

Közepesen erős zöld fény közepesen erős fehér fény felett, amelyek minden oldalról láthatók.

Nincs kiegészítő jelzés.

3.3.2 Szabadon közlekedő üzemben levő, és kikötőhelyen veszteglő komp (3.23 cikk 2. pont):

Közepesen erős zöld fény közepesen erős fehér fény felett, amelyek minden oldalról láthatók; rövid időtartamú veszteglés alatt az oldalfények és farfény.

Nincs kiegészítő jelzés.

3.4 *Úszóanyagok köteléke és úszó munkagép*

3.4.1 (3.25 cikk):

Elegendő számú, minden oldalról látható szokásos fehér fény.

Nincs kiegészítő jelzés.

3.5 *Haláshajó hajózást veszélyeztető hálói és egyéb halászfelszerelései*

3.5.1 (3.26 cikk):

Elegendő számú, minden oldalról szokásos fehér fény.

3.5.1 (3.26 cikk):

Elegendő számú sárga úszó vagy zászló.

3.6 *Munkát végző úszó munkagép és zátonyon fennakadt vagy elsüllyedt hajó*

3.6.1 Veszteglő, munkát végző úszó munkagép, és munkát végző hajó (3.27 cikk 1. pont):

Amelyik oldalon a hajózás szabad, két szokásos, vagy közepesen erős, minden oldalról látható zöld fény egymás felett; azon az oldalon, ahol a hajózás tilos, egy szokásos vagy közepesen erős, minden oldalról látható vörös fény.

3.6.2 Veszteglő, munkát végző úszó munkagép és munkát végző hajó (3.41 cikk 1—2. pont):

Amelyik oldalon a hajózás szabad, két zöld kettőskúp egymás felett, azon az oldalon, amelyiken a hajózás tilos, egy vörös gömb, vagy:

Amelyik oldalon szabad a hajózás, az E.1 szabad az elhaladás (7. Melléklet) jelzőtábla, azon az oldalon, amelyiken tilos a hajózás, az A.1 (7. Melléklet) tilos az elhaladás jelzőtábla.

3.6.3 Hullámvész elleni védelemre szoruló, munkát végző hajó és úszó munkagép (3.27 cikk 1. pont), továbbá zátonyon fennakadt vagy elsüllyedt hajó (3.27 cikk 2. pont):

3.6.4 Hullámvész elleni védelemre szoruló, munkát végző hajó és úszó munkagép (3.41 cikk 1. pont), továbbá zátonyon fennakadt vagy elsüllyedt hajó (3.41 cikk 4. pont):

Amelyik oldalon a hajózás szabad szokásos, vagy közepesen erős vörös fény szokásos, vagy közepesen erős fehér fény felett, amelyek mindegyike minden oldalról látható, azon az oldalon amelyiken a hajózás nem szabad szokásos, vagy közepesen erős, minden oldalról látható vörös fény.

Amelyik oldalon vagy oldalakon a hajózás szabad vörös-fehér lobogó vagy tábla, melynek felső része vörös és az alsó fehér színű, azon az oldalon, amelyiken a hajózás nem szabad, vörös lobogó vagy tábla.

3.7 A hajózást veszélyeztető horgonyok jelzése

3.7.1 Horgonyon veszteglő hajó, úszóanyagok köteléke, vagy úszó munkagép (3.28 cikk 1—2. pont):

Két, minden oldalról látható szokásos fehér fény, továbbá szokásos fehér fényt viselő úszó, radarreflektorral.

3.7.2 Horgonyon veszteglő hajó, úszóanyagok köteléke, vagy úszó munkagép (3.42 cikk):

Sárga úszó radarreflektorral.

3.7.3 Munkát végző úszó munkagép (3.27 cikk 1. pont és 3.28 cikk 2. pont):

3.7.4 Munkát végző úszó munkagép (3.41 cikk 1. pont és 3.42 cikk):

4. Különleges jelzések

4.1 *A hajóra lépést tiltó jelzés* (3.43 cikk):

4.2 *A dohányzást és a nyílt láng használatát tiltó jelzés* (3.44 cikk):

4.3 *A folyamfelügyeleti és tűzoltó hajó kiegészítő jelzése* (3.45 cikk):

A szolgálat ellátásakor szokásos, minden oldalról látható villogó kék fény.

Nappal fehér színű, közepén kékkel keretezett fehér színű rombuszt ábrázoló lengő egészíti ki a kék fényt.

4.4 *Veszélyjelzés* (3.46 cikk):

A segítséget kérő, veszélyben levő hajó a következő jelzéseket alkalmazhatja:

- a)* körben mozgatott zászlót/lobogót, vagy más megfelelő tárgyat;
- b)* lobogót, alatta vagy felette elhelyezett gömbbel vagy hasonló tárggyal;
- c)* körben mozgatott fényt;
- d)* rövid időközönként vörös csillagrakétákat, illetve rakétákat vagy lövedékeket;
- e)* a morzeábécé szerinti ...— — —... (SOS) jelek együtteséből álló fényjelzést;
- f)* kátrány, olaj stb. égetésével keletkező lángot;
- g)* vörös színű ejtőernyős rakétát vagy kézilámpát;
- h)* kinyújtott karok felülről lefelé történő (repülést utánozó) lassú mozgását.

4.5 A melléállást tiltó jelzés (3.47 cikk):

4.6 A hullámvész elleni védelemre szoruló hajó kiegészítő jelzése (3.48 cikk 1. pont):

Szokásos vörös fény szokásos fehér fény felett, vagy közepesen erős vörös fény közepesen erős fehér fény felett elhelyezve, melyek minden oldalról láthatók.

Vörös és fehér zászló, vagy tábla, vagy két zászló vagy két tábla, melyek közül a felső vörös, az alsó pedig fehér.

4.7 A menetben levő, víziúton munkát végző hajó kiegészítő jelzése (3.49 cikk):

Közepesen erős vagy szokásos, villogó, minden oldalról látható sárga fény.

4. Melléklet

Hajózási jelzőfények színe

1. A hajózási jelzőfények színe kék, zöld, fehér, sárga, vörös lehet.
A fények ötszínű rendszert képeznek. A rendszerben a megengedett kromatikai határokat az egyes színekre vonatkozóan a Nemzetközi Fénytechnikai Bizottság 1975. évi „Fényjelzések színei” című (ILC, IL 2.2/TC—1.6. sz.) kiadványában közzétett hivatalos ajánlásokban foglaltak határozzák meg.
2. A Szabályzatban alkalmazott hajózási jelzőfények kromatikus tartományai az ILC által meghatározott határok között vannak, de egyes színeknél szűkítettek. A tartományokat az 1. Táblázatban a színhatárokat jelölő vonalak metszéspontjainak x, y koordinátáit kifejező számértékét tüntetik fel. Az 1. ábra a tartományokat grafikusan ábrázolja.
3. A 1. Táblázatban meghatározott kromatikus tartományok a fényforrás által kibocsátott fény színére vonatkoznak.
4. Az alkalmazott ILC-ajánlások (1975) tekintetében, a választott színhatárok kompromisszumot jelentenek a fényjelzés különböző viszonyok közötti felismerhetősége, láthatósága, a berendezések, különösen a fényforrás és a fénykibocsátó anyag tényleges gyártási tűrése és a fényjelzés, illetve egyéb, a jelzési rendszerhez tartozó vagy nem tartozó színes fények egymáshoz való viszonya között.
A Szabályzatban foglalt színhatárok kiválasztása az alábbi okokból történt:

Kék:

Az ILC a kék színű fényjelzés vonatkozásában csak az általános tartományt jelöli meg. Mivel a szűkített tartomány a szín felismerhetőségét nagyobb valószínűséggel biztosítja, ez a tartomány részesült előnyben.

Zöld:

A zöld és kék, a zöld és fehér, valamint a zöld és sárga fényjel nagyobb valószínűségű felismerhetőségének érdekében az ILC-ajánlások szerinti korlátozott határokra esett a választás.

Fehér:

A villamos fény vonatkozásában a fehér színt sárga szín irányában, általában az $x=0,500$ értékben kell korlátozni. A nem villamos fény, pl. a petróleumlámpa esetében megengedhető határ $x=0,525$ -ig való eltolása, amint ezt az 1. ábrán az ILC színdiagramján a szaggatott vonalak feltüntetik. A fehér szín kék felőli határának a kék irányába való eltolására nincs szükség, amint ez az érvényes ILC-ajánlásokban szerepel, mivel hajózási jelzőfényként ez idő szerint xenonlámpát nem alkalmaznak.

Sárga:

A sárga és a fehér fény jelzésre való alkalmazása különleges figyelmet igényel. A fehér és sárga fényjel felismerhetősége érdekében biztosítani kell az $x=0,050$ nagyságrendű megfelelő kromatikus elhatárolást. Fehér színű fényjelként petróleumlámpa alkalmazásakor a sárga szín határait a fehér szín felé $x=0,575$ értékben kell korlátozni.

Vörös:

A vörös színű fény választott tartománya kompromisszumot jelent a nagy valószínűségű felismerhetőség korlátozott szektora és a vörös és zöld tekintetében színtévesztő személyekre vonatkozó korlátozott tartomány között, amint ez az érvényben lévő ILC-ajánlásokban szerepel.

1. Táblázat

Színhatárokat jelző vonalak metszéspontjainak x, y koordinátái

1. ábra

ILC színdiagram a színes jelzőfényekhez tartozó határvonalakkal ³²

5. Melléklet

Hajózási jelzőfények fényereje és láthatósága

1. A hajózási jelzőfények fényerejük szerint három csoportba sorolhatók:

szokásos fény,

³² Ld 1993. MK 133. szám 7704. oldal.

közepesen erős fény,
erős fény.

2. A színes fényt általában fehér fényforrás és színes színszűrő segítségével hozzák létre. A fények megszabott kromatikus tartományait a 4. Melléklet tartalmazza.

A színes szűrő szelektív szűrő, ezért a színes szűrő fényátbocsátási tényezője a ráeső fénysugár, azaz a fényforrás spektrális összetételétől függ. A gyakorlatban a következő teljes fényátbocsátási tényezőket alkalmazzák a színszűrőknél:

vörös vagy zöld: $t = 0,10—0,20$

sárga: $t = 0,40—0,60$

kék: $t > 0,02$

3. A hajózási jelzőfények fényerejének határértékeit az 1. Táblázat tartalmazza. Valamennyi megadott érték az „I o ” fotometrikus fényerő 75%-ának megfelelő, üzemi körülmények között alkalmazott „I B ” fényerő értéke:

$$I B = 0,75 \times I o$$

A 0,75 együttható a fényforrás tartós használata eredményeként beálló fényerőcsökkenés és a fényforrás, valamint az optikai rendszer bizonyos fokú elszennyeződésének hatását veszi figyelembe.

Az 1. Táblázatban megadott értékek érvényesek valamennyi irányban, vízszintes fokális síkban, a fényjelzés hasznos látószög tartományában. A vízszintes fokális síkhoz viszonyított 7,5°-os függőleges dőlés mellett a fényerő nem lehet kevesebb a vízszintes fokális síkban nyert fényerő 5%-ánál.

4. Az üzemi körülmények között használatos, candelában kifejezett „I B ” fényerő és a kilométerben megadott „t” láthatósági távolság összefüggését éjszakai viszonyok között a következő egyenlet fejezi ki:

$$I B = 0,2 \times t^2 \times q — t ,$$

ahol: a 0,2 tényező az éjszakai viszonyok között a 0,2 mikrolux értékben nemzetközileg egyeztetett érzékelési határnak és a „t” érték méterről kilométerbe való átszámításának felel meg, a „q” pedig a légkörben egy kilométerre vonatkoztatott fényterjedési tényező.

A hajózási jelzőfények láthatósági távolsága meghatározásához $q=0,76$ értéket kell felvenni, amely 14,3 kilométer látótávolság meteorológiai viszonyainak felel meg. A fenti egyenlet értelmében és az 1. Táblázatban megadott fényerő függvényében a láthatósági távolságot a következőképpen kell meghatározni:

1. Táblázat

Az üzemi körülmények között használatos „I B ” fényerő és a hajózási jelzőfények „t” láthatósági távolsága

[— a Szabályzatban 5. Mellékletének 1. Táblázatában a kék színű fény sora helyesen a következő:

kék ³ 1 * ³ 1.8 ** — — — —] ³³

6. Melléklet

Hangjelzések

I. A jelzések hangzása

A belvízi hajón alkalmazott gépi működtetésű hangjelző készüléknek az alábbi jellemzőkkel rendelkező hangjeleket kell adnia:

1. Frekvencia

- a) a géphajó által leadott hangjel alapfrekvenciája — a b) pontban megjelölt kishajó kivételével — 200 Hz 20% eltérés mellett;
- b) a gépnélküli hajónál és az olyan kishajónál, amely nincs felszerelve nagyhajó vontatására, a hangjelzés alapfrekvenciájának meg kell haladnia a 350 Hz-et;
- c) a korlátozott látási viszonyok között radarral közlekedő hajó által adott háromtónusú hangjelzésnél az alapfrekvenciának 165—297 Hz között kell lennie, a legmagasabb és legalacsonyabb hang között legalább 2 teljes hangköz távolsággal.

2. Hangnyomásszint

Az alább megadott hangnyomásszinteket a hangtölcsér nyílásának középpontja előtt 1 m távolságban kell mérni vagy meghatározni és a méréseket lehetőleg nyílt környezetben kell végezni.

- a) a géphajók esetében — a b) pontban megjelölt kishajó kivételével — a súlyozott hangnyomásszint 120—140 dB (A) legyen;
- b) az olyan gépnélküli hajó és kishajó esetében, amely nincs felszerelve nagyhajó vontatására, a súlyozott hangnyomásszint 100—125 dB (A) legyen;
- c) a korlátozott látási viszonyok között radarral közlekedő hajó által adott háromtónusú hangjel esetében az egyes hangok súlyozott hangnyomásszintje 120—140 dB (A) legyen.

II. Hangnyomásszint ellenőrzése

³³ A Magyar Közlöny 1993. évi 146. számában megjelent helyesbítésnek megfelelő szöveg.

A hangnyomásszintet az illetékes hatóság a Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság (IEC. 179) szabványának megfelelő hangnyomásmérő, vagy az IEC által szabványosított szokásos hangnyomásmérő (IEC 123) segítségével ellenőrzi.

III. Hajó hangjelzései

A harangütéstől és a háromtónusú hangjelektől eltérő hangjelzéseknek a következő jellemzőkkel rendelkező egy vagy több egymást követő hang leadásából kell állniuk:

- rövid hang: kb. 1 másodpercig tartó hang,
- hosszú hang: kb. 4 másodpercig tartó hang.

A két egymást követő hang közötti időtartam kb. 1 másodperc. A nagyon rövid hangok sorozata — legalább hat, egyenként 1/4 másodperc időtartamú, 1/4 másodperc időtartamú szünettel elválasztott hangból álló sorozat.

A) Általános jelzések

- 1 hosszú hang : „Figyelem"
- 1 rövid hang : „Jobbra tartok"
- 2 rövid hang : „Balra tartok"
- — 3 rövid hang : „Gépi hajtó berendezésem hátramenetben működik"
- — — 4 rövid hang : „Műveletképtelen vagyok"
- Nagyon rövid hangsorozat : „Összeütközés közvetlen veszélye áll fenn"
- — ... Ismételt hosszú hangok : „Veszélyjelzés"
- : Harangütések „Veszélyjelzés" (4.01 cikk 4. pont)

B) Találkozás jelzései

Első eset

- 1 rövid hang a hegymenetben haladó hajóról
„A hajó bal oldala felől kívánok elhaladni" -- (6.04 cikk 4. pont)
- 1 rövid hang a völgymenetben haladó hajóról
„Egyetértek, haladjon el a hajó bal oldala felől" -- (6.04 cikk 5. pont)
- 2 rövid hang a völgymenetben haladó hajóról
„Nem értek egyet, haladjon el a hajó jobb oldala felől" -- (6.05 cikk 2. pont)
- 2 rövid hang a hegymenetben haladó hajóról
„Egyetértek, a hajó jobb oldala felől fogok elhaladni" -- (6.05 cikk 3. pont)

Második eset

- 2 rövid hang a hegymenetben haladó hajóról
„A hajó jobb oldala felől kívánok elhaladni" -- (6.04 cikk 4. pont)
- 2 rövid hang a völgymenetben haladó hajóról
„Egyetértek, haladjon el a hajó jobb oldala felől" -- (6.04 cikk 5. pont)

— 1 rövid hang a völgymenetben haladó hajóról
„Nem értek egyet, haladjon el a hajó bal oldala felől" -- (6.05 cikk 2. pont)

— 1 rövid hang a hegymenetben haladó hajóról
„Egyetértek, a hajó bal oldala felől fogok elhaladni" -- (6.05 cikk 3. pont)

C) Előzés jelzései

Első eset

—— — 2 hosszú hang és ezt követően 2 rövid hang az előzést végrehajtó hajóról

„Az előzést hajójának bal oldala felől kívánom végrehajtani" -- (6.10 cikk 4. pont)

— 1 rövid hang az előzőtt hajóról

„Egyetértek, az előzést a hajóm bal oldala felől hajtsa végre" -- (6.10 cikk 5. pont)

—— 2 rövid hang az előzőtt hajóról

„Nem értek egyet, az előzést a hajóm jobb oldala felől hajtsa végre" -- (6.10 cikk 6. pont)

— 1 rövid hang az előzést végrehajtó hajóról

„Egyetértek, az előzést a hajójának jobb oldala felől fogom végrehajtani" -- (6.10 cikk 6. pont)

Második eset

—— — 2 hosszú hang és ezt követően 1 rövid hang az előzést végrehajtó hajóról

„Az előzést a hajójának jobb oldala felől kívánom végrehajtani" -- (6.10 cikk 4. pont)

—— 2 rövid hang az előzőtt hajóról

„Egyetértek, az előzést a hajóm jobb oldala felől hajtsa végre" -- (6.10 cikk 5. pont)

— 1 rövid hang az előzőtt hajóról

„Nem értek egyet, az előzést a hajóm bal oldala felől hajtsa végre" -- (6.10 cikk 6. pont)

—— 2 rövid hang az előzést végrehajtó hajóról

„Egyetértek, az előzést a hajójának bal oldala felől fogom végrehajtani" -- (6.10 cikk 6. pont)

Az előzés nem lehetséges

—— — 5 rövid hang az előzőtt hajóról

„Engem nem lehet megelőzni" -- (6.10 cikk 7. pont)

D) A fordulás jelzései

—— — 1 hosszú hang és ezt követően 1 rövid hang
„Jobbra szándékozom fordulni" -- (6.13 cikk 2. pont)

—— — — 1 hosszú hang és ezt követően 2 rövid hang
„Balra szándékozom fordulni" -- (6.13 cikk 2. pont)

E. Kikötők és mellékágak: be- és kihajózás a hajóút keresztezésével

E.1. A kikötőkbe és mellékágakba való be- és kihajózás jelzései

—— ——— — 3 hosszú hang és ezt követően 1 rövid hang
„Jobbra szándékozom haladni" -- (6.16 cikk 2. pont)

—— ——— — — 3 hosszú hang és ezt követően 2 rövid hang
„Balra szándékozom haladni" -- (6.16 cikk 2. pont)

E.2. A kikötőkbe és mellékágakba való be- és kihajózás jelzései a hajóút keresztezésekor

—— ——— 3 hosszú hang
„Keresztezni szándékozom" -- (6.16 cikk 2. pont)

F) Korlátozott látási viszonyok között adott jelzések

a) radarral közlekedő hajók

háromtónusú hangjelzés a szükséges gyakorisággal ismételve
völgymenetben haladó hajó, a kishajó kivételével -- (6.32 cikk 4. a) pont)

—— 1 hosszú hang
hegymenetben haladó magányos hajó -- (6.32 cikk 5. a) pont)

—— — 2 hosszú hang
hegymenetben haladó karaván -- (6.32 cikk 5. a) pont)

b) radar nélkül közlekedő hajó

—— 1 hosszú hang legfeljebb 1 perces időközökkel ismételve
minden magányosan haladó hajó -- (6.33 cikk 2. pont)

—— — 2 hosszú hang legfeljebb 1 perces időközökkel ismételve
karaván -- (6.33 cikk 2. pont)

c) veszteglő hajó

1 harangkongatás legfeljebb 1 perces időközökkel ismételve
„A hajóút bal oldala felől vesztegelek" -- (6.31 cikk 1. a) pont)

2 harangkongatás legfeljebb 1 perces időközökkel ismételve
„A hajóút jobb oldala felől vesztegelek" -- (6.31 cikk 1. b) pont)

3 harangkongatás legfeljebb 1 perces időközökkel ismételve
„Meghatározatlan helyzetben veszteglek” -- (6.31 cikk, 1. c) pont)

G) Veszteglőhely elhagyását jelző hangjelzések

— 1 rövid hang

Ha a hajó jobbra tart -- (6.14 cikk)

— — 2 rövid hang

Ha a hajó balra tart -- (6.14 cikk)

7. Melléklet

Hajózást szabályozó jelzések a víziúton

1. A Melléklet I. részében megadott alapjelzések kiegészíthetők vagy pontosíthatók a II. Részben megadott kiegészítő jelzésekkel.

2. A táblákat külső éleik mentén keskeny fehér szegéllyel lehet ellátni.

I. Rész — Alapjelzések

A — Tiltó jelzések

A.1 Áthaladni tilos (általános jelzés) (6.08, 6.16, 6.22, 6.22-bis, 6.25, 6.26, 6.27 és 6.28-bis cikkek):

táblák,

vagy vörös fények,

vagy vörös lobogók.

Két tábla, két vörös fény vagy két lobogó egymás felett elhelyezve tartós áthaladási tilalmat jelez.

A.2 Előzni tilos (6.11 cikk):

A.3 Karavánnal haladó hajónak előzni tilos (6.11 cikk):

A.4 Találkozás és előzés tilos (6.08 cikk):

A.5 Veszteglés tilos (horgonyon vagy a parthoz kikötve) (7.02 cikk):

A.5.1 Tilos a veszteglés a méterben megadott szélességben (a jelzéstől számítva) (7.02 cikk):

A.6 ³⁴Tilos horgonyozni, horgonyt, kötelet, láncot vonszolni (6.18 és 7.03 cikk):

A.7 Tilos a parthoz kikötni (7.04 cikk):

A.8 ³⁵Megfordulni tilos (6.13 cikk):

A.9 Hullámozást kelteni tilos (6.20 cikk):

A.10 A jelzett területen kívül áthaladni tilos (a hídnyílás alatt és a duzzasztóművön áthaladásnál) (6.24 cikk):

A.11 ³⁶Az áthaladás tilos, de az induláshoz készüljön fel (6.26 és 6.28-bis cikk):

³⁴ Az ábra helyesbítve a Magyar Közlöny 1993. évi 146. számában.

³⁵ Az ábra helyesbítve a Magyar Közlöny 1993. évi 146. számában.

³⁶ Az ábra helyesbítve a Magyar Közlöny 1993. évi 146. számában.

A.12 Géphajó közlekedése tilos:

A.13 A sport- és kedvtelési célú hajó ³⁷közlekedése tilos:

A.14 A vízisízés tilos:

A.15 Vitorlánhajó közlekedése tilos:

A.16 Evezős hajóval közlekedni tilos:

A.17 Vitorlás deszkával közlekedni tilos:

A.18 Sport- és kedvtelési célú kishajóval nagy sebességgel ³⁸tilos közlekedni:

A.19 Hajó vízre bocsátása vagy partra húzása tilos:

B — Kötelező jelzések

B.1 A nyíllal jelzett irányban köteles haladni (6.12 cikk):

B.2

a) A hajóútnak a hajó bal oldala felé eső oldalára köteles hajózni és ott haladni (6.12 cikk):

³⁷ Ezzel a jelzéssel az illetékes hatóság a kishajó közlekedését is tilthatja.

³⁸ A nagy sebesség meghatározására lásd a B.6 táblát!

b) A hajóútnak a hajó jobb oldala felé eső oldalára köteles hajózni és ott haladni (6.12 cikk):

B.3

a) A hajóútnak a hajó bal oldala felé eső oldalán köteles haladni (6.12 cikk):

b) A hajóútnak a hajó jobb oldala felé eső oldalán köteles haladni (6.12 cikk):

B.4

a) A hajóútnak a hajó bal oldala felé eső oldalára köteles áthajózni (6.12 cikk):

b) A hajóútnak a hajó jobb oldala felé eső oldalára köteles áthajózni (6.12 cikk):

B.5 A Szabályzatban megállapított esetben köteles megállni (6.26 és 6.28 cikk):

B.6 A km/h-ban megadott sebességet túllépni tilos:

B.7 Köteles hangjelet adni:

B.8 Fokozott elővigyázat (6.08 cikk):

B.9 A főágba kihajózni vagy azt keresztezni abban az esetben szabad, ha a főágban közlekedő hajót nem kényszeríti sebessége és/vagy útiránya megváltoztatására (6.16 cikk):

a)

B.10 A főágban haladó hajónak szükség esetén meg kell változtatnia sebességét, és/vagy útirányát, hogy helyet biztosítson a kikötőből vagy mellékágból kihajózó hajónak:

B.11 a) Kötelező rádiótelefon-kapcsolatba lépni (4.04 cikk 4. pont):

b) Kötelező rádiótelefon-kapcsolatba lépni a jelzésen előírt URH csatornán (4.04 cikk 4. pont):

C — Korlátozás jelzései

C.1 A vízmélység korlátozott:

C.2 A vízszint feletti szabad magasság korlátozott:

C.3 Az átjáró vagy hajóút szélessége korlátozott:

C.4 Hajózási korlátozások, tudakozódjék:

C.5 A hajóút eltávolodik a jobb parttól (bal parttól), a jelzésen feltüntetett szám mutatja méterben azt a jelzéstől mért távolságot, amelyet a hajónak tartania szükséges:

Megjegyzés: A C.1, C.2 és C.3 jelzéseken számok is feltüntethetők, amelyek méterben megadják a vízmélységet, a vízszint feletti szabad magasságot, illetőleg a hajóút vagy átjáró szélességét.

D — Ajánló jelzések

D.1 — Ajánlott átjáró

a) mindkét irányban (6.25, 6.26 és 6.27 cikk):

b) csak a megadott irányban: az ellenkező irányban az áthaladás tilos (6.25, 6.26 és 6.27 cikk):

D.2 ³⁹Ajánlott a jelzett területen maradni (hídnyílás alatt és a duzzasztóművön áthaladásnál) (6.24 cikk):

D.3 Ajánlott a nyíl irányában,
vagy
az állandó fénytől a villogó fény irányában haladni:

E — Figyelmeztető jelzések

E.1 Az áthaladás engedélyezése:

— Általános jelzés — (6.08, 6.16, 6.26, 6.27 és 6.28-bis cikk):

— tábla,

— vagy zöld fények,

— vagy zöld lobogók

E.2 Légvezeték átfeszítés:

E.3 Duzzasztómű:

³⁹ Az ábra helyesbítve a Magyar Közlöny 1993. évi 146. számában.

E.4 a) Nem szabadon közlekedő komp:

b) Szabadon közlekedő komp:

E.5 Vesztegelni szabad (horgonyon vagy parthoz kikötve) (7.02 és 7.05 cikk):

E.5.1 Vesztegelni szabad a vízterületnek azon részén, amelynek a jelzéstől mért szélességét méterben a tábla tartalmazza (7.05 cikk):

E.5.2 Vesztegelni szabad a vízterületnek azon a részén, amely a jelzéstől — méterben feltüntetett — két távolság között található:

E.5.3 Az egymás mellé állítható hajók legnagyobb száma (7.05 cikk):

E.5.4 A személyzet nélküli hajó — kivéve a 3.37 vagy 3.38 cikk által nappal kék, illetve vörös kúp viselésére kötelezett hajó — veszteglőhelye:

E.5.5 A 3.37 cikk szerint nappal kék kúp viselésére kötelezett személyzet nélküli hajó veszteglőhelye:

E.5.6 A 3.38 cikk szerint nappal vörös kúp viselésére kötelezett, személyzet nélküli hajó veszteglőhelye:

E.5.7 A személyzetes hajó — kivéve a 3.37 vagy 3.38 cikk által nappal kék, illetve vörös kúp viselésére kötelezett hajó — veszteglőhelye:

E.5.8 A 3.37 cikk szerint nappal kék kúp viselésére kötelezett, személyzetes hajó veszteglőhelye:

E.5.9 A 3.38 cikk szerint nappal vörös kúp viselésére kötelezett, személyzetes hajó veszteglőhelye:

E.5.10 A személyzetes és személyzet nélküli hajó — kivéve a 3.37 vagy 3.38 cikk által nappal kék, illetve vörös kúp viselésére kötelezett hajó — veszteglőhelye:

E.5.11 A 3.37 cikk által nappal kék kúp viselésére kötelezett, személyzetes és személyzet nélküli hajó veszteglőhelye:

E.5.12 A 3.38 cikk által nappal vörös kúp viselésére kötelezett, személyzetes és személyzet nélküli hajó veszteglőhelye:

E.6 A horgonyzás, illetőleg horgony, kötél vagy lánc vonszolása megengedett (6.18 cikk):

E.7 A parthoz való kikötés megengedett (7.04 cikk):

E.7.1 Közlekedési eszközök be- és kirakodására kijelölt rakpartszakasz. (A várakozás megengedhető legnagyobb időtartamára vonatkozó információt fel lehet tüntetni a jelzés alatt elhelyezett tájékoztató táblán.):

E.8 Fordítóhely (6.13 és 7.02 cikk):

E.9 Az elért út azon víziút mellékágának tekintendő, amelyen a hajó halad (6.16. cikk):

a)

E.10 Az az út, amelyen a hajó halad, az elért víziút mellékútjának tekintendő (6.16 cikk):

E.11 Útiránytartási kötelezettség feloldása, korlátozás vége:

E.12 Figyelemfelhívó jelzések

Egy vagy két fehér fény:

a) állandó fény(ek) akadály: ha a szabályok úgy rendelkeznek, a megállás kötelező;

b) villogó fény(ek): az áthaladás engedélyezett.

E.13 Ivóvízvételzés helye:

E.14 Telefonállomás:

E.15 Géphajó közlekedése engedélyezett:

E.16 Sport- és kedvtelési célú hajó közlekedése ⁴⁰engedélyezett:

E.17 Vízisízés engedélyezett:

E.18 Vitorlášhajó közlekedése engedélyezett:

⁴⁰ Ezzel a jellel az illetékes hatóság a kishajó közlekedését is engedélyezheti.

E.19 Evezős hajó közlekedése engedélyezett:

E.20 Vitorlásdeszka közlekedése engedélyezett:

E.21 Sport- és kedvtelési célú kishajó nagy sebességgel ⁴¹történő közlekedése megengedett:

E.22 Hajó vízrebocsátása vagy partrahúzása megengedett:

E.23 A hajózási viszonyokra vonatkozó információ rádiótelefonon, a jelzésen megadott URH csatornán kapható:

II. Rész — Kiegészítő jelzések

Az alapjelzések (Melléklet I. Rész) a következő jelzésekkel egészíthetők ki:

1. Távolságot jelző tábla, amelytől a kötelezettség vagy az alapjelzéssel közölt rendkívüli körülmény érvénybe lép.

(A táblák az alapjelzés felett vannak elhelyezve.)
Pl.

1000 m-re megállás

1500 m-re nem szabadon közlekedő komp

2. Kiegészítő fényjelzés

Fehér világító nyíl, amely más fényekkel együtt alkalmazható.

⁴¹ A nagy sebesség meghatározására a B.6 tábla alkalmazható.

Pl.

a) zöld fénnnyel

megengedett a behajózás (a nyíl irányában levő medencébe)

b) vörös fénnnyel

tilos a behajózás (a nyíl irányában levő medencébe).

3. Azon szakasz irányát jelző nyilak, amely(ek)re az alapjelzés vonatkozik

(A nyilak nem feltétlenül fehér színűek, és elhelyezkedhetnek az alapjelzés mellett vagy alatt is.)

Pl.

4. Kiegészítő magyarázatot vagy utasítást jelző táblák

(A táblák az alapjel alatt helyezkednek el.)

Pl.

8. Melléklet

A. A hajóút széleit jelző, a víziúton elhelyezett jelek

A.1 A hajóút jobb oldala

Nappal: lehetőleg henger alakú, vörös bóják, illetve vörös úszók és karók.

Ha a bóják és az úszók alakja nem hengeres, henger alakú, vörös csúcsjelzés kötelező.

Éjszaka: vörös villanó fény.

Az A.1 jel a hajóút szélének jelzésére, valamint a hajóút irányának jelölésére szolgál; ez határolja a hajóút jobb oldalát és a víziút jobb oldalán levő veszélyes helyeket.

A.2 A hajóút bal oldala

Nappal: lehetőleg kúp alakú, zöld bóják, illetve zöld úszók és karók.

Ha a bóják és az úszók alakja nem kúpos, a kúp alakú, zöld csúcsjelzés kötelező.

Éjszaka: zöld villanó fény.

Az A.2 jel a hajóút szélének jelzésére, valamint a hajóút irányának jelölésére szolgál; ez határolja a hajóút bal oldalát és a víziút bal oldalán levő veszélyes helyeket.

A.3 A hajóút szétágazása

Nappal: lehetőleg gömb alakú, vízszintes vörös és zöld csíkozással ellátott bóják, illetve függőleges vörös és zöld csíkozással ellátott úszók és karók.

A vörös és zöld vízszintes csíkozású gömb alakú csúcsjelzés az úszóknál és bójáknál kötelező, ha azok alakja nem gömb alakú.

Éjszaka: fehér villanó fény.

Az A.3 jel a hajóút szétágazásának vagy összfolysának jelzésére szolgál. Ez a jel a hajóútban mindkét oldalról kikerülhető hajózási akadályt is határolja.

A.4 (tárgytalan.)

A.5 A hajóút jobb oldalát a veszteglőhelytől elhatároló, jobb oldali világító bója (7.05 cikk)

A.6 A hajóút bal oldalát a veszteglőhelytől elhatároló, bal oldali világító bója (7.05 cikk)

B. A hajóút helyzetét jelző parton elhelyezett jelek

B.1. A jobb parton

Nappal: négyzet alakú, vízszintesen álló vörös, alul-fölül fehér szegélyű tábla.

Éjszaka: vörös villanó fény (parti fény).

A B.1 jel a hajóút parthoz viszonyított megközelítő irányának jelzésére szolgál és a hajóúton elhelyezett jelekkel együtt határolja a hajóutat, ahol az a folyó jobb partjához közelít, valamint iránytartási jelként is alkalmazható.

B.2 A bal parton

Nappal: négyzet alakú tábla (vízszintes átlóval), amelynek felső fele zöld, az alsó fehér színű.

Éjszaka: zöld villanó fény (parti fény).

A B.2 jel a hajóút parthoz viszonyított megközelítő irányának jelzésére szolgál és a hajóúton elhelyezett jelekkel együtt határolja a hajóutat ott, ahol az a folyó bal partjához közelít, valamint iránytartási jelként is alkalmazható.

Pl.

A hajóútnak a folyó egyik partjától a másikra történő átmenetét külön jel segítségével lehet jelezni.

B.3 *A jobb parton*

Nappal: négyzet alakú, vízszintesen álló sárga tábla, közepén függőleges fekete sávval.

Éjszaka: sárga fény (megengedhető korlátozott íven látható fény is) kettős felvillanással.

A B.3 jel az átmenet kezdetének és végének jelzésére szolgál.

B.4 ⁴²*A bal parton*

Nappal: négyzet alakú sárga tábla, közepén függőleges fekete sávval.

Éjszaka: sárga fény (megengedhető korlátozott íven látható fény is) egyes felvillanással.

A B.4 jel az átmenet kezdetének és végének jelzésére szolgál.

Pl.

feltakaró jelekkel

Ha a víziút hosszabb átmenetének tengelyét jelezni kell, feltakaró jelek — két, egymás mögött elhelyezett egyforma B.3 vagy B.4 jel, ahol az elülső jelzés alacsonyabban van elhelyezve, mint a hátsó — is használhatók; a jeleket összekötő vonal jelöli ki az átmenet tengelyét.

B.5 *Jobb parti vonalas feltakaró jel*

Nappal: két B.3 jel (első és hátsó)

első

⁴² Az ábra helyesbítve a Magyar Közlöny 1993. évi 146. számában.

hátsó

Éjszaka: sárga fények. Az első fény villanó, a hátsó fény állandó

B.6 Bal parti vonalas feltakaró jel

Nappal: két B.4 jel (első és hátsó)

Éjszaka: sárga fények. Az első fény villanó, a hátsó fény állandó.

C. A veszélyes helyeket és hajózási akadályokat határoló jelek

A parton elhelyezett jelek

C.1 A veszélyes pontokat határoló jobbparti jel

Nappal: háromszögletű, csúcsával lefelé álló fehér, vörös sávval keretezett tábla.

A tábla a veszélyes pontok határolására, a mederbe benyúló műtárgyak (pl. gát, szorítógát) jelölésére kisegítő jelként szolgál, valamint a magas vízállás idején előtött parti sarkantyúk határolására is használható.

C.2 A veszélyes pontokat határoló balparti jel

Nappal: háromszögletű, csúcsával felfelé álló fehér, zöld sávval keretezett tábla.

A tábla veszélyes pontok határolására, mederbe benyúló műtárgyak (pl. gát, szorítógát) jelölésére kisegítő jelként szolgál, valamint a magas vízállás idején előtött parti sarkantyúk határolására is használható.

C.3 Középső parti jel — ha az áthaladás mindkét oldalról lehetséges

Nappal: két háromszögletű egymás felett, egymással szemben álló, fehér tábla.

A felsőt vörös, az alsót zöld sáv keretezi.

Éjszaka: fehér villanó fény (parti fény)

A C.3 jelet a sziget végén (ahol a sziget a medret két ágra osztja), valamint a csatorna és hajózható mellékfolyó torkolatának partján kell kihelyezni.

D. A radarhajózás kiegészítő jelei

D.1 A hídlábak jelölésének jelei

1. A hídlábak jelölésére a radarreflektorral ellátott (a hídlábtól s folyásirány szerint alul és felül elhelyezett) A.1 és A.2 bóják használhatók.
2. A hídlábon kihelyezett, radarreflektorral ellátott konzol.

D.2 Villamos vezeték, átfeszítés jelölése

1. Villamos vezeték átfeszítés — szükség esetén — (a villamos vezetéket a radarképernyőn pontsorként megjelenítő) radarreflektorokkal jelölhető
2. A villamos vezeték átfeszítése szükség esetén a mindkét part mellett párosával kihelyezett sárga bójákön levő radarreflektorokkal is jelölhető. (A kettős bóják a radarképernyőn két egymás mellett megjelenő pontot mutatnak.)

9. Melléklet

Gyúlékony anyagok

Gyúlékony anyagok, amelyek szállításakor a hajó a 3.14 és 3.21, illetőleg a 3.32 és 3.37 cikk által előírt jelzéseket köteles viselni, a következők:

1. Folyékony tüzelőanyag — a szénhidrogén és az olyan folyékony tüzelő anyag, amelynek gyulladáspontja 760 mm higanyoszlop nyomásnál 100 °C vagy annál alacsonyabb.

(Nem tekinthető gyúlékony anyagnak:

- a) folyékony tüzelőanyag vízzel alkotott keveréke;
- b) a legfeljebb 200 liter mennyiségű és darabárúként szállított folyékony tüzelőanyag;
- c) a hajó fő- és segédgépeinek tüzelő-(üzem)anyaga, ha azt az erre a célra szolgáló különleges tartályban tárolják.)

2. Szénkéneg, kénéter, kollódium és vörösen füstölgő salétromsav, ha azt a következőket meghaladó mennyiségben szállítják:

— szénkénegnél — 2 kg,

— kénéter, kollódium és vörösen füstölgő salétromsav — 10 kg.

10. Melléklet

Robbanóanyagok

Robbanóanyagok, amelyek szállításakor a hajó a 3.15 és 3.22, illetőleg a 3.33 és 3.38 cikk által előírt jelzéseket köteles viselni a következők:

1. Robbanóanyagok és tárgyak, ha azok bruttó tömege az 5 kg-ot meghaladja.
2. Robbanóanyagokkal töltött tárgyak, ha azok bruttó tömege a 15 kg-ot meghaladja.
Kézi lőfegyverek töltényhüvelyei lövedékkel és a töltények, ha azok bruttó tömege a 100 kg-ot meghaladja.
3. Gyújtótöltetek, tűzijátékszerek és hasonló rakományok, a biztonsági gyufák kivételével, ha azok bruttó tömege a 15 kg-ot meghaladja.
Lassú égésű gyújtózsínórok, ha azok bruttó tömege a 100 kg-ot meghaladja.
4. Az 1., 2. és 3. pontban felsorolt rakományok különféle módon kombinálva, ha

$$p_1 / P_1 + p_2 / P_2 + \dots p_n / P_n > 1$$

ahol

$p_1, p_2, \dots, p_n$ — az egyes rakományok bruttó tömege és

$P_1, P_2, \dots, P_n$ — az 1., 2. és 3. pontban foglalt egyes bruttó tömegek.

5. Folyékony vagy nyomás alatt oldott ammónia, ha azt tartályhajóban (ömlesztve) szállítják.

11. Melléklet

A hajóutat érintő munka, kísérlet engedélyezése

A 9.12 cikkben előírt engedélyek iránti kérelmet
— a munka megkezdése előtt legalább 15 nappal,
— kísérlet esetén annak megkezdése előtt 30 nappal
kell benyújtani az illetékes hajózási hatósághoz.

1. A kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a munkát/kísérletet végző szervezet/személy nevét és címét, telefon-, telefax- és/vagy telexszámát,
- b) a tevékenység meghatározását, célját (pl. kotrás, mederfúrás, kábel- vagy csőfektetés, roncskiemelés, hídépítés, kutatás, kísérlet),
- c) a munkálatok pontos helyét (pl. fkm, azonosítási pont),
- d) a munkálatokban/kísérletben részt vevő úszó létesítmény(ek) megjelölését,
- e) a munkavégzés/kísérlet technológiáját, ütemezését — nap, illetve óra bontásban — és annak megjelölését, hogy a tevékenység szünetelése alatt milyen mértékben szabadítható fel a hajóút,
- f) az igényelt hajóforgalom-korlátozás megjelölését, vagy hajózási zárlat terjedelmét (pl. idő, terület),
- g) a munkálatok/kísérlet alatt a hajózás részére rendelkezésre álló hajóútméreteket (pl. szélesség, magasság, vízmélység, kanyarulati jellemzők),

h) ha a munkálatok/kísérlet azt szükségessé teszik, a vízi biztonsági és mentőszolgálatra vonatkozó adatokat.

2. A kérelemhez csatolni kell:

- a) az érintett vízterület vázlatrajzát (3000 m-es körön belüli vízterület esetében 1:10000, 500 m-es körön belül 1:5000 méretarányban), továbbá az érintett mederrész keresztszelvényeit,
- b) a munkával kapcsolatban megszerzett hatósági engedélyek (pl. vízjogi, bányaműszaki főfelügyelőségi) másolatát,
- c) a „Hajósoknak szóló hirdetmény” díjának befizetését igazoló csekkszelvényt.

3. A hajóutat érintő vagy annak közelében engedélyezett munkára, kísérletre vonatkozóan a hajózási hatóság engedélyt és/vagy „Hajósoknak szóló hirdetmény”-t ad ki, amely(ek) — eltérő rendelkezés hiányában — tárgyév december 31. napjáig érvényes(ek).

4. A munkát/kísérletet végzőnek az engedélyben vagy a „Hajósoknak szóló hirdetmény”-ben foglaltaktól történő esetleges eltérést (pl. a munka szünetelése, elhúzódása, az ütemezés, a jelzőeszköz, a hajóútméret változása) a hajózási hatóságnak haladéktalanul be kell jelentenie és kérni a hirdetmény módosítását. Az igényt legalább 15 nappal a módosítást megelőzően kell benyújtani. E határidőtől — indokolt és a hajózás biztonságát nem veszélyeztető esetben — a hajózási hatóság eltérést engedélyezhet.

12. Melléklet

Vízi rendezvények engedélyezése

1. A 9.13 cikkben említett engedély kiadása iránti kérelmet — eseményenként — a rendezvény megtartása előtt legalább 30 nappal kell az engedélyező hatósághoz benyújtani. A hatóság az engedély kiadása tárgyában 15 napon belül dönt.

2. Az illetékköteles kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) ⁴³a **rendező** szervezet/személy nevét és címét, telefon-, telefax- és/vagy telexszámát,
- b) a rendezvény megtartásának helyét és időpontját, valamint annak jellegét (pl. motoros, vitorlás, evezős, úszó- vagy lampionos vízisí bemutató),
- c) a rendezéssel megbízott személy nevét, személyi igazolványának számát, foglalkozását, lakcímét és telefonszámát,
- d) a rendezvényen részt vevő személyek és vízijárművek hozzávetőleges számát, azok típusát.

3. A kérelemhez csatolni kell:

- a) egy 1:10000 méretarányú helyszínrajzot arról a vízterületről, amelyen rendezvény megtartását tervezik,
- b) vízi sportversenyekhez a versenykiírás vagy versenyjövőhagyás egy példányát,
- c) a hajózási hatóság elvi hozzájárulását, ha a rendezvény hajóutat érint,
- d) a határőrség illetékes szervének hozzájárulását, ha a rendezvény határvizet érint.

⁴³ A Magyar Közlöny 1993. évi 146. számában megjelent helyesbítésnek megfelelő szöveg.

4. Ha a rendezvény hajóutat érint és ott jelzések (pl. jelzőtábla, bója) elhelyezése szükséges, ennek tervét a hajózási hatóságnak be kell mutatni. A jelek, jelzések elhelyezése és eltávolítása a kérelmező feladata.
5. A kérelmező a rendezvény megtartására adott rendőrhatalósági engedélyben előírt számú rendező- és mentőmotorosról köteles gondoskodni.
6. A kérelmező a hajóutat érintő rendezvény rendőrhatalósági engedélyét a hajózási hatóságnak — a kitűzött időpontot megelőzően legalább 15 nappal — bemutatni köteles. A rendezvényről a hajózási hatóság „Hajósoknak szóló hirdetmény” útján tájékoztatja az érdekelteket.
7. „Hajósoknak szóló hirdetmény” hiányában hajóútban vagy annak közelében rendezvény nem tartható.

13. Melléklet

Határvízen közlekedés vízijárművel és faúsztatás

1. A határvízen közlekedő vízijármű a nemzetközi víziutakon a hajóút széléig, egyéb határvízen — ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik — legfeljebb a határvonalig távolodhat el a magyar parttól.
2. A határvízen rendszeresen közlekedő kishajó és csónak
 - a) mindkét oldalát az orrtól, illetőleg a fartól számított 0,5 m hosszúságban és 0,15 m szélességben fehérre kell festeni. Az orr-részen, mindkét oldalon, fehér alapon fekete színnel, legalább 0,10 m nagyságú betűkkel, illetőleg számokkal kell feltüntetni — a nyilvántartásba vételre kötelezett vízijárművön annak nyilvántartási számát, — a nyilvántartásba vételre nem kötelezett vízijárművön a tulajdonos (üzemben tartó) nevét és telephelyét;
 - b) mindkét oldalán 0,15 ö 0,15 m méretű piros, fehér, zöld színű, egyenlő szélességű vízszintes sávokra osztott négyzetet kell felfesteni.
3. A határvízen nem rendszeresen közlekedő — nyilvántartásba vételre nem kötelezett — kishajó és csónak mindkét oldalán, az orr-részen a vízijármű alapszínétől elütő színnel, legalább 0,1 m nagyságú betűkkel, illetve számokkal, fel kell tüntetni a tulajdonos nevét és telep/lakhelyét.
4. A határvízen közlekedő kishajó és csónak telephelyét (kikötőhelyét) az illetékes hajózási hatóság, a határőrség illetékes szervével egyetértésben hagyja jóvá. Az ilyen telephelyen a vízijárművet partra vontatva/kikötve és lezárva kell tartani. Az evezős csónakot — a komáromi kikötőben álló hajók szolgálati csónakjainak kivételével — hajtóeszköz nélkül kell tárolni. (Ezt a rendelkezést a nagyhajó, úszómunkagép és úszómű tartozékát képező csónak(ok)ra abban az esetben kell alkalmazni, ha az(oka)t a parttal való összeköttetés céljából használják és őrizetlenül kötik ki a parthoz.)
5. Határvízen faúsztatás akkor engedélyezhető, ha ehhez a határőrség illetékes szerve hozzájárult.

14. Melléklet

Karavánra vonatkozó korlátozások

1. A hajókaraván megengedett legnagyobb mérete a Duna Rajka—Szap (1850,2—1811 fkm) közötti szakaszán a dunaremetei vízmércén mért vízállás függvényében

a) völgymenetben

— a vontatmány egy sorból állhat, szélessége legfeljebb 34 m, a 250 cm-nél alacsonyabb vízállásnál 23 m,

— a tolatmány legfeljebb 140 m hosszú és 34 m széles, a 250 cm-nél alacsonyabb vízállásnál 120 m hosszú és 23 m széles

lehet;

b) hegymenetben

— a vontatmány 3 soros lehet, ezek szélessége legfeljebb 12 m vagy két 23 m széles, a 250 cm-nél alacsonyabb vízállásnál két legfeljebb 23 m széles sorból állhat;

— a tolatmány legfeljebb 185 m hosszú és 12 m széles vagy 140 m hosszú és 23 m széles lehet; a 250 cm-nél alacsonyabb vízállásnál legfeljebb 120 m hosszú és 23 m széles lehet.

2. A hajókaraván megengedett legnagyobb mérete a Duna Szap—Gönyű (1811—1791 fkm) közötti szakaszán a gönyői vízmércén mért vízállás függvényében

A) a vontatott karaván mérete

a) völgymenetben: a vontató géphajó mellé kötve egy hajó, vontatva pedig egy, legfeljebb 46 m szélességű sor továbbítható. Ha a vízállás 100 cm-nél alacsonyabb, a vontatott sor szélessége legfeljebb 35 m, ha a vontatott sor két szélső hajója üres áruszállító hajó, szélessége 46 m lehet.

b) hegymenetben: a vontató géphajó mellé kötve egy hajó, vontatva egy oszlopban egymás után legfeljebb öt hajó, vagy két legfeljebb 23 m széles sor továbbítható. Üres áruszállító hajókból 3 sorban két-két egység továbbítható. 100 cm-nél alacsonyabb vízállásnál egy oszlopban legfeljebb négy hajó továbbítható. Egymás mellé kötött hajók két 23 m széles sorban rövid keresztkötéllel vontathatók;

B) a tolt karaván mérete

a) völgymenetben: a karaván hossza 140 m, szélessége 46 m, 100 cm-nél alacsonyabb vízállásnál a karaván szélessége legfeljebb 35 m lehet,

b) hegymenetben: a karaván hossza 210 m, szélessége 23 m, 150 cm-nél alacsonyabb vízállásnál szélessége legfeljebb 12 m, 100 cm-nél alacsonyabb vízállásnál hossza legfeljebb 185 m lehet.

3. Hajókaraván mérete és sebessége Budapest területén

A hajókaraván megengedett legnagyobb mérete a Duna Margitsziget felső csúcsa — Déli összekötő vasúti híd (1652—1642,5 fkm) közötti szakaszán:

a) völgymenetben: a vontatóhajó mellé kötve egy hajó és vontatva egy sor hajó továbbítható, a sor szélessége legfeljebb 53 m; a tolt karaván hossza 175 m, szélessége 50 m lehet,

b) hegymenetben: a vontatott karaván három vontatott sorból állhat, az első és a második sor szélessége 35 m, a harmadik sor szélessége 23 m, a géphajó vontatókötelének hossza legfeljebb 100 m, a tolt karaván hossza 240 m, szélessége 35 m lehet;

c) a vontatott és a tolt karavánnak legalább 6 km/h sebességet kell elérnie, kivéve a helyi átállításokat, amelyeknél a legkisebb sebesség 4 km/h lehet.

4. Vontatott karaván méretei a Tiszán

a) a Tisza Szolnok feletti szakaszán:

— völgymenetben a vontatóhajó mellé kötve egy hajó, vontatva egy sor hajó továbbítható, a sor szélessége nem haladhatja meg a 26 m-t,

— hegymenetben a vontatóhajó három sorban, soronként három hajót továbbíthat;

b) a Tisza Szolnok alatti szakaszán:

— völgymenetben a vontatóhajó mellé kötve egy hajó továbbítható. A szolnoki 200 cm-nél, illetőleg a csongrádi 150 cm-nél alacsonyabb vízállásnál egy sor, ezen vízállások felett két sor hajó továbbítható, a sorok szélessége 36 m lehet,

— hegymenetben a vontatóhajó négy sorban, soronként négy hajót vontathat.

15. Melléklet

A lobogóviselés szabályai

1. A hajón a következő helyeken helyezhetők el lobogók:

a) a farrészen levő lobogórúdon (főhely),

b) az orr-részen levő lobogórúdon (vezérpálca),

c) a jelzőeszközök elhelyezésére szolgáló árbocon (jelzőárboc).

2. A hajón alkalmazható lobogók és azok felvonásának sorrendje:

a) nemzeti lobogó,

b) idegen állam nemzeti lobogója,

c) Duna Bizottság lobogója,

d) hatósági lobogók,

e) jelzőlobogók,

f) vállalati, egyesületi lobogók,

g) lobogódísz.

A lobogók levonása fordított sorrendben történik.

3. A lobogók elhelyezési rendje:

a) a nemzeti lobogót a főhelyen, a farrészen levő lobogórúdra (vontatóhajón a kormányház mögötti lobogórúdra) kell felvonni. A főhelyre más lobogót elhelyezni tilos. Ünnepélyes alkalmakkor a nemzeti lobogó egyidejűleg a jelzőárbocra is felvonható;

b) az adott idegen állam nemzeti lobogóját kell felvonni

— a vezérpálcára, ha a hajó annak vízterületén közlekedik. Nem kell viselni ezt a lobogót, ha a hajó közös határt képező folyószakaszon (vízterületen) közlekedik, kivéve amikor a hajó idegen állam kikötőjébe érkezik,

— a jelzőárbocra, ha a hajón az idegen állam állam- vagy kormányfője utazik;

c) a Duna Bizottság lobogóját a jelzőárbocra kell felvonni, ha a hajón a Duna Bizottság tagja utazik;

d) a hatósági lobogót (3.45 cikk) a vezérpálcára vagy a jelzőárbocra kell felvonni;

e) a jelzőlobogókat a jelzőárbocra kell felvonni vagy — mint jelzőzászlót — zászlónyélre erősítve, a hajónak a Szabályzat által megjelölt pontján kell mutatni vagy lengetni;

f) vállalati, egyesületi (pl. sportklub) lobogót a jelzőárbocra lehet felvonni;

g) lobogódíszként a 19. Melléklet szerinti jelzőlobogók használhatók. A lobogódísz lobogósora közé nemzeti vagy hatósági lobogót beiktatni tilos.

4. A keresztrudas jelzőárbcnál az árboc csúcsán kívül a keresztrúd két végére is lehet lobogót felvonni. Ha keresztrudas jelzőárbcra többféle lobogót vonnak fel, azokat a 2. pontban meghatározott sorrend szerint — balról kiindulva — kell felvonni. A jelzőeszközt (pl. jelzőlobogó, henger, gömb) a keresztrúd jobb oldalán — két jelzőeszköz esetében a keresztrúd két oldalán — kell elhelyezni.

5. A vitorlás hajón vezérpálca hiányában az orrmerevítő kötél felső harmadában, keresztrúd hiányában az oldalmerevítő kötelek felső harmadában lehet a lobogókat — a 3. pontban foglaltak szerint — elhelyezni.

6. Nemzeti lobogót viselhet a nyilvántartási okmánnyal ellátott úszómű és úszó munkagép is.

7. A parancsnoki szalagot viselő hadihajót más hajó részéről tiszteletadás illeti meg. A tiszteletadás a nemzeti lobogónak egyszeri lassú le- és felvonásával történik.

8. Szolgálati rendelkezés alapján a gyász jeléül a nemzeti lobogót félárbcra kell eresztetni.

*16. Melléklet*⁴⁴

Mentőmotorosra vonatkozó különleges előírások

- a) befogadóképessége a vezetőkön kívül legkevesebb 3 fő,
- b) biztonsági távolsága legkevesebb 0,4 m,
- c) oldala vagy annak borítása rugalmas anyagú és lehetővé teszi a mentett személy sérülését kizáró, tetszőleges testhelyzetű beemelését,
- d) lékesedés esetén is úszóképes,
- e) viharos vízen is megfelelő stabilitással rendelkezik, kormányképes és hullámálló,
- f) holtvízi sebessége – teljes terhelésnél – legkevesebb 30 km/h,
- g) az ülések rögzített kivitelűek,
- h) a gépi hajtóberendezés biztosítja a mentett személy sérülést kizáró megközelítését,
- i) oldalanként legalább 4-4 db felerősített kapaszkodó füllel rendelkezik,
- j) megfelel a hajózási hatóság által előírt felszerelési követelményeknek.

*17. Melléklet*⁴⁵

⁴⁴ A Hajózási Szabályzat 16. melléklete a 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 7. § (3) bekezdésének g) pontjával megállapított szöveg.

A csónak és a vízi sporteszköz kötelező felszerelése

1. A vízi sporteszköz alapfelszerelését a hajózási hatóság a típusjóváhagyáskor vagy az üzembe helyezéskor állapítja meg.
2. A kedvtelési célból 2002. június 30. napján már üzemben tartott csónak kötelező felszerelése:
 - a) legalább 2 liter űrméretű kézi vízmerő eszköz (szapoly),
 - b) a csónak típusának megfelelő evező,
 - c) kikötésre alkalmas, minimálisan 5 méter hosszúságú és megfelelő állapotú lánc vagy kötél,
 - d) fehér fényű jelzőlámpa,
 - e) mentőmellény, ha a csónakban úszni nem tudó személy tartózkodik,
 - f) a csónak üzemben tartójának nevét és lakcímét (telephelyét) tartalmazó tábla, amelyet a csónaktesten jól látható helyen, tartósan rögzítve kell elhelyezni,
 - g) 8A, 34B oltásteljesítménnyel rendelkező tűzoltókészülék, amennyiben a csónakban tűz- és robbanásveszélyes anyagot szállítanak.

18. Melléklet ⁴⁶

„A” osztályú vitorlás kishajóra vonatkozó rendelkezések

19. Melléklet

Jelző (kód) lobogók

47

⁴⁵ A Hajózási Szabályzat 17. számú melléklete a 25/2002. (V. 18.) KöViM rendelet 2. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁶ A Hajózási Szabályzat 18. mellékletét a 2/2000. (VII. 26.) KöViM rendelet 7. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁴⁷ Ld. 1993. MK 133. szám 7735. oldal.